

СЛУЖБЕН ЛИСТ

Skopje
D. Feb 51

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно на хрватско-српски, словенечки и македонски јазик — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Народната банка за претплата и посебни издања 101-13-602-32 за огласи 101-13-602-31.

Среда, 17 февруари 1965

БЕЛГРАД

БРОЈ 7

ГОД. XXI

Цена на овој број е 180.— дин. — Претплата за 1965 година изнесува 2.500.— дин., а за странство 3.500.— динари. — Редакција: Улица Јована Ристика бр. 1, Пошт. факс 226 — Телефони: централа 50-931, 50-932, 50-933 и 51-661. Служба за претплата 51-732 и Продавна служба 51-671.

82.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА СУДОВИТЕ ОД ОПШТА НАДЛЕЖНОСТ

Се прогласува Основниот закон за судовите од општа надлежност, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 5 февруари 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 5 февруари 1965 година.

П. Р. бр. 133
6 февруари 1965 година
Белград

Претседател на
Републиката.
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН ЗА СУДОВИТЕ ОД ОПШТА НАДЛЕЖНОСТ

ГЛАВА I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Судовите од општа надлежност (во понатамошниот текст: судовите) се самостојни органи на општествената заедница кои во единствениот судски систем вршат судска функција во границите на својата надлежност утврдена со Уставот и законите.

Судовите им даваат заштита на граѓаните и организациите во остварувањето на нивните права и законити интереси и ја штитат од општествено опасни дејности личноста на граѓаните, нивните права и слободи, како и социјалистичкиот општествен поредок утврден со Уставот и законите, и со тоа обезбедуваат зацврстување на уставноста и законитоста.

Член 2

Судовите, во границите на својата надлежност, одлучуваат за личните, имотните, работните и други права на граѓаните и за нивните обврски, како и за имотните и други права и обврски на организациите и општествено-политичките заедници, им изрекуваат казни и други мерки на сторителите на кривични дела, одлучуваат за законитоста на поединечните акти на државни органи и организации што вршат јавни овластувања и решаваат за други односи кога е тоа предвидено со закон.

Член 3

Судовите се независни во вршењето на судската функција и судат врз основа на Уставот и законите.

Член 4

Судовите ги следат и ги проучуваат општествените односи и појави што ги забележиле во својата работа во поглед на остварувањето на правата и слободите на граѓаните, како и другите општествени односи и појави, што се од интерес за остварувањето на судската функција.

Судовите ги следат и ги проучуваат проблемите на судската практика кои се од интерес за правилната примена на законите.

Член 5

Судовите го известуваат собранието на соодветната општествено-политичка заедница, на негова барање или по сопствена иницијатива, за општествените односи и појави што ги следеле и ги проучувале, за потребата од донесување или измена на прописи или за потребата од преземање други мерки заради спречување општествено опасни и штетни појави и зацврстување на законитоста, како и за други прашања што се однесуваат на примената на закони и на работата на судовите.

За своите забележувања и проучувања на прашањата што спаѓаат во делокругот на државните органи и организации судовите можат да ги известуваат тие органи и организации заради преземање мерки за сузбивање и отстранување општествено опасни појави и за зацврстување на законитоста.

Судовите меѓусебно соработуваат заради разгледување на прашањата што се однесуваат на проучувањето на општествените односи и појави и на сузбивањето на општествено опасните појави, на примената на закони, на организацијата на судската работа и на други прашања од заеднички интерес за судовите на определено подрачје. Во врска со тие прашања судовите соработуваат и со специјализираните судови и со другите правосудни органи.

Член 6

Судовите, под условите предвидени во законот, им даваат правна помош на граѓаните во остварувањето и заштитата на нивните права во работите од судската надлежност.

Член 7

Работата на судовите е јавна.

Јавноста на судската работа се обезбедува особено со јавно расправање пред судот, со давање известувања во текот на судската постапка на заинтересираните лица под условите предвидени со законот, со овозможување јавноста по пат на печатот и други видови информации да се запознае со работата на судовите, со известување на претставничките тела за работата на судовите, со објавување на составот на судските совети според распоредот на работите во судот и со објавување на поважните судски одлуки.

Законот определува во кои случаи, заради чување на тајна, заштита на моралот, во интерес на малолетник или заради заштита на други посебни интереси на општествената заедница, може да се исклучи јавноста во расправањето пред суд.

Член 8

Против судските одлуки, донесени во прв степен може да се изјави жалба до надлежниот суд.

Со сојузен закон по исклучок може да се исклучи жалба против одлуките што ги донесува судот во текот на постапката а со кои не се решава за самото барање што е предмет на судската постапка, како и кога против судска одлука може да се употреби друго правно средство.

Со сојузен закон се определува во кои случаи странката може да се жали и против одлуки на второстепените судови, како и под кои услови може да се укине или само измени правносилна судска одлука.

Член 9

Судови од општа надлежност се: општинските судови, окружните судови, републичките врховни судови и Врховниот суд на Југославија

Основањето, укинувањето, подрачјето и седиштето на судовите во републиката се определуваат со републички закон.

Со сојузен закон може да се предвиди определени работи од надлежноста на два или повеќе општински или окружни судови да суди еден од тие општински односно окружни судови.

Член 10

Врховниот суд на Југославија, како највисок суд во судскиот систем, обезбедува единствена примена на сојузните закони од страна на судовите од општа надлежност и специјализираните судови.

Член 11

Судовите судат во совети.

Со сојузен закон може да се предвиди определени работи од првостепената надлежност на општински или окружен суд да суди судија поединец на тој суд.

Член 12

Судските совети се составени од судии и судии-поротници.

Со сојузен закон може да се предвиди кога повисоките судови судат по повод на жалба или други правни средства или кога врховните судови определени работи од својата надлежност судат во прв степен, советите на тие судови да бидат составени само од судии.

Член 13

Судските совети на повисоките судови можат посебно да му укажат на понискиот суд на недостатоците во судењето забележени при решавањето по правниот лек.

Ако овие недостатоци се појавуваат кај поголем број судови или ако се од поголемо значење повисокиот суд може на сите или на некои судови да им укаже на овие недостатоци.

Правните сфаќања изразени во забелешките на повисокиот суд не се задолжителни за понискиот суд.

Член 14

Повисоките судови можат да бараат од сите судови на своето подрачје податоци во врска со примената на законите, за проблемите што се јавуваат во судењето, како и други податоци што им се потребни за проучување одделни прашања што се јавуваат во нивната работа.

Член 15

Судовите се должни едни на другите да си укажуваат правна помош во службените работи.

Сите државни органи се должни да им укажуваат правна помош на судовите во вршењето на службените работи.

Член 16

Судии и судии-поротници ги избираат собранијата на соодветните општествено-политички заедници.

Со закон може да се предвиди судии и судии-поротници од определени судови да ги избираат граѓаните непосредно.

Член 17

Судите се избираат на осум години и по истекот на тоа време можат да бидат повторно избирани.

Во текот на времето за кое е избран на судија може да му престане функцијата само по сила на законот или со разрешување од страна на претставничкото тело што го избрало, во случаите предвидени во овој закон и во постапката што е определена со закон.

Судии-поротници се избираат на две години и по истекот на тоа време можат да бидат повторно избирани.

Во текот на времето за кое е избран на судија-поротник може да му престане функцијата со разрешување од страна на претставничкото тело што го избрало, во случаите предвидени во овој закон и во постапката што е определена со закон.

Член 18

Судија и судија-поротник не можат да се повикуваат на одговорност за мислење и даден глас во вршењето на судиската функција

Злоупотребите и повредите на судиската должност повлекуваат кривична одговорност предвидена со закон.

Член 19

Судија или судија-поротник не може, без одобрение од собранието на општествено-политичката заедница што го избрало, да биде ставен во притвор ниту во истражен затвор поради кривично дело сторено во вршењето на судиската должност.

Ако судија или судија-поротник на општински или окружен суд избираат повеќе собранија, одобрението го дава собранието во седиштето на судот.

Член 20

Судија не може да биде член на собранието што го избира.

Судија не може да врши должности или работи што се несврзливи со судиската функција.

Член 21

Работните луѓе во судовите имаат право и должност во остварувањето на самоуправањето да ги уредуваат, во согласност со организацијата и работата на судовите, внатрешните односи во судот согласно со законот.

На работните луѓе во судовите се применуваат прописите за работните односи, ако со овој или со друг закон не е определено поинаку.

Одредбите за дисциплинската одговорност на работните луѓе не се применуваат на судиите.

Член 22

За штетата што судија или судија-поротник со своја незаконита работа ќе им ја стори на граѓани или правни лица одговара општествено-политичката заедница чие собрание ги избира судиите и судии-поротници на тој суд.

Општествено-политичката заедница која врз основа на правносилна пресуда ја надоместила штетата сторена од страна на судија или судија-поротник, може да бара од него надоместок на исплатениот износ само ако тој штетата ја сторил намерно или од крајно невнимание.

Во поглед на застареноста на барањето за надоместок на штетата од ст. 1 и 2 на овој член се применуваат соодветните прописи за работните односи.

Член 23

Одредбите од овој закон за судиите се однесуваат и на претседателот на судот.

ГЛАВА II**НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА****1. Надлежност****Член 24**

Судовите од општа надлежност ја вршат судската функција во сите работи од судската над-

лежност, ако за одлучување во определени работи не се надлежни специјализираните судови.

Член 25

Општинскиот суд одлучува во прв степен во сите кривични и граѓански предмети ако одделни предмети не се ставени со закон во првостепена надлежност на окружните судови.

Општинскиот суд одлучува и во други предмети и врши други работи што му се ставени во надлежност со закон.

Член 26

Окружниот суд:

- 1) одлучува во прв степен во кривични, граѓански и други предмети што му се ставени во надлежност со закон;
- 2) одлучува во втор степен по повод правните лекови против одлуките на општинските судови,
- 3) врши други работи определени со закон.

Член 27

Републичкиот врховен суд:

- 1) ги утврдува, согласно со уставот и законот на републиката, начелните ставови и начелните правни сфаќања по прашањата од значење за единството во примената на републичките закони од страна на судовите од општа надлежност;
- 2) одлучува во прв степен во управните спорови што му се ставени во надлежност со закон;
- 3) одлучува по повод правните лекови против одлуките на окружните судови;
- 4) одлучува за вонредните правни лекови против правносилните одлуки на судовите во случаите предвидени со закон;
- 5) му предлага на надлежниот уставен суд поведување постапка за оценување уставноста или законноста;
- 6) врши други работи определени со закон.

Член 28

Врховниот суд на Југославија:

- 1) ги утврдува начелните ставови и начелните правни сфаќања за прашањата од значење за единството во примената на сојузните закони од страна на судовите од општа надлежност и специјализираните судови;
- 2) одлучува во управните спорови што му се ставени во надлежност со закон;
- 3) одлучува за редовните правни лекови против одлуките на републичките врховни судови кога е тоа определено со сојузен закон;
- 4) одлучува за вонредните правни лекови против правносилните одлуки на судовите од општа надлежност и специјализираните судови, со кои е повреден сојузен закон, а во случаите предвидени со закон;
- 5) ги решава судирањата на надлежностите помеѓу судовите од териториите на разни републики;
- 6) ги решава судирањата на надлежностите помеѓу судовите од општа надлежност, воените судови и стопанските судови;
- 7) му предлага на Уставниот суд на Југославија поведување постапка за оценување на уставноста или законноста;
- 8) врши други работи определени со сојузен закон.

2. Поведување постапка за оценување на уставноста и законноста

Член 29

Ако судот што донесол конечна одлука застапнал на гледиште дека републичкиот закон што треба да се примени не е во согласност со сојузен закон или дека некој друг пропис, освен сојузен закон, или општ акт не е во согласност со Уставот на Југославија или со сојузен закон или со друг сојузен пропис, тој е должен да му предло-

жи на Уставниот суд на Југославија поведување постапка за оценување на уставноста или законноста.

Ако во случајот од ставот 1 на овој член општински или окружен суд му поднесол предлог на Уставниот суд на Југославија, ќе го извести за тоа републичкиот врховен суд.

Член 30

Општинскиот или окружниот суд ќе му даде иницијатива на републичкиот врховен суд да предложи поведување постапка за оценување на уставноста или законноста, ако при одлучувањето за одделно прашање во текот на постапката смета дека законот што треба да се примени не е во согласност со Уставот на Југославија.

Во таков случај општинскиот или окружниот суд е должен да застане со постапката додека не прими известување од републичкиот врховен суд дека овој нема да предложи поведување постапка за оценување на уставноста или законноста, општинскиот односно окружниот суд не може да ја продолжи постапката пред да донесе Уставниот суд на Југославија одлука по повод на предлогот.

Член 31

Ако републичкиот врховен суд не ја усвои иницијативата на општинскиот или окружниот суд (член 30 став 1) ќе го извести за тоа Врховниот суд на Југославија.

Одредбата од членот 30 став 2 на овој закон ќе се примени и во случај кога републичкиот врховен суд по повод на работата за која се води постапка пред тој суд одлучил да му стави предлог на Уставниот суд на Југославија за оценување на уставноста или законноста.

3. Седници на судските одделенија и општи седници

Член 32

Во врховните судови во кои постојат два или повеќе совети за одлучување во кривични или граѓански предмети или во управни спорови, се формираат судски одделенија во чиј состав влегуваат судии што се членови на советите што одлучуваат во предметите од иста правна област.

Судски одделенија можат да се формираат и во општински и окружни судови во кои повеќе совети односно судии поединци одлучуваат во предметите од иста правна област.

Во седниците на судските одделенија се разгледуваат прашањата од интерес за работата на сите совети односно судии поединици што се во состав на одделението.

Во општинските и окружните судови се одржуваат и седници на сите судии на кои особено се разгледуваат прашањата што се однесуваат на општествените односи и појави што ги следат и проучуваат судот, се приготвуваат известувања за собранијата на општествено-политичките заедници и за други органи и организации (член 5) и се утврдува годишниот распоред на судиите.

Член 33

Во врховните судови се свикнува седница на одделение и кога ќе се утврди дека по прашањето на примената на закон постои несогласност во сфаќањата помеѓу одделни совети, или кога еден совет одлучи да отстапи од правното сфаќање усвоено во својата практика или од правното сфаќање што го усвоиле сите совети.

Правното сфаќање усвоено на седница на одделение е задолжително за сите совети што се во состав на одделението.

Ако во конкретниот случај советот веќе донесол одлука која не е во согласност со правното сфаќање на некој друг совет, претседателот на вр-

ховниот суд може да определи да се застане со испраќањето на преписите на одлуката и прашањето за несогласноста да се расправи на седница на одделението. Ако во таков случај седницата на одделението заземе став противен на донесената одлука, советот што ја донесол одлуката е должен повторно да решава за предметот.

Член 34

Седницата на судско одделение во врховниот суд ја свикува и ја раководи нејзината работа претседателот на одделението.

Седницата на одделение донесува правно сфаќање со мнозинство на гласовите од сите судии што се во состав на одделението.

Претседателот на врховниот суд може да учествува во работата на седница на одделение и има право на глас.

Член 35

Општи седници се одржуваат само во врховните судови.

Во општи седници врховните судови одлучуваат во случаите предвидени со закон.

Во општи седници врховните судови ги разгледуваат прашањата предвидени во членот 32 став 4 на овој закон и вршат други работи определени со закон.

Член 36

Општа седница на врховниот суд свикува и нејзината работа ја раководи претседателот на врховниот суд.

За полноважно одлучување во општа седница е потребно присуство од најмалку две третини од судиите на врховниот суд. Одлуките се донесуваат со мнозинство на гласовите од сите судии на врховниот суд.

4. Судска управа

Член 37

Во делокругот на судската управа спаѓаат работите со кои се обезбедуваат услови за правилна работа и работење на судот, а особено организирањето на внатрешното работење во судот, работите во врска со регулирањето на работните односи на лицата запослени во судот, грижите да се вршат работите во судот уредно и на време и статистичката служба.

Овластувањата на претседателот на судот како и на работната заедница на судот и нејзините органи на самоуправањето во вршењето на одделни работи на судската управа се определуваат со закон и со правилникот на судот донесен во граници предвидени со закон.

Член 38

Републичкиот орган на управата надлежен за правосудството, ја следи и ја проучува работата на судовите во врска со унапредувањето на нивната организација и работење, кадровските прашања, обезбедувањето на условите за работа на судовите, како и во врска со другите прашања на судската управа. Во вршењето на работите од својот делокруг републичкиот орган на управата надлежен за правосудството може да бара податоци и извештаи од судовите на територијата на републиката и да им дава упатства за правилно вршење на работите од судската управа.

Член 39

Правилата за внатрешното работење (судски деловник) на судовите во републиката ги донесува старешината на републичкиот орган на управата надлежен за правосудството.

Сојузниот секретар за правосудство им дава на судовите упатства за собирањето и средувањето на статистичките податоци за работата на судовите.

ГЛАВА III

СУДИИ, СУДИИ-ПОРОТНИЦИ И СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ

1. Избор на судии и судии-поротници

Член 40

За судија може да биде избран југословенски државјанин кој е дипломиран правник и кој ги исполнува општите услови за засновање работен однос.

Лицето што се избира за судија на општински или окружен суд мора да има положен правосуден испит.

Судијата на врховниот суд се избира од редовите на судиите или дипломираните правници кои во суд или на правни работи во работни или други организации се здобиле со потребно искуство и спрема за вршење на функцијата на судија на врховниот суд.

Член 41

За судија-поротник може да биде избран полнолетен југословенски државјанин кој е способен да врши судиска должност.

Со посебен закон може да се предвиди за судење на малолетници или во други определени работи, за судии-поротници да се избираат лица што имаат потребно искуство или стручна спрема за судии во тие работи.

Член 42

За судија или судија-поротник на определен суд не може да биде избрано лице кое на избраниот судија на тој суд му е брачен другар или роднина во права линија или во странична линија до втор степен

Член 43

Собранието на општествено-политичката заедница кое избира судија на општински или окружен суд претходно ќе објави во службеното гласило дека ќе се избира судија на определен суд и ќе ги повика кандидатите во определениот рок да му поднесат пријава на собранието.

Ако изборот се врши поради тоа што истекува времето за кое е избран судијата, овој судија се внесува во предлогот на кандидати ако поднесол пријава

На судија што не ќе биде повторно избран му престанува судиската функција со истекот на времето за кое е избран.

На судија што не ќе биде повторно избран собранието на соодветната општествено-политичка заедница ќе му го исплатува во рок од шест месеци по престанокот на судиската функција, доколку пред истекот на тој рок не се запосли, износот на личниот доход што го примил во последниот месец пред престанокот на судиската функција. Времето од престанокот на судиската функција па до повторното запослување на најмногу шест месеци се признава во работен стаж.

Член 44

Пред стапувањето на должност судијата и судијата-поротник ја даваат оваа свечена изјава:

„Изјавувам дека во својата работа ќе се придржувам за уставот и законите, дека должноста на судија ќе ја вршам совесно и непристрасно и дека ќе го штитам поредокот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.“

2. Разрешување од судиска должност на судии и судии-поротници

Член 45

Судиите и судиите-поротници ги разрешува од судиската должност собранието на општествено-политичката заедница што ги избира.

Ако за разрешување се надлежни собранијата на повеќе општествено-политички заедници, судијата или судијата-поротник ќе се смета за разрешен ако е разрешен само во едно од тие собранија.

Член 46

Судијата ќе биде разрешен од должност:

- 1) кога самиот бара да биде разрешен;
- 2) кога по своја согласност ќе биде избран во друг суд или назначен на друга должност;
- 3) кога ќе биде осуден на казната затвор од шест месеци или поблага казна за кривично дело кое го прави недостоен за вршење на судиската должност;
- 4) кога ќе се утврди дека извршил потешка повреда на судиската должност односно на угледот на судиската служба или дека со својата работа покажал дека не е способен за вршење на таа должност;
- 5) кога ќе се утврди дека немал услови да биде избран за судија (член 40);
- 6) кога, врз основа на мислење на стручната лекарска комисија при заводот за социјално осигурување, ќе се утврди дека поради здравствената состојба е неспособен за вршење на судиската функција

Член 47

Судијата може да биде разрешен од должност ако собранието на општествено-политичката заедница одлучила, поради обемот на работите, да се намали бројот на судиските места во судот, како и во случај кога на работниците во органите на управата може да им престане работниот однос поради исполнувањето на условите за старосна пензија.

Судијата се смета за разрешен од должност ако биде укинат судот за кој е избран.

Одредбата од членот 43 став 4 на овој закон ќе се примени и на судија што е разрешен од должност според ст. 1 и 2 на овој член, освен ако е разрешен поради исполнување на услови за старосна пензија.

Член 48

Судијата-поротник ќе биде разрешен од должност:

- 1) кога самиот побара да биде разрешен;
- 2) кога ќе се утврди дека е недостоен или неспособен за вршење на судиската должност;
- 3) кога ќе се утврди дека неуредно ја врши судиската должност.

Судијата-поротник се смета за разрешен од должност ако биде укинат судот за кој е избран.

Член 49

Кога судијата или судијата-поротник побара да биде разрешен од должност, а надлежното собрание не донесе одлука ниту по два месеца од денот на поднесувањето на барањето, ќе се смета дека судијата односно судијата-поротник со истекот на тоа време е разрешен од должност.

Член 50

Судијата што е избран во друг суд или назначен на друга должност не може да стапи на таа должност пред да го разреши претставничкото тело од судиската должност.

Во поглед на рокот за разрешување важи одредбата од членот 49 на овој закон.

Член 51

Одлука за разрешување на судија од должност поради потешка повреда на судиската должност односно угледот на судиската служба или поради неспособност за вршење на оваа должност, може да се донесе само ако е претходно спроведена постапка во која се утврдени разлозите за разрешување и ако во таа постапка на судијата му е овозможено да се изјасни за разлозите за разрешување.

Одредбата на ставот 1 од овој член се применува и кога се разрешува судија-поротник поради недостојност или неспособност за вршење на судиската должност или поради неуредно вршење на судиската должност.

3. Престанок на работниот однос на судија по сила на законот

Член 52

На судија му престанува работниот однос по сила на законот:

- 1) ако биде осуден на казната затвор над шест месеци или на потешка казна;
- 2) ако биде повикан на отслужување на задолжителниот воен рок.

Постоењето на услови за престанок на работниот однос на судија по сила на законот го утврдува претседателот на судот, а за претседателот на судот — претседателот на повисокиот суд.

4. Отстранување од должност и привремено упатување на работа

Член 53

Судија ќе биде отстранет од должност додека трае истрагата или додека се наоѓа во притвор или истражен затвор.

Судија може да биде отстранет од должност ако е поведена постапка за негово разрешување поради тоа што е осуден за кривично дело или што извршил потешка повреда на судиската должност односно на угледот на судиската служба.

Одлуката за отстранување од должност во случајот од ставот 1 на овој член ја донесува за судиите претседателот на судот, а за претседателот на судот — претседателот на повисокиот суд. Во случајот од ставот 2 на овој член одлуката за отстранување од должност ја донесува во општа седница републичкиот врховен суд за судиите од сите судови на своето подрачје.

Член 54

Ако против судија-поротник е отворена истрага или е поведена постапка за негово разрешување од должност, претседателот на судот нема да го повикува судијата-поротник на вршење на должноста додека не се заврши кривичната постапка односно постапката за разрешување.

Член 55

Судија на општински или на окружен суд може да биде привремено упатен на работа во друг суд најдолго два месеца, а по своја согласност најдолго шест месеци, во една календарска година.

Привремено упатување на работа во друг суд се врши само ако поради спреченост или изземање на судии или од други важни причини биде доведено во прашање редовното вршење на работите во тој суд.

Во општински суд може да биде привремено упатен на работа судија на окружен суд или судија на општински суд од подрачјето на ист окружен суд, а во окружен суд — судија на општински суд од подрачјето на окружениот суд или судија од друг окружен суд од територијата на републиката.

Решението за привремено упатување на работа во друг суд го донесува претседателот на окружениот суд, а за упатување на работа на судија на окружен суд во друг окружен суд — републичкиот орган на управата надлежен за правосудството.

5. Стручни соработници и лица што работат на административни и технички работи во судот

Член 56

Стручните соработници вршат стручни работи во судот.

Со правилникот на судот се утврдуваат работите за работните места на стручните соработници.

Член 57

За стручен соработник може да биде назначен дипломиран правник кој има положен правосуден испит, а за стручен соработник во врховен суд е потребно и да поминал како дипломиран правник пет години во практика на правни работи.

За стручен соработник во општински или окружен суд може да биде назначено и лице кое како дипломиран правник поминало три години на правни работи и кое има положен соодветен стручен испит.

Стручните соработници можат, во случаите предвидени со закон, самостојно да вршат одделни судски работи.

Член 58

За приправник во суд може да биде назначен дипломиран правник кој ги исполнува општите услови за засновање работен однос.

Приправниците се назначуваат во општински и окружни судови и постепено се распоредуваат на сите работи, за да се здобијат со практика во сите области на судската работа.

Приправниците можат на определено време да се упатат на вежба во стопански суд, јавно обвинителство, јавно правобранителство, орган на управата или во службата за правна помош.

Приправничката практика трае две години. По завршената практика приправникот се здобива со право на полагање на правосудниот испит.

Сојузниот секретар за правосудство ја пропишува програмата и начинот на полагање на правосудниот испит.

Член 59

За вршење на определени стручни работи, како и на административните и техничките работи, во судовите постојат потребен број лица со соодветна спрема.

ГЛАВА IV

ВРХОВНИОТ СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

Член 60

Судиите на Врховниот суд на Југославија ги избира и ги разрешува од должност Сојузната скупштина, на предлог од Сојузниот извршен совет.

Избраните судии на Врховниот суд на Југославија даваат свечена изјава пред претседателот на Сојузната скупштина.

Член 61

Кога постојат услови да се разреши од должност судија на Врховниот суд на Југославија затоа што самиот бара да биде разрешен, затоа што по своја согласност е избран или назначен на друга должност или затоа што ги исполнил условите за старосна пензија, претседателот на судот за тоа ќе ја извести Сојузната скупштина.

Врховниот суд на Југославија во општа седница донесува за судиите на тој суд одлука за отстранување од должност во случајот од членот 53 став 2 на овој закон.

Член 62

Бројот на судиите во Врховниот суд на Југославија го определува Сојузната скупштина, на предлог од Сојузниот извршен совет.

Член 63

Врховниот суд на Југославија му предлага на Уставниот суд на Југославија поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста на прописи или други општи акти кога прашањето на уставноста или законитоста се поставило при решавањето на одделен предмет во постапката пред Врховниот суд на Југославија.

Врховниот суд на Југославија може да стави предлог од ставот 1 на овој член и кога ќе прими известување од републички врховен суд, од Врховниот воен суд или од Врховниот стопански суд дека не е прифатена иницијативата на понискиот суд за поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста.

Ако Врховниот суд на Југославија во случајот од ставот 2 на овој член му стави предлог на Уставниот суд на Југославија, ќе го извести за тоа судот пред кој се води постапката по предметот што дал повод за поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста. Тој суд е должен да застане со постапката до донесувањето на одлуката на Устав-

ниот суд на Југославија, ако е во прашање оценување на согласноста на закон со Уставот на Југославија.

За ставањето на предлогот за оценување на уставноста или законитоста одлучува Врховниот суд на Југославија на општа седница.

Член 64

Врховниот суд на Југославија во општа седница дава мислење за потребата од донесување или измена на закони или други прописи, одлучува за ставањето на предлози за донесување автентично толкување на закон и донесува судски деловник.

Општа седница може да се свика и кога е потребно заради обезбедување единствена примена на сојузен закон да се заземе правно сфаќање за некое правно прашање за кое решава некој од советите на тој суд.

Правното сфаќање усвоено на општа седница е задолжително за сите совети на Врховниот суд на Југославија и може да го измени само општа седница.

Член 65

Кога претседателот на Врховниот суд на Југославија утврди дека судската практика е неуредна, чена во прашањата што се од значење за единството во примената на сојузните закони од страна на судовите од општа надлежност и специјализираните судови, или дека во врска со примена на сојузни закони треба да се заземе определен став, тој закажува проширена општа седница.

Свикување на проширена општа седница може да предложи претседателот на Врховниот воен суд, на Врховниот стопански суд или на републичкиот врховен суд. Ако претседателот на Врховниот суд на Југославија не го усвои овој предлог, ќе го извести предлагачот за причините поради кои не го усвоил предлогот. Ако предлагачот остане при својот предлог, претседателот на Врховниот суд на Југославија е должен да закаже проширена општа седница.

Проширената општа седница ја сочинуваат, покрај претседателот и судиите на Врховниот суд на Југославија, и по еден претставник на Врховниот воен суд, Врховниот стопански суд и републичкиот врховен суд.

За одржување проширена општа седница е потребно присуство од најмалку две третини од судиите на Врховниот суд на Југославија, како и на претставници на Врховниот воен суд, Врховниот стопански суд и републичките врховни судови.

На проширена општа седница може да се утврди начелно мислење за прашањето што е ставено на дневен ред.

Начелното мислење се утврдува со мнозинство на гласовите од сите членови на проширената општа седница.

Член 66

Кога Врховниот суд на Југославија одлучува за вонредни правни средства против одлука на Врховниот воен суд или Врховниот стопански суд, или кога решава за судирање на надлежностите помеѓу судови од општа надлежност, воени судови и стопански судови, советот на Врховниот суд на Југославија е составен од пет судии. Претседателот и двајца членови на советот се секогаш судии на Врховниот суд на Југославија. Другите двајца членови на советот се судии на Врховниот воен суд или на Врховниот стопански суд, спрема тоа дали се одлучува за одлука на едниот или другиот од тие судови односно дали се решава за судирање на надлежностите помеѓу судови од општа надлежност со воени судови или со стопански судови. Ако се решава за судирање на надлежностите помеѓу воени и стопански судови, од двајцата членови на советот еден е судија на Врховниот воен суд, а другиот судија на Врховниот стопански суд.

Член 67

Во Врховниот суд на Југославија се формира посебно одделение кое се занимава со проучување на судската практика, како и со организирање на следењето и проучувањето на општествените односи и појави што се забележени во работата на судот.

Врховниот суд на Југославија им дава на судовите упатства за начинот на евидентирањето на судската практика и податоци за општествените односи и појави што ги следат и ги проучуваат судовите.

Член 68

Врховниот суд на Југославија обезбедува објавување на поважните одлуки на врховните судови.

Член 69

Во Врховниот суд на Југославија постои секретар на судот, кој му помага на претседателот на судот во работите на судската управа.

Претседателот на Врховниот суд на Југославија може да пренесе врз секретарот на судот вршење на определени работи на судската управа.

Член 70

На самоуправањето на работните луѓе во Врховниот суд на Југославија се применуваат согласно општите прописи за самоуправањето на работните луѓе во сојузната управа, ако со овој или со друг сојузен закон не е определено поинаку.

За членови на советот на работната заедница на Врховниот суд на Југославија можат да се избираат и судии на тој суд, освен претседателот на судот.

Член 71

Средствата за работа на Врховниот суд на Југославија се обезбедуваат во сојузниот буџет.

Член 72

Врховниот суд на Југославија има свој печат, кој содржи назив на судот и грб на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

На зградата во која е сместен Врховниот суд на Југославија мора да биде истакнат називот на овој суд.

Член 73

На Врховниот суд на Југославија се применуваат, покрај посебните одредби од оваа глава, и другите соодветни одредби од овој закон.

ГЛАВА V**ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ****Член 74**

Судиите што се избрани според досегашните прописи остануваат на должност и по влегувањето во сила на овој закон, и можат повторно да бидат избрани за судии.

Член 75

За лицата кои на денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се затекнат на судиска должност нема за време од две години по влегувањето во сила на овој закон да се применуваат одредбите за повторен избор, без оглед колку време ја вршат судиската должност. Во рок од понатамошните шест месеци собранијата на надлежните општествено-политички заедници ќе спроведат избори за судиските места на кои вршат должност судиите затечени на денот на влегувањето во сила на овој закон. На судиите што не ќе бидат повторно избрани им престанува судиската функција и врз нив се применува одредбата од членот 43 став 4 на овој закон.

Член 76

Лицата што се избрани за судии на општински или окружен суд по 1 јануари 1959 година и кои според досегашните прописи биле должни да положат судиски или адвокатски испит, а не го положили, се должни да го положат овој испит

во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон. Ако не го положат испитот во овој рок, на нив им престанува работниот однос по сила на законот.

Член 77

До донесувањето на законот за вонпроцесната постапка и законот за извршната постапка во овие постапки ќе се применуваат одредбите од ст. 2 до 5 на овој член, ако со посебен закон не е определено поинаку.

Вонпроцесните и извршните предмети ги решава во прв степен судија поединец на општински суд.

Одлуката на судот од втор степен во вонпроцесни и извршни предмети е правносилна.

Престанува овластувањето на претседателите на врховните судови за подигање барање за заштита на законитоста во вонпроцесните и извршните предмети.

Во поглед на надлежноста на судот за решавање по барањето за заштита на законитоста што го подига јавен обвинител, условите за подигање на барањето и другите прашања на постапката се применуваат согласно одредбите од Законот за процесната постапка.

Барањата за заштита на законитоста што до влегувањето во сила на овој закон ги подигнале органите овластени според досегашните прописи ќе се решаваат според тие прописи.

Член 78

До донесувањето на прописите врз основа на членот 39 став 1 и членот 58 став 5 на овој закон, остануваат во сила републичките прописи за судските деловници и Уредбата за полагање на судискиот испит („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 57/55).

Член 79

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за судовите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/54, 15/57, 52/57, 24/59 и 52/61).

Член 80

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“

83.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТОПАНСКИТЕ СУДОВИ**

Се прогласува Законот за стопанските судови, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 5 февруари 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 5 февруари 1965 година.

П. Р. бр. 134

6 февруари 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН**ЗА СТОПАНСКИТЕ СУДОВИ****Глава I****ОПШТИ ОДРЕДБИ****Член 1**

Стопанските судови се самостојни органи на општествената заедница кои во единствениот судски

систем како специјализирани судови вршат судска функција во определени работи што им се ставени во надлежност.

Стопанските судови судат стопански спорови за правата и обврските на работните и други организации и на општествено-политичките заедници, како и поморски спорови, изрекуваат казни и други мерки спрема сторителите на стопански престапи и одлучуваат за другите правни работи од интерес за стопанството кога е тоа предвидено со сојузен закон.

Член 2

Стопанските судови во вршењето на судската функција се независни и судат врз основа на уставот и законите.

Стопанските судови судат стопански и поморски спорови и врз основа на узанси, освен ако странките ја исклучиле нивната примена или ако законот наредува примена на законска одредба.

Член 3

Стопанските судови ги следат и ги проучуваат општествените односи и појави што ги забележиле во својата работа, а што се од интерес за развојот на економско-правните односи и за остварувањето на правата на самоуправувањето во работните организации, како и за правилното стопанско и финансиско работење на работните и други организации.

Стопанските судови ги следат и го проучуваат проблемите на судската практика што се од интерес за правилната примена на законите.

Член 4

Стопанските судови го известуваат собранието на соодветната општествено-политичка заедница, на негово барање или по сопствена иницијатива, за општествените односи и појави што ги следеле и ги проучувале, за потребата од донесување или измена на прописи или за потребата од преземање други мерки заради спречување штетни појави и зацврстување на законитоста, како и за другите проблеми што се однесуваат на примената на закони и на работата на стопанските судови.

За своите забележувања и проучувања на прашањата што спаѓаат во делокругот на државните органи и работните и други организации стопанските судови можат да ги известуваат тие органи и организации заради преземање мерки за отстранување недостатоците во работата и работењето на организациите и за зацврстување на законитоста.

Стопанските судови меѓусебно соработуваат заради разгледување на прашањата што се однесуваат на проучувањето на општествените односи и појави и на сузбивањето на штетните појави, на примената на законите, на организацијата на судската работа и на другите прашања од заеднички интерес за судовите на определено подрачје. По тие прашања стопанските судови соработуваат и со судовите од општа надлежност и со други правосудни органи.

Член 5

Работата на стопанските судови е јавна.

Јавноста на судската работа се обезбедува особено со јавно расправување пред судот, со давање известувања за текот на судската постапка на заинтересираните лица под условите предвидени со закон, со овозможување јавноста преку печатот и други видови информации да се запознае со работата на судовите, со известување на претставничките тела за работата на судовите, со објавување на составот на судските совети според распоредот на работите во судот и со објавување на поважните судски одлуки.

Законот определува во кои случаи, заради чување тајна или од други причини, може да се исклучи јавноста во расправањето.

Член 6

Против одлуките на стопанските судови донесени во прв степен може да му се изјави жалба на надлежниот суд.

Со сојузен закон по исклучок може да се исклучи жалба против одлуките што во текот на постапката ги донесува судот а со кои не се решава за самото барање што е предмет на судската постапка, како и кога против судска одлука може да се употреби друго правно средство.

Со сојузен закон се определува под кои услови може да се укине или измени правносилна одлука на стопанскиот суд.

Член 7

Стопански судови се: окружните стопански судови, вишите стопански судови и Врховниот стопански суд.

Член 8

Основањето, укинувањето, подрачјето и седиштето на окружните и вишите стопански судови се определуваат со републички закон.

Со сојузен закон може да се определи поморските спорови од надлежноста на повеќе окружни стопански судови односно виши стопански судови, да ги суди еден од тие окружни стопански судови односно виши стопански судови.

Член 9

Стопанските судови судат во совети.

Надлежноста на судија поединец може да се определи со сојузен закон само за определени работи што ги суди окружен стопански суд во прв степен.

Член 10

Судските совети се составени од судии и судии-поротници.

Со сојузен закон може да се определи судските совети, кога судат во определени работи, да се составени само од судии.

Член 11

Судските совети на вишите судови можат посебно да му укажат на нижиот суд на недостатоците во судењето забележени при решавањето по правниот лек.

Ако овие недостатоци се јавуваат кај поголем број судови или ако се од поголемо значење, вишиот суд може на сите или на некои нижи судови да им укаже на овие недостатоци.

Правните сфаќања изразени во забелешките на вишиот суд не се задолжителни за нижиот суд.

Член 12

Вишите судови можат да бараат од сите судови на своето подрачје податоци во врска со примената на законите, за проблемите што се јавуваат во судењето, како и други податоци што им се потребни за проучување одделни прашања што се јавуваат во нивната работа.

Член 13

Стопанските судови се должни едни на другите да си укажуваат правна помош во службените работи.

Сите државни органи се должни да им укажуваат правна помош на стопанските судови во вршењето на службените работи.

Член 14

Судиите и судиите-поротници на стопанските судови ги избираат собранијата на соодветните општествено-политички заедници.

Член 15

Судиите на стопанските судови се избираат на осум години и по истекот на тоа време можат да бидат повторно избирани.

Во текот на времето за кое е избран на судија може да му престане функцијата само по сила на законот или со разрешување од страна на претставничкото тело што го избрало во случаите предвидени со овој закон и во постапката што е определена со закон.

Судиите-поротници се избираат на две години и по истекот на тоа време можат да бидат повторно избирани.

Во текот на времето за кое е избран на судија-поротник може да му престане функцијата со разрешување од страна на претставничкото тело што го избрало во случаите предвидени со овој закон и во постапката што е определена со закон.

Член 16

Судија и судија-поротник не можат да се повикуваат на одговорност за мислење и даден глас во вршењето на судиската функција.

Злоупотребите и повредите на судиската должност повлекуваат кривична одговорност предвидена со закон.

Член 17

Судија или судија-поротник не може, без одобрение од собранието на општествено-политичката заедница што го избрало, да биде ставен во притвор ниту во истражен затвор поради кривично дело сторено во вршењето на судиската должност.

Ако судија или судија-поротник на окружен стопански суд избираат повеќе собрание, одобрението го дава собранието во седиштето на судот.

Член 18

Судија на стопански суд не може да биде член на собранието што го избира.

Судија не може да врши должности или работи што се неспоиви со судиската функција.

Член 19

Работните луѓе во стопанските судови имаат право и должност во остварувањето на самоуправувањето да ги уредуваат, во согласност со организацијата и работата на стопанските судови, внатрешните односи во судот согласно со законот.

На самоуправувањето на работните луѓе во Врховниот стопански суд се применуваат согласно општите прописи за самоуправувањето на работните луѓе во сојузната управа, ако со закон не е определено поинаку. За членови на советот на работната заедница на Врховниот стопански суд можат да се избираат и судии на тој суд, освен претседателот на судот.

На работните луѓе во стопанските судови се применуваат прописите за работните односи, ако со овој или со друг закон не е определено поинаку.

Одредбите за дисциплинската одговорност на работните луѓе не се применуваат на судиите на стопанските судови.

Член 20

На судите-поротници на стопанските судови им припаѓа надоместок на трошоците сторени поради вршење на судиската должност, надоместок за загубена заработка и награда.

Поблиски прописи за надоместоците и наградата за судиите-поротници на стопанските судови донесуваат соодветните собрание на општествено-политичките заедници.

Член 21

За штета што судија или судија-поротник на стопански суд со своја незаконита работа ќе им ја стори на граѓани или правни лица одговара општествено-политичката заедница чие собрание ги избира судиите и судите-поротници на тој суд.

Општествено-политичката заедница која врз основа на правносилна пресуда надоместила штета сторена од страна на судија или судија-поротник, може да бара од него надоместок на исплатениот износ само ако тој ја сторил штетата намерно или од крајно невнимание.

Во поглед на застареноста на барањето за надоместок на штета од ст. 1 и 2 на овој член се применуваат соодветните прописи за работните односи.

Член 22

Одредбите од овој закон за судиите се однесуваат и на претседателот на судот.

Глава II

НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

1. Надлежност

Член 23

Надлежноста на стопанските судови се установа со сојузен закон.

Член 24

Окружниот стопански суд:

- 1) суди во прв степен стопански и други спорови што му се ставени во надлежност;
- 2) суди во прв степен за стопански престапи, ако за судење за одделни стопански престапи не е надлежен виши стопански суд;
- 3) спроведува постапка за присилна ликвидација и води регистар на работните и други организации за кое е тоа предвидено со закон;
- 4) врши други работи определени со закон.

Член 25

Вишиот стопански суд:

- 1) суди во прв степен стопански и други спорови што му се ставени во надлежност;
- 2) суди во прв степен за стопански престапи што му се ставени во надлежност;
- 3) суди во прв степен управно-сметковни спорови и други управни спорови што му се ставени во надлежност;
- 4) одлучува во втор степен по повод правните лекови против одлуките на окружните стопански судови;
- 5) ги решава судирањата на надлежностите помеѓу окружните стопански судови на своето подрачје;
- 6) врши други работи определени со закон.

Член 26

Врховниот стопански суд:

- 1) ги утврдува начелните ставови за прашањата од значење за единството во примената на законите од страна на стопанските судови;
- 2) одлучува за редовните правни лекови против одлуките на вишите стопански судови;
- 3) одлучува во прв степен за споровите што му се ставени во надлежност;
- 4) ги решава судирањата на надлежностите помеѓу стопанските судови од териториите на разни републики;
- 5) одлучува за барањето за заштита на законитоста против правносилните одлуки на стопанските судови во случаите предвидени со закон;
- 6) му предлага на Уставниот суд на Југославија поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста;
- 7) врши други работи определени со сојузен закон.

2. Поведување постапка за оценување на уставноста и законитоста

Член 27

Ако стопанскиот суд што донесол конечна одлука застанал на гледиште дека републичкиот закон што треба да се примени не е во согласност со сојузен закон или дека некој друг пропис, освен сојузен закон, или општ акт не е во согласност со Уставот на Југославија или со сојузен закон или со друг сојузен пропис, тој е должен да му предложи на Уставниот суд на Југославија поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста.

Ако во случајот од ставот 1 на овој член окружен стопански суд или виши стопански суд му поднесол предлог на Уставниот суд на Југославија, ќе го извести за тоа Врховниот стопански суд.

Член 28

Окружен стопански суд или виши стопански суд ќе му даде иницијатива на Врховниот стопански суд да предложи поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста, ако при одлучувањето за одделно прашање во текот на постап-

ката смета дека законот што треба да го примени не е во согласност со Уставот на Југославија.

Во таков случај окружниот стопански суд или вишиот стопански суд е должен да застапе со постапката додека не прими известување од Врховниот стопански суд дека овој нема да предложи поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста. Ако Врховниот стопански суд предложи поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста, окружниот стопански суд односно вишиот стопански суд не може да ја продолжи постапката пред да донесе Уставниот суд на Југославија одлука по повод на овој предлог.

Член 29

Ако Врхниот стопански суд не ја усвои иницијативата на окружниот стопански суд или на вишиот стопански суд (член 28 став 1) ќе го извести за тоа Врховниот суд на Југославија.

Одредбата од членот 28 став 2 на овој закон ќе се примени и во случај кога Врховниот стопански суд по повод на работата за која се води постапка пред тој суд одлучил да му стави предлог на Уставниот суд на Југославија за оценување на уставноста или законитоста.

3. Седници на судиите и општи седници

Член 30

Во окружните стопански судови и во вишите стопански судови се одржуваат седници на сите судии на кои особено се разгледуваат прашањата што се однесуваат на општествените односи и појави што ги следат и ги проучувал судот, се приготвуваат известувања за собранијата на општествено-политичките заедници и на другите органи и организации (член 4) и се утврдува годишниот распоред на судиите.

Член 31

Во Врховниот стопански суд се одржуваат општи седници и проширени општи седници.

Член 32

Во општа седница Врховниот стопански суд одлучува во случаите предвидени со закон, одлучува за ставањето на предлог за поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста, одлучува за ставањето на предлог за донесување автентично толкување на закон, дава мислење за потребата од донесување или измена на закони или други прописи, донесува судски деловник, ги разгледува прашањата предвидени во членот 30 од овој закон и врши други работи определени со сојузен закон.

Општата седница на Врховниот стопански суд ја сочинуваат претседателот и сите судии на тој суд.

Општата седница на Врховниот стопански суд ја свикува и нејзината работа ја раководи претседателот на судот.

За полноважно одлучување во општа седница е потребно присуство од најмалку две третини од членовите што влегуваат во нејзиниот состав. Одлуките се донесуваат со мнозинство на гласовите од сите членови што влегуваат во составот на општата седница.

Член 33

Врховниот стопански суд на проширена општа седница ги утврдува начелните ставови по прашањата од значење за единството во примената на законите од страна на стопанските судови, ги утврдува општите узанси и дава потврда на посебните узанси во поглед на нивната усогласеност со законот.

Кога проширената општа седница се свикува заради утврдување на начелни ставови, седницата ја сочинуваат претседателот и сите судии на Врховниот стопански суд како и по еден претставник на вишите стопански судови, а кога седницата се свикува заради утврдување на општите узанси или за давање потврда на посебни узанси — во составот на седницата влегуваат и судиите-поротници на Врховниот стопански суд.

Проширената општа седница ја свикува и нејзината работа ја раководи претседателот на Врховниот стопански суд. Предлог за свикување проширена општа седница можат да стават и претседатели на вишите стопански судови.

Одредбата од членот 32 став 4 се применува и за одлучување во проширена општа седница.

За усвоените начелни ставови на проширена општа седница се известува Врховниот суд на Југославија.

Член 34

Во стопанските судови се води евиденција на судската практика.

Врховниот стопански суд им дава на стопанските судови упатство за начинот на евидентирањето на судската практика и на податоците за општествените односи и појави што ги следат и ги проучаваат стопанските судови.

Член 35

Врховниот стопански суд обезбедува објавување на поважните одлуки на стопанските судови.

4. Судска управа

Член 36

Во делокругот на судската управа спаѓаат работите со кои се обезбедуваат услови за правилна работа и работење на судот, а особено организирањето на внатрешното работење во судот, работите во врска со регулирањето на работните односи на лицата запослени во судот, грижите да се вршат работите во судот уредно и на време и статистичката служба.

Овластувањата на претседателот на судот како и на работната заедница на судот и нејзините органи на самоуправувањето во вршењето на одделни работи на судската управа се определуваат со закон и со правилникот на судот донесен во границите предвидени со законот.

Член 37

Републичкиот орган на управата надлежен за правосудството ја следи и ја проучува работата на стопанските судови во врска со унапредувањето на нивната организација и работење, со кадровските прашања, со обезбедувањето на услови за работа на судовите, како и по други прашања на судската управа. Во вршењето на работите од својот делокруг републичкиот орган на управата надлежен за правосудството може да бара податоци и извештаи од стопанските судови на територијата на републиката и да им дава упатства за правилно вршење на работите на судската управа.

Член 38

Секој стопански суд има свој службен назив.

На секоја зграда во која е сместен стопански суд мора да биде истакнат називот на судот.

Секој стопански суд има печат кој содржи назив на судот како и име и грб на социјалистичката република. Печатот на Врховниот стопански суд содржи грб на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 39

Во Врховниот стопански суд постои секретар кој му помага на претседателот на судот во работите на судската управа.

Претседателот на Врховниот стопански суд може да пренесе врз секретарот на судот вршење определени работи на судската управа.

Член 40

Средствата за работа на Врховниот стопански суд се обезбедуваат во сојузниот буџет.

Со републички прописи се определува од чии средства се финансираат окружните стопански судови и вишите стопански судови.

Член 41

Правилата за внатрешното работење (судски деловник) во окружните и вишите стопански судови ги донесуваат републичките органи на управата надлежни за правосудството.

Врховниот стопански суд сам го донесува својот судски деловник.

Сојузниот секретар за правосудство им дава на стопанските судови упатства за собирање и средување на статистичките податоци за работата на стопанските судови.

Глава III

СУДИИ, СУДИИ-ПОРОТНИЦИ И СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ

1. Избор на судии и судии-поротници

Член 42

За судија на стапански суд може да биде избран југословенски државјанин кој е дипломиран правник и кој ги исполнува општите услови за засновање работен однос.

Лицето што се избира за судија на окружен стопански суд мора да има положен правосуден испит.

Судија на виши стопански суд односно на Врховниот стопански суд се избира од редовите на судии или дипломирани правници кои во суд или на правни работи во работни или други организации се здобиле со потребно искуство и спрема за вршење на функцијата на судија на виши односно на Врховниот стопански суд.

Член 43

За судија-поротник на стапански суд може да биде избран полнолетен југословенски државјанин кој, со оглед на своето стручно знаење или искуство, е способен да врши судиска должност во стопански суд.

Член 44

За судија или судија-поротник на определен стопански суд не може да биде избрано лице кое на избран судија на тој суд му е брачен другар или роднина во права линија или во странична линија до втор степен.

Член 45

Судиите и судиите-поротници на Врховниот стопански суд ги избира Сојузната скупштина.

Судиите и судиите-поротници на виши стопански судови ги избираат републичките собранија.

Судиите и судиите-поротници на окружните стопански судови ги избираат собранијата на околиците од подрачјето на окружниот стопански суд, а во републиките односно автономните покраини во кои не постојат околии — републичките собранија односно собранијата на автономните покраини. Ако судија или судија-поротник избираат повеќе собранија на околии, избран е кандидатот што е избран во сите тие собранија.

Со закон на Социјалистичка Република Србија се определува кое собрание ќе ги избира судиите и судиите-поротници на вишиот стопански суд што врши судска функција на територијата на автономната покраина.

Член 46

Собранието на општествено-политичката заедница што избира судија на окружен стопански суд претходно ќе објави во службеното гласило дека ќе се избира судија на определен суд и ќе ги повика кандидатите во определен рок да му поднесат пријава на собранието.

Ако за избор се надлежни повеќе собранија, објавувањето на изборот го врши собранието на општествено-политичката заедница на чија територија е седиштето на судот.

Ако изборот се врши поради тоа што му истекува времето за кое е избран судијата, овој судија се внесува во предлогот на кандидатите, ако поднесол пријава.

На судијата што не ќе биде повторно избран му престанува судиската функција со истекот на времето за кое е избран.

На судијата што не ќе биде повторно избран собранието на соодветната општествено-политичка

заедница ќе му го исплатува во рок од шест месеци по престанокот на судиската функција, доколку пред истекот на тој рок не се запосли, износот на личниот доход што го примил во последниот месец пред престанокот на судиската функција. Времето од престанокот на судиската функција па до повторното запослување на најмногу шест месеци се признава во работен стаж.

Член 47

Судиите и судиите-поротници на Врховниот стопански суд се избираат на предлог од Сојузниот извршен совет.

Се овластуваат републиките со свој закон поблиску да ја определат постапката за избор на судии и судии-поротници на окружните стопански судови и вишите стопански судови.

Член 48

Пред стапувањето на должност судијата и судијата-поротник ја даваат оваа свечена изјава:

„Изјавувам дека во својата работа ќе се придржувам за уставот и законите, дека должноста на судија ќе ја вршам совесно и непристрасно и дека ќе го штитам поредокот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.“

Избраните судии на Врховниот стопански суд ја даваат свечената изјава пред претседателот на Сојузната скупштина, а судиите-поротници пред претседателот на Врховниот стопански суд.

Судиите и судиите-поротници на другите стопански судови ја даваат свечената изјава пред органите определени со републички прописи.

Член 49

Бројот на судиите и судиите-поротници во Врховниот стопански суд го определува Сојузната скупштина, на предлог од Сојузниот извршен совет.

Бројот на судиите и судиите-поротници во другите стопански судови го определува органот предвиден со републички прописи.

2. Разрешување од судиска должност на судии и судии-поротници

Член 50

Судиите и судиите-поротници на стопанските судови ги разрешува од судиска должност собранието на општествено-политичката заедница што ги избира.

Ако за разрешување се надлежни собранијата на повеќе општествено-политички заедници, судијата или судијата-поротник ќе се смета за разрешен ако е разрешен само во едно од тие собранија.

Член 51

Судија ќе биде разрешен од должност:

- 1) кога самиот бара да биде разрешен;
- 2) кога по своја согласност ќе биде избран во друг суд или назначен на друга должност;
- 3) кога ќе биде осуден на казната затвор од шест месеци или поблага казна за кривично дело кое го прави недостоен за вршење на судиската должност;
- 4) кога ќе се утврди дека извршил потешка повреда на судиската должност односно на угледот на судиската служба или дека со својата работа покажал дека не е способен за вршење на таа должност;
- 5) кога ќе се утврди дека нема услови да биде избран за судија (член 42);
- 6) кога, врз основа на мислење од стручната лекарска комисија при заводот за социјално осигурување, ќе се утврди дека поради здравствената состојба е неспособен за вршење на судиската функција.

Член 52

Судија може да биде разрешен од должност ако собранието на општествено-политичката заедница одлучило, поради обемот на работите, да се намали бројот на судиските места во судот, како и

во случај кога на работниците во органите на управата може да им престане работниот однос поради исполнување на условите за старосна пензија.

Судија се смета за разрешен од должност ако биде укинат судот за кој е избран.

Одредбата од членот 46 став 5 на овој закон се применува и на судијата што е разрешен од должност според ст. 1 и 2 на овој член, освен ако е разрешен поради исполнување на условите за старосна пензија.

Член 53

Судија-поротник ќе биде разрешен од должност:

- 1) кога самиот ќе побара да биде разрешен;
- 2) кога ќе се утврди дека е недостоен или неспособен да ја врши судиската должност;
- 3) кога ќе се утврди дека неуредно ја врши судиската должност.

Судија-поротник се смета дека е разрешен од должност ако биде укинат судот за кој е избран, како и кога по истекот на времето за кое е избран, не биде во рок од шест месеци повторно избран.

Член 54

Кога судија или судија-поротник сам ќе побара да биде разрешен од должност, или кога судија по своја согласност е избран или назначен на друга должност или ги исполнил условите за старосна пензија претседателот на судот ќе го извести за тоа надлежното собрание заради донесување одлука за разрешување.

Член 55

Кога судија или судија-поротник ќе побара да биде разрешен од должност, а надлежното собрание не донесе одлука ниту по два месеца од денот на поднесувањето на барањето, ќе се смета дека судијата односно судијата-поротник со истекот на тоа време е разрешен од должност.

Член 56

Судијата што е избран во друг суд или назначен на друга должност не може да стапи на таа должност пред да го разреши претставничкото тело од судиската должност.

Во поглед на рокот за разрешување важи одредбата од членот 55 на овој закон.

Член 57

Предлог да се разреши од должност судија на Врховниот стопански суд поради потешка повреда на судиската должност односно угледот на судиската служба или неспособност за вршење на оваа должност, или поради осуда за кривично дело, или поради намалување на бројот на судиите во судот, како и судија-поротник на овој суд — поради недостојност или неспособност за вршење на судиската должност или поради неуредно вршење на судиската должност, поднесува Сојузниот извршен совет.

Предлогот за разрешување судија или судија-поротник на окружен или виши стопански суд поради разлозите предвидени во ставот 1 од овој член го поднесува органот определен со републички прописи.

Член 58

Одлука да се разреши од должност судија на стопански суд поради потешка повреда на судиската должност односно угледот на судиската служба или поради неспособност за вршење на оваа должност, може да се донесе само ако е претходно спроведена постапка во која се утврдени разлозите за разрешување и ако во таа постапка на судијата му е овозможено да се изјасни за разлозите за разрешување.

Одредбата од ставот 1 на овој член се применува и кога се разрешува судија-поротник поради недостојност или неспособност за вршење на судиската должност или поради неуредно вршење на судиската должност.

Член 59

Се овластуваат републиките со свој закон поблиску да ја определат постапката за разрешување судии и судии-поротници на окружните стопански судови и на вишите стопански судови.

3. Престанок на работниот однос на судија по сила на законот

Член 60

На судија на стопански суд му престанува работниот однос по сила на законот:

- 1) ако биде осуден на казната затвор над шест месеци или на потешка казна;
- 2) ако биде повикан на отслужување на задолжителниот воен рок.

Постоенето на услови за престанок на работниот однос на судија по сила на законот го утврдува претседателот на судот, а за претседателот на судот — претседателот на вишиот суд.

4. Отстранување од должноста и привремено упатување на работа

Член 61

Судија на стопански суд ќе биде отстранет од должност додека трае истрагата или додека се наоѓа во притвор или истражен затвор.

Судија може да биде отстранет од должноста ако е поведена постапка за негово разрешување поради тоа што е осуден за кривично дело или што извршил потешка повреда на судиската должност односно на угледот на судиската служба.

Одлуката за отстранување од должност во случајот од ставот 1 на овој член ја донесува за судиите претседателот на судот, а за претседателот на судот — претседателот на вишиот суд. Во случајот од ставот 2 на овој член одлуката за отстранување од должност ја донесува вишиот стопански суд за судиите од сите судови на своето подрачје, а Врховниот стопански суд — за судиите на тој суд.

Член 62

Ако против судија-поротник е отворена истрага или е ставен предлог за негово разрешување од должност, претседателот на судот нема да го повикува судијата-поротник на вршење на должноста додека не се заврши кривичната постапка односно постапката за разрешување.

Член 63

Судија на окружен стопански суд може да биде привремено упатен на работа во друг окружен стопански суд најдолго два месеца, а по своја согласност најдолго шест месеци, во една календарска година.

Привремено упатување на работа во друг суд се врши само ако поради спреченост или изнемање на судии или од други важни причини биде доведено во прашање редовното вршење на работите во тој суд.

Решението за привремено упатување на работа го донесува републичкиот орган на управата надлежен за правосудството.

5. Стручни соработници и лица што работат на административни и технички работи во судот

Член 64

Стручните соработници вршат стручни работи во судот.

Со правилникот на судот се утврдуваат работите за работните места на стручните соработници.

Член 65

За стручен соработник во окружен стопански суд може да биде назначен дипломиран правник кој има положен правосуден испит, а за стручен соработник во виши стопански суд или во Врховниот стопански суд е потребно и да поминал како дипломиран правник пет години во практика на правни работи.

За стручен соработник во окружен стопански суд може да биде назначено и лице кое како дипломиран правник поминало три години на правни работи и кое има положен соодветен стручен испит.

Стручните соработници можат, во случаите предвидени со закон, самостојно да вршат одделни судски работи.

Член 66

За приправник во стопански суд може да биде назначен дипломиран правник кој ги исполнува општите услови за засновање работен однос.

Приправници се назначуваат во окружни стопански судови и постепено се распоредуваат на сите работи, за да се здобијат со практика во сите области на судската работа.

Приправникот може на определено време да се упати на вежба во суд од општа надлежност, јавно обвинителство, јавно правобранителство, орган на управата или служба за правна помош.

Приправничката практика трае две години. По завршената практика приправникот се здобива со право на полагање на правосудниот испит.

Член 67

За вршење определени стручни работи, како и на административните и техничките работи, во стопанските судови постојат потребен број лица со соодветна спрема.

Глава IV

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 68

Судиите што се избрани според досегашните прописи остануваат на должност и по влегувањето во сила на овој закон и можат да бидат повторно избрани за судии.

Член 69

На лицата кои на денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се затекнат на судиска должност нема за време од две години по влегувањето во сила на овој закон да се применуваат одредбите за повторен избор, без оглед колку време ја вршат судиската должност. Во рок од натамошни шест месеци собранијата на надлежните општествено-политички заедници ќе спроведат избори за судиските места на кои вршат должност судиите затечени на денот на влегувањето во сила на овој закон. На судиите на стопанските судови што не ќе бидат повторно избрани им престанува судиската функција и врз нив се применуваат одредбите од членот 46 став 5 на овој закон.

Член 70

Лицата што се избирани за судии на окружен стопански суд по 1 јануари 1959 година и кои според досегашните прописи биле должни да положат судиски или адвокатски испит, а не го положиле, се должни да го положат овој испит во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон. Ако не го положат испитот во овој рок, им престанува работниот однос по сила на законот.

Член 71

До донесувањето на закон за извршната постапка, за извршување врз основа на одлуки на стопанските судови е надлежен стопанскиот суд што ја донесол одлуката во прв степен. Стопанскиот суд може да бара извршувањето на непарични средства на извршеникот да го спроведе надлежниот суд од општа надлежност.

За спроведување на извршување на недвижен имот на извршеникот се надлежни судовите од општа надлежност.

Извршните предмети ги решава во прв степен судија-поединец на стопански суд.

Во поглед на вложувањето на барање за заштита на законитоста против одлуките на стопанските судови донесени во извршната постапка се применуваат чл. 474 и 475 од Законот за процесната постапка.

Член 72

До донесувањето на законот во смисла на членот 8 став 2 на овој закон, останува во сила Решението за надлежноста на стопанските судови за поморски спорови („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 15/62).

Член 73

До донесувањето на прописите врз основа на членот 20 став 2 и членот 41 став 1 од овој закон остануваат во сила Уредбата за надоместоците и наградите на повремените судии на стопанските судови („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/57) односно републичките прописи за судските деловници.

Член 74

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за стопанските судови („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/54, 32/55, 52/57, 24/59 и 52/61).

Член 75

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

84.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЕНИТЕ СУДОВИ

Се прогласува Законот за воените судови, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 5 февруари 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 5 февруари 1965 година.

П. Р. бр. 136

6 февруари 1965 година
Белград

Претседател на
Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ВОЕНИТЕ СУДОВИ

Глава I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Воените судови се специјализирани судови за судење кривични дела на воени лица и определени кривични дела на други лица, како и за одлучување за други правни работи што се однесуваат на спорови во врска со службата во Југословенската народна армија.

Воените судови ја вршат судската функција во единствениот судски систем на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 2

Воените судови се независни во вршењето на судската функција и судат врз основа на Уставот и законите.

Член 3

Воените судови ги следат и ги проучуваат односите и појавите забележени во својата работа а особено оние што се од интерес за народната одбрана, за остварувањето на правата на воените лица и за законитоста на работата на воените органи.

Во воените судови се проучуваат и прашањата од интерес за уедначувањето на судската практика и за правилната примена на законот.

Врз основа на своите забележувања и проучувања на прашањата, воените судови им ставаат предлози на воените органи заради преземање мерки за сузбивање и отстранување општествено опасните и штетни појави и за зацврстување на законитоста.

Воените судови за примената на законите и за проблемите на својата работа го известуваат врховниот командант.

Член 4

Работата на воените судови е јавна.

Јавноста на судската работа се обезбедува особено со јавно справување пред суд, со давање известувања за текот на судската постапка, под условите утврдени со закон, со известување на воените органи за работата на воените судови и со објавување на поважните судски одлуки.

Законот определува во кои случаи заради чување на воената или друга тајна, заштита на моралот, во интерес на малолетник, или заради заштита на други посебни интереси на општествената заедница може да се исклучи јавноста на справувањето пред воениот суд.

Член 5

Воени судови се:

- 1) воените судови од прв степен,
- 2) Врховниот воен суд.

Член 6

Воените судови:

- 1) судат за кривични дела што ќе ги сторат воени лица, а во случаите предвидени со овој закон и за определени кривични дела што ќе ги сторат невоени лица;
- 2) судат спорови за надоместок на штета што ќе ѝ ја сторат на федерацијата воени лица или граѓански лица на служба во Југословенската народна армија во врска со вршењето на службата, како и за барање на федерацијата за надоместок на износот што е исплатен поради незаконита работа на тие лица;
- 3) одлучуваат во управни спорови против управни акти на воени органи;
- 4) вршат и други работи определени со закон.

Член 7

Воените судови им судат на невоени лица за следните кривични дела предвидени во Кривичниот законик, и тоа:

- 1) за дело од членот 100, ако е во врска со делото поткопување на воената и одбранбената сила на државата;
- 2) за дело од членот 102;
- 3) за дело од членот 104;
- 4) за дела од чл. 105 и 105а, ако податоците се однесуваат на народната одбрана;
- 5) за дела од чл. 111 и 113;
- 6) за дела од чл. 114 и 115, ако се во прашање воени објекти;
- 7) за дело од членот 117, ако е во прашање вршење кривични дела од членот 100 кога е во прашање поткопување на воената и одбранбената сила на државата и чл. 102, 114 и 115, ако се во прашање воени објекти;
- 8) за дела од чл. 249 до 254 и од чл. 255 до 258, 322 и 323 ако предмет на делото е оружје, муниција или експлозив што служат за потребите на народната одбрана;

9) за кривични дела против вооружените сили (чл. 327 до 362 од Кривичниот законик).

На граѓански лица на служба во Југословенската народна армија воени судови им судат и за кривични дела сторени во вршењето на службата или во врска со службата.

На воени заробеници воени судови им судат за сите кривични дела што ќе ги сторат како воени заробеници, како и за кривичните дела против човечноста и меѓународното право (чл. 124 до 134 од Кривичниот законик).

Член 8

Ако воено и невоено лице извршиле кривично дело како соизвршители или како соучесници, а за судење на невоено лице е надлежен суд од општа надлежност, тој суд ќе му суди и на воено лице.

Ако при извршувањето на кривично дело од страна на воено и невоено лице, едно од нив се појавува како прикривач (член 265 од Кривичниот законик или како помагач на сторителот по извршувањето на кривичното дело член 281 од Кривичниот законик, или ако не го пријавило подготвувањето на кривично дело член 279 од Кривичниот законик), извршувањето на кривичното дело или сторителот член 280 од Кривичниот законик — за судење е надлежен воениот суд или судот од општа надлежност кој е надлежен за сторителот на кривичното дело.

Член 9

Ако невоено лице сторило кривични дела од надлежноста на воениот суд и на судот од општа надлежност, за судење на тие дела е надлежен воениот суд.

Ако поради кривично дело навреда помеѓу воено и невоено лице е поднесена приватна тужба и противтужба за судење по противтужбата е надлежен судот на кој му е поднесена тужбата.

Член 10

Ако до влегувањето на обвинителниот акт во правна сила, односно до предавањето на обвинителниот предлог или на приватната тужба до воениот суд, на обвинетиот му престанало својството на воено лице, или службата на граѓанско лице на служба во Југословенската народна армија, а не се во прашање кривични дела од членот 7 став 1 од овој закон, за судење е надлежен судот од општа надлежност.

По исклучок од одредбите на претходниот став воениот суд ќе му суди на лице отпуштено од Југословенската народна армија ако кривичното дело го сторил заедно со воено лице.

Член 11

Одлуката на воениот суд може да ја преправи или укине само надлежниот воен суд во постапката што е определена со закон.

Во кои случаи Врховниот суд на Југославија одлучува по правни средства против одлуките на Врховниот воен суд се определува со закон.

Член 12

Воените судови судат во совети.

Член 13

Советите на воените судови се составени од судии или од судии и судии-поротници.

На судскиот совет претседава судија.

Член 14

Како воено лице, во смисла на овој закон, се сметаат:

- 1) војник на служење воен рок;
- 2) питомец на воено училиште;
- 3) активен подофицер, офицер или воен службеник;
- 4) лице од резервниот состав додека како воен обврзник се наоѓа на воена должност;
- 5) граѓанско лице што врши определена воена должност.

Глава II

ВОЕНИ СУДОВИ И НИВНАТА НАДЛЕЖНОСТ

1. Воени судови од прв степен

Член 15

Воените судови од прв степен се основаат за определена воена територија или при одделни воени единици и установи.

Основањето, укинувањето, седиштето и територијата на воените судови од прв степен ги определува врховниот командант на оружените сили.

Член 16

Во предметите од надлежноста на воените судови, воените судови од прв степен:

1) одлучуваат во прв степен во кривичните предмети и во спорите за надоместок на штета што ќе ја сторат воени лица или граѓански лица на служба во Југословенската народна армија во врска со вршењето на службата;

2) учествуваат во постапката за извид и спроведуваат истрага;

3) решаваат за жалбите против решенијата на воен истражен судија;

4) решаваат за приговорот против обвинителен акт;

5) вршат и други работи кои со закон им се ставени во надлежност.

Член 17

Воените судови од прв степен судат во совети составени од еден судија и двајца судии-поротници, а за кривични дела за кои во законот е предвидена казна строг затвор од 15 години или потешка казна — во совети составени од двајца судии и тројца судии-поротници

Кога воен суд одлучува во главниот претрес, советот е составен од тројца судии.

Член 18

Кога воен суд од прв степен суди:

1) во кривични работи на војници подофицири или воени службеници од XII до VII класа, еден судија-поротник мора да биде активен подофицер или воен службеник од XII до VIII класа, а другите судии-поротници офицери или воени службеници од VII до I класа;

2) во кривични работи на офицери или воени службеници од VII до I класа, судиите-поротници мораат да бидат офицери или воени службеници од VII до I класа, со тоа што најмалку еден член на советот мора да има иста функција или чин односно класа што ѝ одговара на функцијата или чинот односно класата на обвинетиот;

3) во кривични работи на невоени лица судиите-поротници мораат да бидат офицери или воени службеници од VII до I класа;

4) во кривични работи против малолетници судиите-поротници мораат да бидат офицери или воени службеници од VII до I класа кои имаат искуство во воспитувањето на малолетниците;

5) во кривични работи во кои одговараат повеќе лица, судиите-поротници се определуваат според чинот односно рангот на обвинетиот кој има највисок чин односно ранг, а ако покрај војник или подофицер или воен службеник од XII до VIII класа одговара и невоено лице, судиите-поротници се определуваат како за судење на невоено лице;

6) во спорови за надоместок на штета еден судија-поротник мора да биде офицер од соодветната служба, а другиот — офицер или воен службеник од VII до I класа.

Член 19

Воен суд од прв степен поведува иницијатива кај Врховниот воен суд заради давање предлог за поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста, кога при одлучувањето по оддел-

но прашање во текот на постапката смета дека законот што треба да се примени не е во согласност со Уставот на Југославија.

Во таков случај воениот суд од прв степен е должен да застане со постапката додека не прими известување од Врховниот воен суд дека овој нема да предложи поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста. Ако Врховниот воен суд предложил поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста, воениот суд од прв степен не може да ја продолжи постапката пред да донесе Уставниот суд на Југославија одлука по повод на овој предлог.

2. Врховниот воен суд

Член 20

Врховниот воен суд обезбедува единствена примена на законите од страна на воените судови од прв степен.

Член 21

Во работите од надлежноста на воените судови Врховниот воен суд:

1) одлучува по жалбите против одлуките на воените судови од прв степен;

2) одлучува за барањето за заштита на законитоста против правносилните одлуки на воените судови од прв степен;

3) одлучува за барањето за вонредно ублажување на казната;

4) одлучува во прв степен во правни спорови против поединечни управни акти на воени органи,

5) ги решава судирањата на надлежностите помеѓу воените судови од прв степен;

6) врши и други работи што му се ставени во надлежност со сојузен закон.

Член 22

Врховниот воен суд може да бара од воените судови од прв степен податоци во врска со примената на закони, за прсблемите што се јавуваат во судењето, како и други податоци што се потребни за проучување на одделни прашања што се јавуваат во работата.

Член 23

Советите на Врховниот воен суд можат при доставувањето на одлуката во врска со правниот акт да му укажуваат на воениот суд од прв степен на недостатоците во судењето забележени при решавањето по правниот лек.

Ако овие недостатоци се појавуваат кај повеќе судови или ако забележените недостатоци се од поголемо значење, Врховниот воен суд може на сите или на некои судови од прв степен да им укаже на овие недостатоци.

Правните сфаќања изразени во забелешките на Врховниот воен суд односно неговите совети не се задолжителни за воените судови од прв степен.

Член 24

Кога Врховниот воен суд одлучува по жалбите против пресудите на воените судови од прв степен донесени во кривичната постапка или по жалба против решението за примена на мерката за безбедност упатување во завод за душевно болни лица или друг завод за чување или лекување, или за барањето за заштита на законитоста или за вонредно ублажување на казната, советот е составен од двајца судии и тројца судии-поротници

Кога Врховниот воен суд одлучува по жалбите против пресудите на воените судови од прв степен донесени во спорите за надоместок на штета, или кога одлучува за управни спорови, советот е составен од тројца судии

Кога Врховниот воен суд одлучува за другите случаи советот е составен од тројца судии.

Член 25

Врховниот воен суд на општата седница:

1) одлучува за ставањето на предлог до Уставниот суд на Југославија за поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста на прописи или други општи акти, било самиот да дал иницијатива за тоа, било иницијативата да потекнала од воен суд од прв степен;

2) ги утврдува, врз основа на проучувањето на односите и појавите забележени во својата работа, предлозите што ќе им се стават на воените органи за преземање мерки заради сузбивање и отстранување на општествено опасните и штетни појави и за зацврстување на законитоста;

3) дава мислење за потребата од донесување или измена на закони и прописи што се од интерес за народната одбрана или што се однесуваат на Југословенската народна армија;

4) ги утврдува начелните ставови по прашањата од значење за единствената примена на законите од страна на воените судови;

5) донесува правила за своето внатрешно работење и за работењето на воените судови од прв степен;

6) донесува свој годишен распоред на работите;

7) врши и други работи определени со сојузен закон.

Начелните ставови усвоени на општа седница се задолжителни за сите совети на Врховниот воен суд и можат да се изменат само на општа седница.

Врховниот воен суд го известува Врховниот суд на Југославија за начелните ставови усвоени на општа седница.

Член 26

Општата седница на Врховниот воен суд ја сочинуваат претседателот и сите судии на тој суд.

Општата седница на Врховниот воен суд ја свикнува и нејзината работа ја раководи претседателот на Врховниот воен суд.

За полноважно одлучување на општа седница е потребно присуство од најмалку две третини од судиите на врховниот воен суд. Одлуките се донесуваат со мнозинство на гласовите од сите судии на Врховниот воен суд.

Член 27

Ако Врховниот воен суд не ја прифати иницијативата од воениот суд од прв степен која се однесува на оценување на согласноста на закон со Уставот на Југославија, тој ќе го известат за тоа Врховниот суд на Југославија.

Член 28

Во Врховниот воен суд се води евиденција на податоците за односите и појавите забележени во работата на судовите, како и евиденција на судската практика.

Глава III**СУДИИ И СУДИИ-ПОРОТНИЦИ НА ВОЕНИТЕ СУДОВИ****1. Назначување и разрешување****Член 29**

Судиите и судиите-поротници на воените судови ги назначува и ги разрешува од должност врховниот командант на вооружените сили.

Член 30

За судија на воен суд од прв степен може да биде назначен офицер на правна служба кој е дипломиран правник и кој положил испит за чинот мајор на правната служба или правосуден испит.

За судија на Врховниот воен суд може да биде назначен судија на воен суд од прв степен кој на таа должност се наоѓал најмалку три години, како и офицер на правна служба кој како дипломиран правник поминал во работа на правни работи најмалку пет години.

Член 31

Судиите се назначуваат на време од четири години. По истекот на тоа време тие можат да бидат повторно назначени.

Судиите-поротници се назначуваат на време од две години од редовите на офицерите, подофицерите и воените службеници.

Член 32

Пред стапувањето на должност судиите и судиите-поротници ја даваат оваа свечена изјава:

„Изјавувам дека во својата работа ќе се придржувам за Уставот и законите, дека должноста на судија ќе ја вршам совесно и непристрасно и дека ќе го штитам поредокот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.“

Судиите и судиите-поротници на воените судови ја даваат изјавата пред најстариот командант на територијата на судот односно пред командантот на воената единица или установа при која е основан судот. Судиите и судиите-поротници на Врховниот воен суд ја даваат изјавата пред врховниот командант на вооружените сили или пред старешината што ќе го определи тој.

2. Права и должности**Член 33**

Судија и судија-поротник не можат да се повикуваат на одговорност за мислење и даден глас во вршењето на судиската функција.

Злоупотребите и повредите на судиската должност повлекуваат кривична одговорност предвидена со закон.

Член 34

Судија и судија-поротник не можат да бидат ставени во притвор ниту во истражен затвор поради кривично дело сторено во вршењето на судиската должност без одобрение од врховниот командант на вооружените сили.

Член 35

Судијата на воен суд ја врши должноста на судија како редовна должност.

Член 36

На судијата-поротник му припаѓа надоместок на трошоците сторени поради вршењето на судиската должност. Овој надоместок може да се определи и во паушален износ.

Поблиски прописи за надоместокот на трошоците поради вршењето на должноста на судија-поротник донесува државниот секретар за народна одбрана.

Член 37

Судија на воен суд од прв степен може да биде привремено упатен на работа во друг суд од прв степен, но најдолго за 6 месеци во текот на една година.

Решението за привремено упатување на работа го донесува претседателот на Врховниот воен суд. Привремено упатување на работа во друг суд се врши само кога поради важни причини доаѓа во прашање можноста за редовно вршење на работите во тој суд.

Член 38

Судија и судија-поротник не можат да учествуваат во одлучувањето ако постојат причини поради кои според законот мораат да се изземат. Тие се должни да ги соопштат овие причини штом ќе дознаат за нив.

Член 39

Судија ќе биде отстранет од должноста ако против него е отворена истрага или е ставен во притвор или истражен затвор поради извршување кривично дело.

Судија може да биде отстранет од должност ако е ставен предлог за негово разрешување по-

ради тоа што е осуден за кривично дело или што извршил потешка повреда на судиската должност односно на угледот на судиската служба.

Предлогот за отстранување од должност во случајот од ставот 2 на овој член го дава за судиите и претседателите на воените судови од прв степен и судиите на Врховниот воен суд — претседателот на Врховниот воен суд, а за претседателот на Врховниот воен суд — државниот секретар за народна одбрана.

Одлуката за отстранување од должност во случајот од ставот 1 на овој член ја донесува за судиите претседателот на воениот суд, за претседателите на воените судови од прв степен — претседателот на Врховниот воен суд, а за претседателот на Врховниот воен суд — врховниот командант на вооружените сили.

Одлуката за отстранување од должност во случајот од ставот 2 на овој член ја донесува врховниот командант на вооружените сили.

Член 40

Ако против судија-поротник е поведена кривична постапка за извршено кривично дело, односно ако е поведена постапка за негово разрешување поради тоа што неуредно ја врши судиската должност, претседателот на судот нема да го поканува на вршење на судиската должност додека не се заврши дисциплинската или кривичната постапка односно постапката за разрешување.

Член 41

Судијата може да биде разрешен од должност на свое барање или ако е со одлука на надлежниот орган намален бројот на судиите во судот.

Судијата ќе биде разрешен од должност ако се утврди дека немал услови да биде назначен за судија (член 30), ако биде осуден на казната затвор над шест месеци или поблага казна за кривично дело кое го прави недостоен за вршење на судиската должност, ако се утврди дека извршил потешка повреда на судиската должност односно на угледот на судиската служба или дека со својата работа покажал дека не е способен за вршење на судиската должност.

Судијата се смета разрешен од судиската должност ако биде укинат судот во кој е именуван.

Член 42

Судија-поротник ќе биде разрешен од должност:

- 1) ако самиот побара да биде разрешен;
- 2) ако се утврди дека е неспособен за вршење на судиската должност;
- 3) ако се утврди дека неуредно ја врши судиската должност.

Член 43

Одредбите на Законот за Југословенската народна армија за односите во службата, за правата, должностите и одговорностите на воените лица, важат и за судиите на воените судови ако со овој закон не е определено поинаку.

Глава IV

СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ И СУДИСКИ ПРИПРАВНИЦИ ВО ВОЕНИТЕ СУДОВИ

Член 44

Во Врховниот воен суд можат да се назначуваат стручни соработници кои вршат определени стручни работи.

Член 45

За стручен соработник може да биде назначен офицер со чин капетан од I класа или повисок, кој е дипломиран правник и кој положил испит за чин мајор на правна служба или правосуден испит.

Стручните соработници учествуваат во проучувањето на правните прашања, изработуваат нацрти

на судски одлуки, а може да им се довери и водење на евиденција на судската практика.

Член 46

За судиски приправници се назначуваат воени лица дипломирани правници.

Судиските приправници се распоредуваат на сите работи во судот, за да се зближат со практика во сите области на судската работа.

Поблиски прописи за практиката на судиските приправници донесува државниот секретар за народна одбрана.

Член 47

Стручните соработници и судиските приправници во воените судови се назначуваат според прописите за назначувањето на воените лица.

Глава V

СУДСКА УПРАВА

Член 48

Судската управа обезбедува услови за работење на воените судови.

Работите на судската управа ги раководат државниот секретар за народна одбрана и претседателот на судот.

Член 49

Во делокругот на судската управа што ја раководи државниот секретар за народна одбрана спаѓа решавањето на кадровските, материјалните и финансиските прашања, од кои зависи работата на судот.

Член 50

Во делокругот на судската управа што ја раководи претседателот на судот спаѓа организирањето и контролата на внатрешното работење на судот, извршувањето на претсметката на приходите и расходите и другите работи со кои се обезбедуваат услови за редовна работа на судот.

Член 51

Надзор над работата на судската управа што ја раководи претседателот на судот, врши државниот секретар за народна одбрана.

Член 52

Правилата за внатрешното работење (судскиот деловник) на воените судови содржат: одредби за распоредот на работите во судот, за начинот на водењето на судските уписници и други помошни книги, за работењето на судската писарница, за формата на судските покани и други образци, за постапувањето со судските списи, за повикувањето и распоредот на судиите-поротници, за назначувањето на постојаните судски вештаци, за материјалното и паричното работење, како и одредби за други технички прашања во врска со внатрешното работење во судовите.

Член 53

На почетокот на годината во секој воен суд со распоредот на работите се определува кои работи ќе вршат одделни судии и службеници во судот.

Распоредот на работите во Врховниот воен суд се донесува на општа седница, а во воените судови од прв степен распоредот на работите го донесува претседателот на судот во спогодба со судиите.

Распоредот на работите може во текот на годината да се менува на начинот предвиден во ставот 2 од овој член.

Судија на воен суд од прв степен што е незадоволен со распоредот на работите може да вложи приговор, за кој одлучува претседателот на Врховниот воен суд.

Член 54

Секој воен суд има свој службен назив.

На зградата во која се наоѓа воен суд мора да биде истакнат натпис кој содржи назив на судот.

Секој воен суд има свој печат, кој содржи назив на судот и грб на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Глава VI ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА ПРЕД ВОЕНИТЕ СУДОВИ

1. Применување на Законикот за кривичната постапка

Член 55

Во кривичната постапка пред воените судови се применуваат одредбите од Законикот за кривичната постапка, ако со овој закон не е определено поинаку.

Работите и овластувањата определени со Законикот за кривичната постапка ги вршат, и тоа:

1) работите и овластувањата на општинските и окружните судови како првостепени — воените судови од прв степен;

2) работите и овластувањата на второстепените и врховните судови — Врховниот воен суд;

3) работите и овластувањата на органите на внатрешните работи како извидни и истражни органи — воените извидни односно воените истражни органи;

4) работите и овластувањата на органите на внатрешните работи од членот 144 на Законикот за кривичната постапка — органите на воената безбедност и воената полиција;

5) работите и овластувањата на јавните обвинители — воените обвинители односно воените обвинители на Југословенската народна армија.

Член 56

При одлучувањето за кривичните дела од надлежноста на општинскиот суд воените судови од прв степен ги применуваат одредбите од Законикот за кривичната постапка што се однесуваат на постапката пред општински суд.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од овој член, воените судови од прв степен судат во совет за кривични дела од надлежноста на општинскиот суд.

Овластувањата на судијата на општинскиот суд вон главниот претрес му припаѓаат на претседателот на советот.

Врховниот воен суд не одржува претрес кога одлучува по жалба.

Член 57

Ако Врховниот воен суд, како второстепен суд, изрекол смртна казна или казна строг затвор во траење од 20 години или ако ја потврдил пресудата на воен суд од прв степен со која е изречена таква казна, против пресудата на Врховниот воен суд може да му се изјави жалба на Врховниот суд на Југославија.

2. Воени обвинители

Член 58

За кривичните дела од надлежноста на воените судови за кои се гони по службена должност, овластени обвинители се: воен обвинител и воениот обвинител на Југословенската народна армија.

Пред Врховниот воен суд и Врховниот суд на Југославија е надлежен да постапува само воениот обвинител на Југословенската народна армија.

3. Бранител

Член 59

Во постапката пред воените судови обвинетиот може да има бранител.

Бранител на обвинетиот може да биде адвокат, воен бранител или друг офицер на Југословенската народна армија.

Ако е во прашање кривично дело од главата XXV на Кривичниот законик кое се однесува на повреда на внатрешниот поредок на Југословенската народна армија или ако во текот на постапката би

можело да дојде до откривање на воена тајна обвинетиот може да избира бранител само помеѓу воените бранители или други офицери на Југословенската народна армија. Одлука за тоа донесува во истрагата воениот истражен судија, претседателот на советот — во подготвувањето на главниот претрес, а советот — на главниот претрес.

Офицерот на Југословенската народна армија што е определен за бранител мора да има правна спрема, ако е во прашање задолжителна одбрана.

Против решението на воениот истражен судија и претседателот на советот донесено во смисла на ставот 3 од овој член може да му се изјави жалба на советот на воениот суд, а против решението на советот на воениот суд може да му се изјави жалба на Врховниот воен суд.

Член 60

За воен бранител може да биде назначен офицер на правната служба кој е дипломиран правник и кој положил испит за чин мајор на правната служба или правосуден испит.

Воен бранител го брани обвинетиот кога, е во смисла на членот 59 став 3 на овој закон, исклучена одбраната од страна на адвокат, а не зел за бранител друго воено лице од членот 59 став 2 на овој закон.

Судот може да определи обвинетиот да го брани воен бранител ако обвинетиот во случај на задолжителна одбрана не си земе бранител.

Воен бранител може да се определи да брани обвинет војник кој не е во можност да си земе друг бранител а не е способен да се брани сам.

4. Месна надлежност

Член 61

За судење месно е надлежен воениот суд од прв степен на чие подрачје се наоѓа воената единица, установа или претпријатие на кое му припаѓа обвинетиот или е запослен, во него односно судот што е основан при воената единица или установа на која и припаѓа обвинетиот.

Ако обвинетиот по извршеното кривично дело е преместен или откомандуван во друга воена единица, установа или претпријатие, за судење е надлежен воениот суд од прв степен кој бил надлежен за судење во времето на извршувањето на кривичното дело. По исклучок, советот на Врховниот воен суд може на предлог од воениот обвинител на Југословенската народна армија, да определи на обвинетиот во тој случај да му суди судот што е за него надлежен во времето на поведувањето на постапката.

Член 62

За судење на невоено лице месната надлежност на воениот суд се определува според одредбите од Законикот за кривичната постапка. Ако во случаите наведени во членот 7 на овој закон, за судење е надлежен воен суд, месно е надлежен судот што е надлежен да му суди на воено лице.

Член 63

Ако во извршувањето на кривично дело учествувале повеќе лица (соизвршители, соучесници, прикривачи, лица што му помагаат на сторителот по извршувањето на кривичното дело, како и лица што не го пријавиле приготвувањето на кривично дело, извршувањето на кривичното дело или сторителот) а за судење се надлежни разни воени судови, или ако повеќе лица учествувале во вршењето на кривични дела, советот на Врховниот воен суд, на предлог од воениот обвинител на Југословенската народна армија, ќе определи кој воен суд од прв степен ќе ја спроведе постапката.

5. Извид и истрага

Член 64

Извид спроведува воениот истражен судија и овластените воени извидни или истражни органи.

Член 65

Секој претпоставен воен старешина е должен да преземе мерки сторителот на кривично дело за кое се гони по службена должност да не се сокрие или не избега, да се сочуваат трагите на кривичното дело и предметите што можат да послужат како доказ, како и да се соберат сите известувања што би можеле да бидат од корист за успешното водење на постапката. За сè стореното воениот старешина е должен да го извести воениот обвинител непосредно или преку повисокиот старешина.

Член 66

Истрагата ја раководи воениот суд од прв степен преку совет или воен истражен судија.

Член 67

Истрагата ја отвора и ја спроведува воениот истражен судија.

По отворањето на истрагата воениот истражен судија може да наредба да му го довери спроведувањето на истрагата на овластениот воен истражен орган.

Во текот на истрагата воениот истражен судија може да му го довери извршувањето на одделни истражни дејствија на воениот истражен судија на друг воен суд од прв степен или на овластениот воен истражен орган.

Член 68

Наредбата да се доведе присилно обвинетиот ја издаваат воениот суд, истражниот судија на воениот суд од прв степен и овластените воени извидни односно истражни органи.

Наредбата за доведување ја извршува за воено лице неговата претпоставена команда односно управа, а за невоено лице — органот на внатрешните работи.

Член 69

Претресување на стан и други простории без наредба за претресување можат да извршат овластените воени извидни односно истражни органи и припадници на воената полиција, ако е тоа неопходно заради непосредно фаќање на сторителот на кривично дело или заради безбедност на луѓето и имотот, или ако е тоа очигледно дека поинаку не би можеле да се обезбедат докази во кривичната постапка.

6. Притвор и истражен затвор**Член 70**

Притвор и истражен затвор против воено лице или граѓанско лице на служба во Југословенската народна армија за кривични дела од надлежноста на воените судови, може да нареди воениот истражен судија.

За кривичните дела од надлежноста на судот од општа надлежност притвор против воено лице или граѓанско лице на служба во Југословенската народна армија може да нареди под условите од Законикот за кривичната постапка судијата на општинскиот суд или истражниот судија, а истражен затвор истражниот судија.

Притвор во траење до три дена против воено лице или граѓанско лице на служба во Југословенската народна армија, може со решение да нареди и воениот старешина на положбата командант на дивизија, на него рамна или повисока положба. За ова решение воениот старешина го известува веднаш надлежниот обвинител или надлежниот истражен судија.

По жалбата против решението за притворање што го донесол воен старешина, како и по жалбата против решението со кое се продолжува притворот, одлучува надлежниот суд.

Член 71

Притвор или истражен затвор против невоени лица за кривични дела од надлежноста на воените

судови, под условите од Законикот за кривичната постапка, може да нареди воениот истражен судија, а притвор, на предлог од воениот обвинител или по сопствена иницијатива, овластениот орган на внатрешните работи. Притвореното лице ќе го спроведе овластениот орган на внатрешните работи веднаш до надлежниот воен истражен судија или до овластениот воен истражен орган. Времето потребно за спроведување на обвинетиот не се смета во рокот на траењето на притворот, но се засметува во изречената казна.

Член 72

Секој воен старешина на положба командир на чета, на него рамна или повисока положба и овластените службени лица можат да лишат од слобода воено лице затечено на извршување кривично дело за кое се гони по службена должност, ако постои опасност од бегство или ако тоа би ги загрозувало животите или други важни добра.

Воениот старешина е должен за лишувањето од слобода на воено лице веднаш да го извести воениот истражен судија или воениот обвинител. Овластениот службено лице е должно военото лице што го лишило од слобода да ѝ го предаде веднаш, со извештај за извршувањето на кривичното дело и за разлосите поради кои го лишило од слобода, на најблиската воена единица односно установа, која веднаш ќе го спроведе до надлежниот воен истражен судија или до овластениот воен извиден орган.

Член 73

Решението за продолжување на траењето на истражниот затвор над три месеци го донесува советот на Врховниот воен суд. Со првото решение на овој совет може траењето на истражниот затвор да се продолжи најмногу за три месеци.

7. Давање на правна помош**Член 74**

Воените судови се должни едни на други да си укажуваат правна помош.

Воените судови се должни да им укажуваат правна помош на судовите од општа надлежност и на другите судови.

Сите државни органи се должни да им укажуваат помош на воените судови.

Член 75

Ако во текот на извидот или истрагата треба како сведок да се сослуша невоено лице, сослушувањето може да се изврши преку истражниот судија на окружен суд, судијата на општински суд или овластениот орган на внатрешните работи, на чие подрачје се наоѓа сведокот.

Ако на главниот претрес се дознае дека повиканиот сведок или вештак кој порано не е сослушан не може да дојде пред судот, или доаѓањето му е значително отежнато, советот може, ако смета дека неговиот исказ е важен, да нареди да го сослуша вон главниот претрес претседателот на советот или судија член на советот, или сослушувањето да се изврши преку општинскиот суд или истражниот судија на чие подрачје сведокот односно вештакот се наоѓа.

8. Барање за надоместок на штета поради неоправдана осуда или неосновано лишување од слобода**Член 76**

Барањето за надоместок на штета поради неоправдана осуда или неосновано лишување од слобода, под условите определени во Законикот за кривичната постапка, му се поднесува на Државниот секретаријат за народна одбрана заради постигање спогодба за постоење на штета како и за видот и височината на надоместокот.

Ако за барањето за надоместок на штета не биде постигната спогодба или ако во рок од еден месец од денот на приемот на барањето Државниот

секретаријат за народна одбрана не му достави решение на овластеното лице, тоа има право своето барање за надоместок на штетата да му го постави на Врховниот воен суд.

Решението со кое се определува надоместок на штета Врховниот воен суд му го доставува со сите списи на Државниот секретаријат за народна одбрана заради исплата на определениот надоместок.

Против решението на Врховниот воен суд за определување надоместок на штета може да му се изјави жалба на Врховниот суд на Југославија во рок од 8 дена од денот на доставувањето на решението.

Глава VII

ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ПРОЦЕСНАТА ПОСТАПКА ПРЕД ВОЕНИТЕ СУДОВИ

Член 77

Во процесната постапка пред воените судови од прв степен ќе се применуваат одредбите од Законот за процесната постапка, ако со овој закон не е определено поинаку.

Работите и овластувањата што се определени со Законот за процесната постапка ги вршат, и тоа:

1) работите и овластувањата на општинските и окружните судови како првостепени судови — воените судови од прв степен;

2) работите и овластувањата на врховните судови и второстепените судови — Врховниот воен суд.

Пред воените судови нема да се применуваат одредбите од Законот за процесната постапка за судијата поединец, за расправата пред второстепениот суд и за ревизијата.

Глава VIII

ПОСТАПКА ВО УПРАВНИТЕ СПОРОВИ ПРЕД ВРХОВНИОТ ВОЕН СУД

Член 78

Управен спор против управните акти на воени органи се поведува пред Врховниот воен суд.

Член 79

За водење на управен спор пред Врховниот воен суд и за постапката на тој суд во управните спорови, важат одредбите од Законот за управните спорови, ако со овој закон не е пропишано поинаку.

Член 80

Ако со управен акт на воен орган е повреден законот во корист на странка, управниот спор пред Врховниот воен суд го поведува воениот обвинител на Југословенската народна армија.

Глава IX

БАРАЊЕ ЗА ЗАШТИТА НА ЗАКОНИТОСТА

Член 81

Против правносилните одлуки на воените судови од прв степен во кривичната или процесната постапка со кои е повреден законот, а по кои Врховниот воен суд не решавал по повод на правниот лек, воениот обвинител на Југословенската народна армија може да подигне барање за заштита на законитоста пред Врховниот воен суд.

Против правносилните одлуки на Врховниот воен суд во кривична или процесна постапка со кои е повреден законот, воениот обвинител на Југословенската народна армија може да подигне барање за заштита на законитоста пред Врховниот суд на Југославија.

Глава X

ВОЕНА СТОПАНСКА АРБИТРАЖА

Член 82

Се основа Воена стопанска арбитража при Државниот секретаријат за народна одбрана (во понатамошниот текст: Воена стопанска арбитража), како постојан избран суд.

Член 83

Воената стопанска арбитража е независна во својата работа, а одлуките ги донесува врз основа на закон.

Воената стопанска арбитража суди спорови и врз основа на узанси, освен ако странките ја исклучиле нивната примена или ако законот наредува примена на законската одредба.

Член 84

Претседателот на Воената стопанска арбитража го именува државниот секретар за народна одбрана, за период од две години.

Арбитрите ги избираат странките во спор од листата што за секоја година однапред ја утврдува државниот секретар за народна одбрана.

Член 85

Надлежноста на Воената стопанска арбитража се заснова со писмена спогодба (арбитражна клаузула) помеѓу странките. Оваа спогодба може да се склучи како во поглед на определен спор, така и во поглед на идните спорови кои можат да произлезат од определен правен однос.

Член 86

Надлежноста на Воената стопанска арбитража може да се договори само за решавање на следните стопански и други имотни спорови:

1) од меѓусебните односи на работните организации што произведуваат за определени потреби на Југословенската народна армија;

2) од меѓусебните односи на работните организации што произведуваат за определени потреби на Југословенската народна армија и на федерацијата во врска со работењето на воените единици и установи;

3) од односите на федерацијата во врска со работењето на воените единици и установи со други работни организации кога предметот на спорот се однесува на работите од интерес за народната одбрана;

4) од односите на работните организации што произведуваат за определени потреби на Југословенската народна армија со други работни организации кога предметот на спорот се однесува на работите од интерес за народната одбрана.

Член 87

Воената стопанска арбитража одлучува во совет составен од претседател и двајца арбитри.

Член 88

Одлуките на Воената стопанската арбитража се конечни и против нив не може да се изјави жалба. Тие имаат сила на правносилни судски одлуки.

Тужба за поништување на одлуки на Воената стопанска арбитража може да му се поднесе на Врховниот стопански суд ако е пиесмената спогодба за надлежноста на Воената стопанска арбитража склучена противно на одредбите од овој закон, како и од причините и во роковите под кои може да се бара поништување на пресуда на избран суд според Законот за процесната постапка.

Член 89

Општ надзор над административното и материјалното работење на Воената стопанска арбитража врши Државниот секретаријат за народна одбрана, кој обезбедува и материјални средства потребни за нејзина работа.

Член 90

Правилата за внатрешната организација и работата на Воената стопанска арбитража ги донесува Воената стопанска арбитража во пленум со претходна согласност од државниот секретар за народна одбрана.

Член 91

Во постапката пред Воената стопанска арбитража согласно се применуваат одредбите од Законот

за процесната постапка кои се однесуваат на постапката пред стопанските судови, ако со правилата за организацијата и работата на Воената стопанска арбитража не е пропишана друга постапка.

Воената стопанска арбитража го спроведува извршувањето на своите одлуки во согласност со правните правила и прописите за извршување.

Член 92

Височината на трошоците што се плаќаат во постапката пред Воената стопанска арбитража, како и износите на наградите и надоместоците на арбитражите за работа во Воената стопанска арбитража се утврдуваат со правилата од членот 90 на овој закон.

Глава XI

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 93

Според досегашните прописи положениот испит за чин капетан на правна служба или повисок чин се изедначува во поглед на правата од овој закон со положениот испит за чин мајор на правна служба.

Член 94

Лицата кои како дипломирани правници пет години работеле на правни работи во Југословенската народна армија или во граѓанство и положили испит за чин капетан или повисок чин на офицер на правна служба, се изедначуваат во поглед на правата со лицата што положили судиски или адвокатски испит.

Член 95

Офицерите на правна служба кои на денот на влегувањето во сила овој закон ќе се затекнат на должноста на судии, остануваат на таа должност шест месеци по влегувањето во сила на овој закон.

Новите назначувања во смисла на одредбите од овој закон ќе се извршат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 96

Предметите што на денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се затекнат во работа кај Воената арбитража при Државниот секретаријат за народна одбрана, ќе се решат според досегашните прописи во рок од 3 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Воената стопанска арбитража почнува со работа по истекот на 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 97

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за воените судови („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/54).

Член 98

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

85.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

Се прогласува Законот за јавното обвинителство, што го усвои Сојузната скупштина на седни-

цата на Сојузниот собор од 5 февруари 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 5 февруари 1965 година.

П. Р. бр. 135

6 февруари 1965 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН ЗА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

I. Основни одредби

Член 1

Јавното обвинителство е самостоен орган кој врши кривично гонење, презема мерки и правни средства определени со закон заради единствена примена на законите и заштита на законитоста и врши други права и должности определени со закон.

Член 2

Своите функции јавното обвинителство ги врши врз основа на закон, а во согласност со политиката на Сојузната скупштина.

Јавното обвинителство ги врши своите функции и во согласност со политиката на Собранието на социјалистичка република во примената на законите на републиката.

Член 3

Јавно обвинителство се основа за подрачјето на суд од општа надлежност од соодветен степен.

Член 4

Вишиот јавен обвинител има право и должност на нижите јавни обвинители да им дава општи упатства за правилно вршење на должноста, а по потреба и упатства за постапување во одделен случај.

Овие упатства се задолжителни за нижите јавни обвинители.

Член 5

Вишиот јавен обвинител може да преземе вршење на одделни работи за кои е надлежен нижи јавен обвинител, ако со посебен закон не е определено поинаку.

Вишиот јавен обвинител може да го овласти нижиот јавен обвинител да постапува во одделен предмет или да врши определени дејствија од надлежноста на друг нижи јавен обвинител.

Член 6

Во вршењето на својата дејност јавните обвинителства ги следат и ги проучуваат општествените односи и појави што се од значење за остварувањето на функцијата на јавното обвинителство.

За своите забележувања и проучувања јавните обвинителства можат да ги известуваат надлежните органи и организации и можат да им поднесуваат предлози заради преземање мерки за спречување вршењето на казниви дела, за отстранување незаконити постапки и други општествено штетни појави, како и за зацврстување на законитоста.

Член 7

Сојузниот јавен обвинител ја известува Сојузната скупштина за проблемите на примената на сојузните закони што се јавуваат во вршењето на функцијата на јавното обвинителство, како и за другите проблеми што се јавуваат во работата на јавното обвинителство.

Републичкиот, покраинскиот, окружниот и општинскиот јавен обвинител го известуваат собрани-

ето на соодветната општествено-политичка заедница за проблемите што се јавуваат во работата на јавното обвинителство на своето подрачје.

Член 8

Јавниот обвинител со поднесување извештаи до собранијата на општествено-политичките заедници, како и преку печатот и други видови информации ја известува јавноста за состојбата на криминалитетот и за другите проблеми и појави од општо значење што ги забележило јавното обвинителство во својата работа.

Во границите на законот и во согласност со интересите на постапката јавниот обвинител може да ја известува јавноста и за одделни случаи во кои постапува јавното обвинителство.

Член 9

Сојузното јавно обвинителство соработува со сојузните правосудни органи во прашањата од заеднички интерес за остварување на нивните задачи, како и во решавањето на кадровските, материјалните и други прашања од значење за работата на правосудните органи.

Републичкото, покраинското, окружното и општинското јавно обвинителство соработуваат со соодветните правосудни органи во републиката, покраината, околијата односно општината по прашањата од ставот 1 на овој член.

По прашањата што се од значење за остварувањето на неговите функции јавниот обвинителство соработува и со политичко-извршните органи и со органите на управата од соодветната општествено-политичка заедница.

Член 10

Работните луѓе во јавните обвинителства имаат право и должност во остварувањето на самоуправувањето, согласно со прописите за самоуправувањето во органите на управата, а во согласност со функциите и овластувањата на јавното обвинителство, да учествуваат во одлучувањето за внатрешната организација и систематизацијата на работните места, за распределбата на средствата добиени за работа на јавното обвинителство, за личните доходи, за унапредувањето на работата и работењето, како и за други прашања од областа на внатрешните односи во јавното обвинителство.

На работните луѓе во јавните обвинителства се применуваат прописите за работните односи, ако со овој или друг закон не е определено поинаку.

II. Општа надлежност и овластувања

Член 11

Основно право и должност на јавното обвинителство е гонење на сторителите на кривични дела и стопански престапи.

Член 12

Јавното обвинителство се грижи за откривање кривични дела за кои се гони по службена должност и за пронаоѓање на нивните сторители, поведува кривична постапка, презема мерки предвидени со закон заради правилно насочување и водење на претходната кривична постапка, подига и застапува обвинение, изјавува редовни и вонредни правни лекови и презема други дејствија на кои е овластено со закон.

Во гонењето на сторителите на стопански престапи јавното обвинителство ги има соодветните права и должности како во гонењето на сторителите на кривични дела.

Член 13

Во процесна, вонпроцесна, извршна, управна и други постапки јавното обвинителство презема дејствија на кои е овластено со посебен закон.

Член 14

Сојузниот јавен обвинител му предлага на Уставниот суд на Југославија поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста на

прописи и други општи акти, кога прашањето на нивната уставност или законитост ќе се појави во работата на јавното обвинителство.

Републичкиот јавен обвинител му предлага на републичкиот уставен суд поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста на прописи и други општи акти, согласно со републичките прописи.

Кога општинскиот, окружниот или покраинскиот јавен обвинител ќе најде дека пропис или друг општ акт не е во согласност со Уставот на Југославија или со друг сојузен пропис, или дека не е во согласност со републичкиот устав или со друг републички пропис ќе го извести за тоа републичкото јавно обвинителство.

За несогласноста на пропис или друг општ акт со Уставот на Југославија или со друг сојузен пропис, републичкото јавно обвинителство ќе го извести Сојузното јавно обвинителство.

Член 15

Кога јавниот обвинител ќе најде дека поради повреда на закон или меѓународен договор има основ да употреби правно средство против извршна судска одлука или одлука донесена во управна или друга постапка, тој може да бара да се одложи односно прекине извршувањето на таа одлука.

Барањето за одлагање односно за прекинување на извршувањето на одлуката од ставот 1 на овој член го поднесува јавниот обвинител кој е овластен да употреби правно средство против таа одлука. Барањето се поднесува до судот односно друг орган надлежен за дозволување на извршувањето, а ако извршувањето е во тек — до судот односно друг орган кој го спроведува извршувањето.

На барање на надлежниот јавен обвинител судот односно друг орган ќе го одложи односно ќе го прекине извршувањето. Одлагањето односно прекинувањето на извршувањето трае до донесувањето на одлука за правното средство на јавниот обвинител.

Одлуката за одлагање односно прекинување на извршувањето престанува да важи ако јавниот обвинител во рок од 30 дена од денот на приемот на одлуката не употреби правно средство.

Член 16

Јавното обвинителство е должно да прима од граѓани пријави, претставки и изјави во работите од својата надлежност, заради преземање на дејствија на кои е овластено.

Јавното обвинителство може да повикува граѓани и да бара од нив изјави и известувања во врска со нивните пријави, претставки и изјави.

Член 17

Јавното обвинителство е овластено да бара од државни органи и работни и други организации да му достават списи, како и определени известувања што му се потребни за преземање дејствија од својата надлежност.

Јавното обвинителство може да бара од надлежниот суд или од друг државен орган и друга правна помош која на јавното обвинителство му е потребна за вршење на неговите функции.

Правната помош во смисла на ст. 1 и 2 од овој член ќе му се даде на јавното обвинителство ако со закон не е определено поинаку.

III. Организација и работа

Член 18

Функциите на јавното обвинителство ги вршат општинските јавни обвинителства, окружните јавни обвинителства, покраинските јавни обвинителства, републичките јавни обвинителства и Сојузното јавно обвинителство.

Општинско јавно обвинителство се основа за подрачјето на општински суд, окружно јавно обвинителство — за подрачјето на окружен суд, покраинско јавно обвинителство — за подрачјето на одделение на републичкиот врховен суд за автономна

покраина, а републичко јавно обвинителство — за подрачјето на републичкиот врховен суд.

По исклучок од одредбата на ставот 2 од овој член, републичкиот јавен обвинител може да одлучи, по претходно прибавена согласност од собранјата на соодветните општини, за подрачјето на два или повеќе општински судови да се основа едно општинско јавно обвинителство.

Член 19

Секое јавно обвинителство постапува во границите на својата стварна и месна надлежност, ако со закон не е определено поинаку.

Член 20

Работата на јавното обвинителство ја раководи јавниот обвинител.

Јавниот обвинител може да има еден или повеќе заменици и помошници.

Член 21

Кога јавниот обвинител е отсутен или спречен да го раководи јавното обвинителство, а има повеќе заменици, него го застапува заменикот што тој ќе го определи.

Окружниот и општинскиот јавен обвинител може за случај на своја отсутност или спреченост, ако нема заменик или кога овој е отсутен или спречен, за вршење одделни дејствија да овласти друго лице што работи на правни работи во одноското јавно обвинителство.

Ако во случај на отсутност или спреченост на општинскиот јавен обвинител во општинското јавно обвинителство нема лице што би можело да се овласти за вршење на дејствијата во смисла на ставот 2 од овој член, надлежниот окружен јавен обвинител може да упати свој заменик или друго лице што работи на правни работи во окружното јавно обвинителство да ги врши привремено, а најдолго шест месеци во една календарска година, работите во одноското општинско јавно обвинителство, или може да определи тие работи привремено да ги врши јавниот обвинител од соседното општинско јавно обвинителство.

Член 22

За јавен обвинител, заменик и помошник на јавен обвинител може да биде назначен југословенски државјанин кој е дипломиран правник и кој ги исполнува општите услови за засновање работен однос.

Лице што се назначува за општински или окружен јавен обвинител, за негов заменик, или помошник или за помошник на сојузниот, републичкиот или покраинскиот јавен обвинител, мора, покрај исполнувањето на условите од ставот 1 на овој член, да има и положен правосуден испит.

За заменик на сојузниот, републичкиот или покраинскиот јавен обвинител може да се назначи лице што ги исполнува условите од ставот 1 на овој член и које како дипломиран правник се здобило во јавно обвинителство, суд или на правни работи во работни или други организации со потребно искуство и спрема за вршење на тие функции.

Член 23

Сојузниот јавен обвинител го именува и го разрешува Сојузната скупштина, на предлог од Сојузниот извршен совет.

Републичкиот јавен обвинител го назначува и го разрешува сојузниот јавен обвинител, во согласност со републичкиот извршен совет.

Покраинскиот јавен обвинител го назначува и го разрешува републичкиот јавен обвинител, во согласност со покраинскиот извршен совет.

Окружниот и општинскиот јавен обвинител ги назначува и ги разрешува републичкиот јавен обвинител, во согласност со собранieto на соодветната околица односно општина.

Член 24

Замениците и помошниците на сојузниот јавен обвинител ги назначува и ги разрешува сојузниот јавен обвинител. За назначување и разрешување на замениците е потребна согласност од Сојузниот извршен совет.

Замениците и помошниците на републичкиот и покраинскиот јавен обвинител, како и помошниците на окружниот и општинскиот јавен обвинител ги назначува и ги разрешува републичкиот јавен обвинител. За назначување и разрешување на замениците е потребна согласност од републичкиот односно покраинскиот извршен совет.

Замениците на окружниот и општинскиот јавен обвинител ги назначува и ги разрешува републичкиот јавен обвинител, во согласност со соодветното собрание на околицата односно општината.

Член 25

Републичкиот јавен обвинител може да го овласти покраинскиот јавен обвинител да ги назначува и разрешува помошниците на покраинскиот јавен обвинител, како и на територијата на покраината да назначува и разрешува окружни и општински јавни обвинители и нивни заменици и помошници.

Член 26

За назначување и разрешување окружен јавен обвинител и негови заменици на територијата на републиката и на покраината во која не постојат околии, потребна е согласност од соодветниот извршен совет.

Член 27

Јавните обвинители, нивните заменици и помошници се именуваат односно се назначуваат за време од осум години, и по истекот на тоа време можат да бидат повторно именувани односно назначени.

На лицата од ставот 1 од овој член што по истекот на определеното време не ќе бидат повторно именувани односно назначени, се применуваат соодветните одредби што важат за судиите на судовите од општа надлежност.

Член 28

Пред стапувањето на должност јавните обвинители, нивните заменици и помошници ја даваат оваа свечена изјава:

„Изјавувам дека во својата работа ќе се придржувам за уставот и законите, дека својата должност во јавното обвинителство ќе ја вршам совесно и непристрасно и дека ќе го штитам поредокот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.“

Сојузниот јавен обвинител ја дава оваа изјава пред претседателот на Сојузната скупштина, другите јавни обвинители — пред непосредно повисокиот јавен обвинител, а замениците и помошниците — пред соодветниот јавен обвинител.

Член 29

Во сите јавни обвинителства за работа на правни работи можат да се назначуваат стручни соработници, а во окружните и општинските јавни обвинителства — и приправници.

За стручен соработник може да биде назначен дипломиран правник кој ги исполнува општите услови за засновање работен однос и кој има положен правосуден испит.

За приправник може да биде назначен дипломиран правник кој ги исполнува општите услови за засновање работен однос.

Член 30

Приправничката практика трае две години, од кои една година приправникот мора да помине во општински или окружен суд или во окружен стопански суд.

Приправникот постепено се распоредува на сите работи така што да се здобие со практика во сите области на работата во судот односно во јавното обвинителство.

Приправник се здобива со право да полага правосуден испит по завршената приправничка практика.

Член 31

За вршење на административните, финансиските, техничките и други работи на помошните служби, во јавното обвинителство постојат потребен број лица со соодветна спрема.

Овие лица ги назначува и ги разрешува јавниот обвинител кој го раководи односното јавно обвинителство, доколку со посебен закон и со општиот акт на јавното обвинителство не е определено поинаку.

Член 32

Средствата за работа на Сојузното јавно обвинителство се обезбедуваат во сојузниот буџет.

Средствата за работа на републичките, покраинските, окружните и општинските јавни обвинителства се обезбедуваат на начин определен со републички прописи.

Член 33

Секое јавно обвинителство има печат кој содржи назив на јавното обвинителство. Покрај називот печатот на Сојузното јавно обвинителство содржи и грб на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а печатот на другите јавни обвинителства — грб на социјалистичката република.

На зградата во која се наоѓа јавно обвинителство мора да биде истакнат називот на јавното обвинителство.

Член 34

Начелата за внатрешната организација на јавните обвинителства, како и правилата за работењето и водењето на уписникот и другите помошни книги во јавните обвинителства ги донесува сојузниот јавен обвинител.

IV. Дисциплинска одговорност

Член 35

Јавниот обвинител и другите работни луѓе запослени во јавните обвинителства дисциплински се одговорни за повреди на службената должност и угледот на службата.

Одредбата од ставот 1 на овој член не се однесува на сојузниот, републичкиот и покраинскиот јавен обвинител.

Член 36

Јавниот обвинител е дисциплински старешина за сите работни луѓе запослени во јавното обвинителство.

Член 37

За судење по дисциплинските престапи на работните луѓе запослени во јавните обвинителства се формира дисциплински суд при секое републичко јавно обвинителство и при Сојузното јавно обвинителство.

Член 38

Дисциплинскиот суд при републичкото јавно обвинителство е надлежен во прв степен да суди за дисциплински престапи на јавните обвинители и другите работни луѓе во јавните обвинителства на територијата на републиката.

Дисциплинскиот суд при Сојузното јавно обвинителство е надлежен во прв степен да суди за дисциплински престапи на работните луѓе во Сојузното јавно обвинителство.

За жалбите против одлуките на дисциплинскиот суд при републичкото јавно обвинителство, решава во втор степен Дисциплинскиот суд при Сојузното јавно обвинителство.

За жалбите против одлуките на Дисциплинскиот суд при Сојузното јавно обвинителство донесени во прв степен, решава Сојузниот виши дисциплински суд.

Член 39

Дисциплинскиот суд при републичкото јавно обвинителство односно при Сојузното јавно обвини-

телство се состои од претседател и двајца судии. На претседателот и судиите им се определуваат заменици.

Претседателот и еден судија во дисциплинскиот суд при републичкото јавно обвинителство, како и нивните заменици, ги именува републичкиот јавен обвинител, а во Дисциплинскиот суд при Сојузното јавно обвинителство — сојузниот јавен обвинител.

Еден судија и негов заменик во дисциплинскиот суд при републичкото јавно обвинителство определува републичкиот одбор на синдикатот на работниците од општествените дејности, а во Дисциплинскиот суд при Сојузното јавно обвинителство — Централниот одбор на тој синдикат.

При дисциплинскиот суд постои дисциплински обвинител, кого го именува републичкиот односно сојузниот јавен обвинител.

V. Преодни и завршни одредби

Член 40

По влегувањето во сила на овој закон сегашните околиски јавни обвинителства ја продолжуваат работата како општински јавни обвинителства.

Член 41

До донесувањето на прописи за распределба на личните доходи на работните луѓе запослени во јавните обвинителства, личните доходи се определуваат според прописите што се применуваат на територијата на општествено-политичката заедница која ги обезбедува средствата за работа на јавното обвинителство.

Член 42

Јавните обвинители и нивните заменици кои на денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се затекнат на тие функции, можат и понатаму да останат на тие функции за време од две години, без оглед колку време поминале на нив. Во рок од понатамошни шест месеци надлежните органи ќе донесат одлука за нивното повторно именување односно назначување или за нивното разрешување во смисла на членот 27 од овој закон.

Член 43

Лице кое според досегашните прописи е назначено за јавен обвинител, заменик на јавен обвинител, секретар или референт во јавно обвинителство може да остане на својата должност и по влегувањето во сила на овој закон иако не ги исполнува условите предвидени во членот 22 односно членот 29 од овој закон.

Лицето од ставот 1 од овој член може да биде назначено и во друго јавно обвинителство на иста должност, а општински јавен обвинител може да биде назначен и за заменик на окружен јавен обвинител.

Јавните обвинители и нивните заменици од ставот 1 на овој член можат да бидат повторно назначени на иста должност во смисла на членот 27 став 1 од овој закон.

Член 44

Околиските и окружните јавни обвинители, нивните заменици, како и секретарите и референтите во јавните обвинителства, назначени по 1 јануари 1959 година, кои според важечките прописи биле должни да полагаат судиски испит а не го положиле, се должни да го положат тој испит во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон. Ако испитот не го положат во тој рок, им престанува службата во јавното обвинителство по сила на законот.

Член 45

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за јавното обвинителство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/54, 15/57, 52/61, 53/62).

Член 46

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

86.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЕНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

Се прогласува Законот за военото обвинителство, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 5 февруари 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 5 февруари 1965 година.

П. Р. бр. 137

6 февруари 1965 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗА К О Н

ЗА ВОЕНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

И. Основни одредби

Член 1

Военото обвинителство е самостоен орган кој врши кривично гонење за кривични дела од надлежноста на воените судови, презема мерки и правни средства определени со закон заради единствена примена на законите и заштита на законитоста во работата на воените органи и врши други права и должности предвидени со закон.

Член 2

Военото обвинителство ја врши својата функција врз основа и во границите на законот, а во согласност со насоките на врховниот командант на вооружените сили.

Член 3

Функцијата на военото обвинителство ја вршат воените обвинителства при единиците и установите и Военото обвинителство на Југословенската народна армија.

Врховниот командант на вооружените сили определува при кои единици и установи ќе се основат воени обвинителства, како и нивното подрачје.

Член 4

Воените обвинителства сочинуваат единствена организација, со која раководи воениот обвинител на Југословенската народна армија.

Воениот обвинител на Југословенската народна армија ја насочува дејноста на воените обвинителства и има право и должност на воените обвинители да им дава задолжителни упатства за работа, како и упатство за постапување во одделен случај.

Член 5

Воениот обвинител на Југословенската народна армија е овластен да врши секое од одделните права и должности што му припаѓаат на воениот обвинител, ако со посебен закон не е определено поинаку.

Воениот обвинител на Југословенската народна армија може да му довери на воен обвинител да постапува во одделен предмет или да врши определени дејствија од надлежноста на друг воен обвинител.

Член 6

Во вршењето на своите задачи воените обвинителства ги следат и ги проучуваат односите и

појавите што се од значење за остварувањето на функцијата на военото обвинителство, и им поднесуваат предлози на надлежните воени органи заради преземање мерки за спречување и отстранување незаконити постапки и општествено штетни појави и за зацврстување на законитоста во работата на воените органи.

Член 7

Воениот обвинител на Југословенската народна армија му поднесува на врховниот командант на вооружените сили извештај за примената на законот и за проблемите што се јавуваат во работата на военото обвинителство.

II. Општа надлежност и овластувања

Член 8

Основно право и должност на военото обвинителство е гонење на сторителите на кривичните дела од надлежноста на воените судови, кои се гонат по службена должност.

Военото обвинителство врши и други права и должности определени со сојузен закон.

Член 9

Военото обвинителство се грижи за откривањето на кривичните дела за кои се гони по службена должност, како и за пронаоѓањето на нивните сторители, поведува кривична постапка, презема предвидени со закон мерки заради правилно насочување и водење на претходна кривична постапка, подига и застапува обвинение, изјавува редовни и вонредни правни лекови и презема други дејствија на кои е овластено со закон.

Член 10

Во процесна постапка, во управна постапка и во управен спор што се водат пред воен суд односно воен управен орган и во дисциплинска постапка, военото обвинителство презема дејствија на кои е со посебни закони овластено.

Член 11

Воениот обвинител на Југословенската народна армија му предлага на Уставниот суд на Југославија поведување постапка за оценување на уставноста или законитоста на прописи и други општи акти кога прашањето на нивната уставност или законитост ќе се појави во работата на военото обвинителство.

Кога друг воен обвинител ќе најде дека пропис или општ акт не е во согласност со Уставот на Југославија или со сојузен пропис, ќе го извести за тоа воениот обвинител на Југословенската народна армија.

Член 12

Кога воениот обвинител на Југословенската народна армија ќе најде дека поради повреда на закон или меѓународен договор има основ да употреби правно средство против извршна одлука на воен суд или извршна одлука на воен управен орган донесена во дисциплинска, административно-казнена или друга управна постапка, тој може да бара да се одложи односно прекине извршувањето на таа одлука.

Барањето за одлагање односно за прекин на извршувањето воениот обвинител на Југословенската народна армија го поднесува до воениот суд односно до воениот управен орган надлежен за дозвола на извршувањето.

На барање на воениот обвинител на Југословенската народна армија воен суд односно воен управен орган ќе го одложи односно прекине извршувањето

Одложено односно прекинато извршување ќе се продолжи ако воениот обвинител на Југословенската народна армија во рок од 30 дена од приемот на решението за одлагање односно за прекин на извршувањето не го употреби правното средство.

Член 13

За подигање барање за заштита на законитоста против правосилни одлуки на воени судови и одлуки на други органи на Југословенската народна армија е овластен воениот обвинител на Југословенската народна армија.

Член 14

Кога Врховниот суд на Југославија одлучува за жалба против пресуда на Врховниот воен суд со која е изречена или потврдена смртна казна или казна строг затвор во траање од 20 години, за барање за заштита на законитоста подигнато од воениот обвинител на Југословенската народна армија, или за судирање на надлежностите помеѓу воени судови и судови од општа надлежност, воениот обвинител на Југословенската народна армија е овластен пред Врховниот суд на Југославија да ги презема сите дејствија за кои со закон е овластен сојузниот јавен обвинител.

Член 15

Военото обвинителство е овластено да бара од државни органи и работни и други организации да му достават списи, како и определени известувања, што му се потребни за преземање дејствија од неговата надлежност.

Воено обвинителство може од надлежниот суд или од друг државен орган да бара и друга правна помош која на военото обвинителство му е потребна за вршење на неговите функции.

Правната помош во смисла на ст. 1 и 2 од овој член ќе му се даде на военото обвинителство, ако со закон не е определено поинаку.

Член 16

Военото обвинителство е должно да прима од граѓани пријави, претставки и изјави во работите од својата надлежност, заради преземање на дејствијата за кои е овластено.

Военото обвинителство може да повикува граѓани и да бара од нив изјави и известувања во врска со нивните пријави, претставки и изјави.

III. Организација и работа**Член 17**

Овластувањата што му припаѓаат на военото обвинителство ги вршат воениот обвинител на Југословенската народна армија и на него подредените воени обвинители.

Секој воен обвинител постапува во границите на својата стварна и месна надлежност.

Член 18

Вишите воени обвинители вршат надзор над работата на подредените им воени обвинители.

Вишите воени обвинители имаат право и должност на подредените воени обвинители да им ставаат забелешки на работата и да им даваат упатства за правилно вршење на должноста. Упатството на вишиот воен обвинител може да се однесува и на постапување во одделен предмет и е задолжително за подредениот воен обвинител.

Член 19

Вишиот воен обвинител е овластен да врши секое од одделни права и должности што му припаѓаат на подредениот обвинител, ако со посебен закон не е определено поинаку.

Вишиот воен обвинител може работа на одделен предмет или вршење определено дејствие од надлежноста на подредениот воен обвинител да му довери на друг подреден воен обвинител.

Член 20

Во секое воено обвинителство може да постои еден или повеќе заменици на воениот обвинител и потребен број помошници, што ги определува со формацијата врховниот командант на вооружените сили.

Воениот обвинител при единици или установи може, ако е спречен а нема заменик, за вршење одделни дејствија од надлежноста на военото обвинителство да овласти офицер на правната служба.

Член 21

За воен обвинител или заменик на воен обвинител може да биде назначен офицер на правната служба кој е дипломиран правник и кој положил испит за чин мајор на правната служба или правосуден испит.

Член 22

Воениот обвинител на Југословенската народна армија и воените обвинители ги назначува и ги разрешува врховниот командант на вооружените сили. Замениците и помошниците на воените обвинители се назначуваат и се разрешуваат од должноста според прописите за назначување воени лица во Југословенската народна армија.

Член 23

Пред стапувањето на должност воените обвинители, нивните заменици и помошници ја даваат оваа свечена изјава:

„Изјавувам дека во својата работа ќе се придржувам за Уставот и законите, дека својата должност во военото обвинителство ќе ја вршам совесно и непристрасно и дека ќе го штитам поредокот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.“

Воениот обвинител на Југословенската народна армија ја дава изјавата пред врховниот командант на вооружените сили или пред старешината што ќе го определи тој.

Замениците и помошниците на воениот обвинител на Југословенската народна армија даваат изјава пред воениот обвинител на Југословенската народна армија, а воените обвинители при единици и установи, нивните заменици и помошници — пред командантот на единицата или установата при која постои обвинителство.

Член 24

Во воените обвинителства за работа на правни работи можат да се назначуваат и приправници.

За приправници се назначуваат воени лица кои се дипломирани правници и се распоредуваат на сите работи во обвинителството заради здобивање со потребна практика.

Поблиски прописи за практиката на приправниците и за траењето на приправничкиот стаж донесува државниот секретар за народна одбрана.

Член 25

Приправниците во воено обвинителство се назначуваат според прописите за назначување воени лица.

Член 26

За вршење на административните и други работи во военото обвинителство постојат потребен број лица чии места се определуваат со формацијата.

Член 27

Правилата за внатрешната организација и работење на военото обвинителство ги донесува воениот обвинител на Југословенската народна армија.

Член 28

За повреда на должноста и угледот на службата воените обвинители и нивните заменици одговараат дисциплински според воените дисциплински прописи.

IV. Преодни и завршни одредби**Член 29**

Според досегашните прописи положениот испит за чин капетан на правна служба или за повисок

чин се изедначува во поглед на правата од овој закон со положениот испит за чин мајор на правна служба.

Член 30

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за военото обвинување („Службен лист на СФРЈ“, бр. 11/55).

Член 31

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

87.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЈУЗНАТА УПРАВА

Се прогласува Законот за сојузната управа, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 5 февруари 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 5 февруари 1965 година.

П. Р. бр. 138

6 февруари 1965 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА СОЈУЗНАТА УПРАВА

ПРВ ДЕЛ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Сојузната управа врши управни работи во рамките на правата и должностите на федерацијата, како и стручни, општествени и други работи од интерес за федерацијата и за работата на Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет.

Сојузната управа врши за потребите на самоуправните организации чија дејност ја опфаќа целата земја определени стручни работи во врска со остварувањето на правото на самоуправувањето на тие организации.

Член 2

Сојузните органи на управата во рамките на својот делокруг го обезбедуваат спроведувањето на сојузните прописи, општествените планови на Југославија и другите акти на Сојузната скупштина и на Сојузниот извршен совет и го следат нивното извршување, ја спроведуваат политиката утврдена од Сојузната скупштина и ја известуваат Сојузната скупштина за нејзиното остварување, ја следат состојбата и развојот во соодветната област на управата, приготвуваат нацрти на прописи и други акти, предлагаат преземање мерки, решаваат по управните работи и вршат управен надзор се грижат за организирањето и вршењето на службите од својот делокруг.

За потребите на Сојузната скупштина и на Сојузниот извршен совет, сојузните органи на управа-

та во рамките на својот делокруг изработуваат елаборати и други материјали, даваат известувања и податоци за состојбата и развојот во соодветната област и вршат други стручни работи.

Покрај работите од ставот 1 на овој член сојузните органи на управата за потребите и на барање на организациите од членот 1 став 2 од овој закон, даваат, во рамките на својот делокруг известувања, мислење и податоци во врска со разгледувањето и решавањето на определени прашања во остварувањето на нивните самоуправни права и соработуваат со овие организации во претресувањето и решавањето на прашањата од заеднички интерес.

Член 3

Сојузните органи на управата го обезбедуваат извршувањето на прописите и другите општи акти на Сојузната скупштина и на Сојузниот извршен совет, особено: со грижи за благовремено, правилно и законито извршување на тие прописи и општи акти од страна на соодветните органи на управата во републиката; со непосредно извршување на тие прописи и општи акти и со преземање соодветни управни и други мерки; со следење на состојбата во соодветната област на управата и со укажување на појавите што се од значење за спроведувањето на политиката на Сојузната скупштина во таа област; со известување на Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет за извршувањето на тие прописи и општи акти и со предлагање на преземање соодветни мерки; со донесување прописи; со водење управна постапка и со донесување решенија во таа постапка; со давање стручна помош за работа на соодветните органи на управата во републиката.

Член 4

Сојузните органи на управата вршат управен надзор особено: со следење на законитоста на прописите на органите на управата во републиката, како и на општите акти на самоуправните организации чија дејност ја опфаќа целата земја кога тие ги донесуваат во извршување на сојузните прописи; со укажување на прописите што се во спротивност со сојузни прописи; со вршење инспекциски и други работи на непосреден надзор; со решавање во управната постапка, со преземање мерки за обезбедување и други административни мерки кога се овластени на тоа.

Член 5

Во остварувањето на своите задачи, сојузните органи на управата соработуваат во работите од заеднички интерес со соодветните органи на управата во републиката; со општествено-политички организации, работни организации и нивни здруженија и со здруженија на граѓани; прибавуваат мислење од заинтересираните органи и организации за нацртите на прописи и други општи акти што ги приготвуваат; се грижат да обезбедат со својата работа ефикасно остварување на правата и интересите на граѓаните и организациите; даваат иницијатива за остварување соработка со заинтересираните органи и организации во разгледувањето на прашањата од заеднички интерес и ја прифаќаат таквата иницијатива од други органи и организации.

Член 6

Сојузните органи на управата, во рамките на својот делокруг и овластувањата утврдени со закон, се одговорни за преземањето на мерките за непосредно извршување на сојузните закони, општествените планови на Југославија и другите сојузни прописи и за спроведувањето на политиката што ја утврдила Сојузната скупштина; за единствената примена на сојузните прописи и други општи акти на Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет; за обезбедувањето и заштитата на законитоста, правата на граѓаните, правата на самоуправувањето и другите права на работните и други организации, за обезбедувањето на контрола на извршувањето

на прописите и другите општи акти на Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет.

Член 7

Делокругот на сојузните органи на управата се утврдува и се менува со сојузен закон.

Надлежноста на самостојните сојузни органи на управата се утврдува и се менува со сојузен закон, а на другите сојузни органи на управата — со пропис на Сојузниот извршен совет донесен врз основа на закон.

Член 8

Сојузните органи на управата самостојно ги вршат работите од својата надлежност врз основа и во рамките на Уставот, сојузните закони и другите сојузни прописи.

Работите од својата надлежност сојузните органи на управата ги извршуваат во согласност со политиката утврдена од Сојузната скупштина и со општите насоки на Сојузниот извршен совет.

Член 9

Во вршењето на работите од својата надлежност, сојузните органи на управата преземаат управни мерки за кои се овластени, донесуваат управни акти и вршат управни дејствија од својот делокруг.

Старешините на сојузните органи на управата донесуваат прописи за извршување на прописите што ги донесуваат Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет само кога се овластени на тоа со прописи на Сојузната скупштина односно со прописи на Сојузниот извршен совет.

Член 10

Сојузните органи на управата непосредно ги извршуваат сојузните закони и другите сојузни прописи само ако е тоа со сојузен закон ставено во нивната надлежност.

Член 11

Заради остварување на начелото за јавност во работата, сојузните органи на управата се должни преку печатот и други видови информации да ја запознаваат јавноста за прашањата од својот делокруг и за мерките за нивно решавање, кои се од непосреден интерес за граѓаните и општествените, работните и други организации.

Сојузните органи на управата се должни на барање од претставници на печатот и други видови информации да даваат известување и податоци за одделни прашања од својот делокруг како и на претставници на општествени, работни и други организации на нивно барање да им даваат известувања и податоци за одделни прашања од својот делокруг што се од непосреден интерес за тие организации.

Податоците и известувањата за работата на сојузните органи на управата ги дава старешината на органот или работникот што тој ќе го определи за тоа.

Сојузните органи на управата ќе го ускратат давањето на податоци ако тие податоци претставуваат државна или службена тајна.

Член 12

Меѓусебните односи на сојузните органи на управата, како и меѓусебните односи на сојузните органи на управата и републичките, покраинските, околските и општинските органи на управата, се засноваат врз правата и должностите утврдени со сојузен закон, како и врз соработката и стручната помош.

Член 13

Надзор над работата на сојузните органи на управата вршат Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет.

Определени права на надзор над работата на сојузните органи на управата може да врши и друг

сојузен орган на управата определен со сојузен закон.

Кои права на надзор над работата на сојузен орган на управата може да врши друг сојузен орган на управата се утврдува со сојузен закон.

Член 14

Работата на сојузниот орган на управата ја раковои старешината на органот.

Работата на одделни сојузни органи на управата (комитети, комисии) ја раковои колегијален орган, а одделни права и должности може да врши и претседателот на тој орган.

Старешината на сојузен орган на управата го организира вршењето на работите во органот што го раковои, назначува работници за чие назначување е овластен и е највисок дисциплински старешина во органот.

Старешината на сојузен орган на управата го претставува органот со кој раковои.

Старешината на сојузен орган на управата донесува прописи за кои е овластен.

Старешината на сојузен орган на управата лично е одговорен за законитата, правилната и благовремената работа на органите што ги раковои и за извршувањето на задачите и работите од надлежноста на органот.

Член 15

Старешините и другите функционери на сојузните органи на управата кои според одредбите од овој закон ги именува Сојузната скупштина не можат да вршат иста функција подолго од 4 години, ниту на таква функција можат повторно да се именуваат за наредниот период од 4 години.

По исклучок, одделни старешини и други функционери од ставот 1 на овој член можат да бидат именувани да вршат таква функција најдолго уште за наредните 4 години едноподно, ако го бараат тоа оправдани разлози. За оправданоста на тие разлози претходно одлучува Сојузната скупштина на предлог од претседателот на Сојузниот извршен совет.

Периодот од 4 години започнува да тече од денот на донесувањето на актот за именување.

Член 16

Функционерите на сојузните органи на управата што според одредбите на овој закон ги назначува Сојузниот извршен совет подлежат на повторно назначување на иста функција по истекот на периодот од 4 години вршење на таа функција.

Периодот од 4 години од ставот 1 на овој член започнува да тече од денот на донесувањето на актот за назначување.

Член 17

При именувањето односно назначувањето на старешините и другите функционери во сојузните органи на управата ќе се води сметка за националниот состав на кадриите.

Член 18

Старешините на сојузните органи на управата што ги именува Сојузната скупштина даваат свечена изјава пред претседателот на Сојузната скупштина, а старешините на сојузните органи на управата што ги назначува Сојузниот извршен совет — пред претседателот на Сојузниот извршен совет.

Свечената изјава гласи:

„Изјавувам дека должноста што ми е доверена совесно и предано ќе ја вршам, дека ќе се придржувам кон Уставот и законите и дека сите свои сили ќе ги залагам за остварување на целите на социјалистичкото општество и интересите на народите и граѓаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија“

Член 19

Работите од надлежноста на сојузните органи на управата ги вршат работните луѓе во тие органи.

Работните луѓе што работат во сојузните органи на управата се должни да ги вршат работите што им се определени во согласност со сојузните прописи и во рамките на овластувањата што им се дадени и упатствата од старешината и се одговорни за благовременото, законитото и правилното вршење на тие работи.

Член 20

Во сојузните органи на управата работните луѓе ги имаат правата на самоуправање утврдени со овој закон.

Одредбите од овој закон за правата на самоуправање на работните луѓе во сојузните органи на управата не се применуваат во Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 21

Сојузните органи на управата самостојно ја утврдуваат својата внатрешна организација, категоризацијата на работите и систематизацијата на работните места. Внатрешната организација ја утврдуваат сојузните органи на управата согласно со одредбите од овој закон и со општите начела за внатрешната организација на сојузните органи на управата што ги пропишува Сојузниот извршен совет.

Член 22

Средствата потребни за работа на сојузните органи на управата се определуваат согласно со Основниот закон за средствата за работа на органите на управата.

Член 23

Одредбите од чл. 2 до 22 на овој закон согласно се применуваат и на сојузните органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА

1. Сојузни органи на управата

Член 24

Сојузните органи на управата се самостојни органи на управата или органи на управата во состав на определени самостојни органи на управата. Самостојни сојузни органи на управата се основаат за една или повеќе гранки на државната управа или за одделни области на државната управа, кои спаѓаат во областа на правата и должностите на федерацијата.

Органи на управата во состав на определени самостојни сојузни органи на управата се основаат за вршење на определени управни, стручни и други работи од делокругот на органот на управата во чиј состав се наоѓаат, а кои бараат определен обем на самостојност во нивното извршување.

Член 25

Самостојни сојузни органи на управата се државните секретаријати, сојузните секретаријати и комитетите. Како самостојни сојузни органи на управата можат да постојат и заводи, управи, дирекции и комисии.

Како сојузни органи на управата во состав на државните секретаријати, сојузните секретаријати и комитетите можат да постојат заводи, управи, инспекторати и комисии.

За вршење вонредни и повремени работи можат да се формираат и други самостојни сојузни органи на управата и органи на управата во состав на определени самостојни сојузни органи на управата.

Член 26

Самостојните сојузни органи на управата, освен државните секретаријати, се основаат и се укинуваат со сојузен закон.

Органите на управата во состав на определени самостојни сојузни органи на управата се основаат, се укинуваат и нивната надлежност се утврдува и се менува со уредба.

а) Сојузни државни секретаријати

Член 27

Државни секретаријати постојат само за оние гранки на државната управа што се во целина во областа на исклучивите права и должности на федерацијата.

Член 28

Работата на државен секретаријат ја раководи државен секретар.

Во државен секретаријат може да се именува заменик државен секретар. Заменикот државен секретар го заменува државниот секретар во случај на негова отсутност или спреченост со сите овластувања на државен секретар и го застапува државниот секретар во работите на државниот секретаријат што ќе му ги определи државниот секретар.

Државниот секретар и заменикот државен секретар ги именува и ги разрешува од должност Сојузната скупштина на предлог од претседателот на Сојузниот извршен совет што го поднесува тој од името на Советот.

Ако во државен секретаријат не е именуван заменик државен секретар, државниот секретар во случај на негова отсутност или спреченост го заменува со сите негови овластувања државниот секретар или сојузниот секретар што ќе го определи Сојузниот извршен совет.

Член 29

Во државен секретаријат можат да се назначат како функционери потсекретар и еден или повеќе помошници.

Потсекретарот му помага на државниот секретар во раководењето со работите на државниот секретаријат што ќе му ги определи тој, ја усогласува работата на одделни сектори на работата во државниот секретаријат, го заменува државниот секретар во случај на негова отсутност или спреченост во работите од внатрешните односи во државниот секретаријат ако во државниот секретаријат не постои заменик државен секретар, и за својата работа му одговара на државниот секретар.

Помошникот раководи со секторот на работата што ќе му го определи државниот секретар и за својата работа му одговара на државниот секретар.

Потсекретарот и помошниците ги назначува и ги разрешува од должност Сојузниот извршен совет на предлог од државниот секретар.

Член 30

Во државен секретаријат можат да се назначат советници на државниот секретар.

Советниците на државниот секретар самостојно и непосредно ги вршат задачите и работите од делокругот на државниот секретаријат што ќе им ги довери државниот секретар и на него му одговараат за својата работа.

Советниците на државниот секретар ги назначува и ги разрешува од должност Сојузниот извршен совет на предлог од државниот секретар.

б) Сојузни секретаријати

Член 31

Сојузни секретаријати се формираат за вршење работи на државната управа во рамките на правата и должностите на федерацијата во оние гранки на државната управа во кои федерацијата нема во целина исклучиви права и должности.

Член 32

Работата на сојузниот секретаријат ја раководи сојузен секретар.

Сојузниот секретар го именува и го разрешува од должност Сојузната скупштина на предлог од претседателот на Сојузниот извршен совет што ќе го поднесе тој од името на Советот.

Во сојузен секретаријат може да се именува заменик сојузен секретар.

Одредбите од овој закон за именувањето и разрешувањето од должност и за овластувањата и должностите на заменикот на државен секретар согласно важат и за заменикот на сојузен секретар.

Ако во сојузен секретаријат не е именуван заменик сојузен секретар, сојузниот секретар во случај на негова отсутност или спреченост го заменува со сите негови овластувања сојузниот секретар што ќе го определи Сојузниот извршен совет.

Член 33

Во сојузен секретаријат можат да се назначуваат како функционери потсекретар и еден или повеќе помошници.

Одредбите од овој закон за назначувањето и разрешувањето од должност и за овластувањата и должностите на потсекретарот и помошниците во државен секретаријат согласно важат и за потсекретарот и помошниците во сојузниот секретаријат.

Член 34

Во сојузен секретаријат можат да се назначат советници на сојузниот секретар.

Одредбите од овој закон за назначувањето и разрешувањето од должност и за овластувањата и должностите на советниците на државниот секретар согласно важат и за советниците на сојузниот секретар.

в) Сојузни комитети и комисии

Член 35

Комитети се формираат за вршење работи на државната управа од заеднички интерес за два или повеќе сојузни органи на управата и за обезбедување соработка помеѓу овие органи и заедничко решавање во тие работи, како и за вршење одделни стручни управни и други работи во определена гранка на државната управа.

Член 36

Комисии се формираат за вршење определени работи на државната управа кои се од интерес за два или повеќе сојузни органи на управата или кои според својата природа бараат да ги решаваат заеднички тие органи.

Член 37

Комитетите и комисиите се колегијални органи и се состојат од претседател и определен број членови.

Комитетите и комисиите можат да имаат потпретседатели.

Претседателите, потпретседателите и членовите на комитетите ги именува и ги разрешува од должност Сојузната скупштина на предлог од претседателот на Сојузниот извршен совет што го поднесува тој од името на Советот, ако со сојузен закон не е определено поинаку.

Претседателите, потпретседателите и членовите на комисиите ги назначува и ги разрешува од должност Сојузниот извршен совет, ако со сојузен закон не е определено поинаку.

Член 38

Комитетите и комисиите решаваат во седници.

Член 39

Претседателот на комитетот односно на комисијата ги приготвува и ги свикнува седниците на комитетот односно комисијата и претседава на нив.

Претседателот на комитетот односно на комисијата може со сојузен закон или врз основа на сојузен закон да се овласти да врши определени права и должности од надлежноста на комитетот односно комисијата.

Во случај на отсутност или спреченост на претседателот на комитетот односно на комисијата го заменува со сите негови овластувања потпретседателот односно членот што ќе го определи Сојузниот извршен совет.

Претседателот ги потпишува актите што ги донесува комитетот односно комисијата и се грижи за нивното извршување.

Член 40

Комитетите и комисиите полноважно решаваат и своите заклучоци ги донесуваат со мнозинство на гласовите од членовите на комитетот односно комисијата.

Член 41

Во комитетите и комисиите можат да се назначат помошници.

Во комитетите и комисиите можат да се назначат и советници на претседателот.

Одредбите од овој закон за назначувањето и за разрешувањето од должност и за овластувањата и должностите на помошниците и советниците на државен секретар во државен секретаријат согласно важат и за помошниците во комитетите и комисиите и за советниците на претседателите на комитетите и комисиите.

Член 42

Стручните и административните работи за комисијата ги врши самостојниот сојузен орган на управата во чиј општ делокруг спаѓаат работите од надлежноста на комисијата.

Комисијата може да има и сопствена стручна и административна служба, ако е тоа потребно заради поуспешно вршење на работите од надлежноста на комисијата. За постоењето на сопствена стручна и административна служба на комисијата се одлучува со актот за основање на комисијата.

г) Сојузни заводи, управи и дирекции

Член 43

Заводи се формираат за проучување и обработка на стручни прашања од определена област на државната управа и за приготвување материјали за потребите на сојузните државни органи, како и за вршење определени управни и други работи од таа област.

Заводите можат да проучуваат прашања и да приготвуваат материјали и за потребите на работните и други организации во областа на државната управа за која се формирани.

Член 44

Управи се формираат за вршење определени управни работи што бараат посебно организирана служба и самостојност во работата.

Член 45

Дирекции се формираат за вршење определени управни работи од делокругот на други самостојни сојузни органи на управата и со нив поврзани стопански работи, кога вршењето на тие работи бара посебно организирана служба и самостојност во работата.

Член 46

Работата на завод ја раководи генерален директор или директор.

Во завод може да се назначи заменик на генерален директор или на директор.

Генералниот директор или директорот на завод и заменикот на генералниот директор или на директорот на завод го назначува и го разрешува од должност Сојузниот извршен совет, ако со сојузен закон не е определено поинаку.

Во завод можат да се назначат помошници и советници на генералниот директор или на директорот на заводот.

Одредбите од овој закон за овластувањата и должностите на заменикот државен секретар, и за назначувањето, разрешувањето, овластувањата и должностите на помошниците во државен секретаријат и на советниците на државен секретар согласно важат и за заменикот на генералниот директор или на директорот на заводот, за помошниците

во заводот и за советниците на генералниот директор или на директорот на заводот.

Член 47

Работата на управа и дирекција ја раководи старешина.

Старешината на управата и дирекцијата го назначува и го разрешува од должност Сојузниот извршен совет.

Во управи и дирекции можат да се назначат помошници.

Одредбите од овој закон за назначувањето и разрешувањето од должност и за овластувањата и должностите на помошниците во државен секретаријат согласно важат и за помошниците во управите и дирекциите.

д) Сојузни заводи, управи, дирекции, инспекторати и комисии во состав на државни секретаријати, сојузни секретаријати и сојузни комитети

Член 48

За вршење определени управни, стручни и други работи од делокругот на државен секретаријат, сојузен секретаријат и сојузен комитет кое бара организирање посебна служба и определен обем на самостојност во работата во составот на овие органи на управата се формираат — заводи, управи, дирекции, инспекторати и комисии, а можат да се формираат и други органи на управата, како и други органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата

Член 49

Работата на органот на управата во состав на друг орган ја раководи старешина кого го назначува и го разрешува од должност Сојузниот извршен совет на предлог од старешината на сојузниот орган на управата во чиј состав се наоѓа овој орган.

Членовите на комисијата во состав на друг орган ги назначува и ги разрешува од должност Сојузниот извршен совет на предлог од старешината на сојузниот орган на управата во чиј состав се наоѓа комисијата.

Член 50.

Органот на управата во состав на друг орган го претставува спрема другите сојузни органи на управата и другите органи и организации неговиот старешина, а спрема Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет — старешината на сојузниот орган на управата во чиј состав се наоѓа овој орган.

Член 51.

Одредбите од овој закон за работата на комисиите како самостојни сојузни органи на управата и за овластувањата и должностите на претседателите на овие комисии согласно се применуваат и во поглед на работата на комисиите во состав на друг орган и овластувањата и должностите на претседателите на тие комисии.

Член 52

Во органите на управата во состав на друг орган можат да се назначат помошници.

Помошниците му помагаат на старешината во раководењето со работите што ќе им ги определи тој, работат според неговите упатства и му одговараат за својата работа.

Помошниците во органите на управата во состав на друг орган ги назначува и ги разрешува од должност старешината на сојузниот орган на управата во чиј состав се наоѓа овој орган на предлог од старешината на органот на управата во состав на другиот орган.

2. Сојузни органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата

Член 53

За вршење стручни и други работи во рамките на правата и должностите на федерацијата во об-

ластите на општествените служби или за одделни други служби или работи што, се од интерес за федерацијата, можат да се формираат совети, заводи, институти, дирекции, комисии и други сојузни органи и организации.

На органите и организациите од ставот 1 на овој член може со сојузен закон да им се довери и вршење определени управни работи. Во вршењето на управните работи овие сојузни органи и организации ги имаат овластувањата и должностите на самостојни сојузни органи на управата, ако со сојузен закон не е определено поинаку.

Сојузните органи и организации од ставот 1 на овој член се основаат и се укинуваат со сојузен закон

Член 54

Одредбите од овој закон за старешините и другите функционери на заводите и дирекциите како самостојни сојузни органи на управата, за начинот на нивното именување односно назначување и за нивните овластувања и должности, како и за составот и работата на комисиите како самостојни сојузни органи на управата и за начинот на именувањето односно назначувањето и за овластувањата и должностите на претседателите, потпретседателите, членовите и другите функционери на тие комисии, согласно се применуваат и на сојузните органи и организации од членот 53 на овој закон.

3. Внатрешна организација

Член 55

Организациони единици во сојузните органи на управата се формираат заради што поуспешно извршување на задачите и за вршење на работите од делокругот на тие органи, според карактерот на службата, обемот и природата на работите.

Член 56

За изработка на нацрти на прописи и други општи акти, елаборати, анализи, стручни мислења и информации во сојузните органи на управата се формираат, по правило, групи, служби, комисии и други организациони единици.

Вршењето на работите од ставот 1 на овој член може да им се довери и на одделни работници во сојузниот орган на управата што не се во состав на ниедна организациона единица.

Член 57

За вршење управни работи во сојузните органи на управата се формираат, по правило, управи, одделенија, отсеци и реферати.

За вршење стручни, административни и технички работи можат во сојузните органи на управата да се формираат одделенија, бира, уреди, сметководства, економати, писарници и други организациони единици.

Во сојузниот орган на управата кој го раководи функционер кој според положбата е член на Сојузниот извршен совет може да се формира кабинет. Кабинетот ги врши работите што ќе му ги определи функционерот што раководи со органот ако тие работи не спаѓаат во делокруг на други организациони единици.

Член 58

Покрај организационите единици од чл. 56 и 57 на овој закон, во Државниот секретаријат за народна одбрана, Државниот секретаријат за надворешни работи и Сојузниот секретаријат за внатрешни работи можат како организациони единици да се формираат и заводи, сектори, инспекторати и други организациони единици.

Член 59

Заради расправање и давање мислења на старешината на органот за одделни начелни прашања и за други поважни прашања од делокругот на сојузен орган на управата може да се формира колегиум

Колегиумот го свикнува и неговата работа ја раковооди старешината на органот на управата или лицето што ќе го определи тој.

Со прописите за внатрешната организација на сојузниот орган на управата се определува составот и начинот на работата на колегиумот и се утврдува одговорноста на членовите на колегиумот на старешината на органот

Член 60

За проучување одделни прашања, за изработка на прописи, давање мислења и предлози можат да се формираат стручни комисии, ако за тоа се потребни посебни проучувања или друга стручна соработка и искуства кои не можат да се обезбедат во рамките на односниот сојузен орган на управата.

Членовите на стручната комисија ги именува старешината на сојузниот орган на управата.

Член 61

За претресување одделни прашања од определена област, за утврдување нацрти на прописи и за давање мислења и предлози по прашањата од делокругот на сојузен орган на управата можат да се основаат стручни совети.

Стручните совети се основаат и нивниот состав и делокруг се определува со правилникот за внатрешната организација на односниот сојузен орган на управата или со актот на старешината на органот

III. ПРАВНИ АКТИ

Член 62

Старешините на сојузни органи на управата односно колегијалните сојузни органи на управата донесуваат прописи за извршување на законите и прописите на Сојузниот извршен совет кога се на тоа изрично овластени.

Член 63

Старешините на самостојни сојузни органи на управата можат да донесуваат правилници, наредби и упатства.

Во комитетите и комисиите прописите од ставот 1 на овој член ги донесува колегијалниот орган.

Член 64

Со правилник се разработуваат одделни одредби на законите и прописите на Сојузниот извршен совет заради нивно извршување.

Со наредба за извршување на одделни одредби на законите и прописите на Сојузниот извршен совет се наредува или се забранува постапување во определена ситуација, која има општо значење.

Со упатство заради извршување одделни одредби на законите и прописите на Сојузниот извршен совет се пропишува начинот на работата на органите на управата.

Член 65

Со прописите на старешината односно на колегијалниот орган на сојузниот орган на управата не можат за граѓаните, работните и други организации да се установуваат права и обврски.

Член 66

Старешините односно колегијалните органи на сојузните органи на управата можат да издаваат задолжителни инструкции во одделни работи од областа на исклучивите права и должности на федерацијата и во работите од интерес за целата земја кога на тоа со сојузен закон се овластени.

Задолжителна инструкция содржи правила со кои согласно со односниот сојузен пропис се обезбедува успешно извршување на работите.

Член 67

Во управната постапка и во одлучувањето по одделни прашања како и во другите случаи предвидени со сојузни прописи, старешините на сојузни органи на управата донесуваат решенија.

Старешините на сојузните органи на управата можат да овластат одделни функционери или други работници во управната постапка и во одлучувањето по одделни прашања до донесуваат решенија.

Член 68

Во поглед на правните акти на старешините на сојузните органи и организации од членот 53 на овој закон односно колегијалните органи на тие органи и организации согласно се применуваат одредбите од чл 62 до 67 на овој закон.

IV. ОДНОСИ

1. Меѓусебни односи на сојузните органи на управата

Член 69

Сојузните органи на управата се должни меѓусебно да соработуваат по прашањата од заеднички интерес во границите на својот делокруг и овластувања.

За таа цел, сојузните органи на управата можат да организираат состаноци и советувања и на нив да повикуваат претставници и стручњаци на заинтересираните сојузни органи на управата, да формираат привремени заеднички стручни комисии и работни групи, да бараат мислења и да организираат и други видови меѓусебна соработка.

Член 70

Сојузните органи на управата можат во работите од заеднички интерес, кои според својата природа бараат постојана соработка на заинтересираните сојузни органи на управата да основаат и заеднички колегијални работни тела (совети, комисии, групи).

Кога по одделни прашања е потребно да се обезбеди усогласување на ставовите на заинтересираните сојузни органи на управата или да се обезбеди неопходна координација во спроведувањето на политиката во определена област или по определени прашања, заеднички колегијални работни тела од ставот 1 на овој член може да формира и Сојузниот извршен совет.

Колегијалните работни тела од ст. 1 и 2 на овој член се основаат во состав на сојузниот орган на управата во чиј делокруг претежно спаѓаат работите што му се доверени на работното тело.

Член 71

При решавањето на прашањата од делокругот на сојузен орган на управата за кои се особено заинтересирани и други сојузни органи на управата е потребно да се прибави мислење од тие органи.

Ова мислење сојузните органи на управата го даваат писмено.

Член 72

Сојузните органи на управата се должни едни на другите да си доставуваат податоци и известувања потребни за вршење на работите од нивниот делокруг со кои располагаат тие во вршењето на своите редовни работи.

Член 73

Во приготвувањето на нацрти на прописи сојузните органи на управата се должни за овие нацрти да прибават мислење од заинтересираните сојузни органи и работни и други организации (Сојузна стопанска комора, Сојуз на синдикатите на Југославија, заедница на работни организации и др.).

Ако сојузен орган на управата во приготвувањето на нацрти на прописи што ги донесува Сојузната скупштина или Сојузниот извршен совет не ги прифати начелните и други поважни забелешки од заинтересираниот орган, работна и друга организација, тој е должен кон нацртот на прописот да ги изнесе и овие забелешки и да даде свое мислење за тие забелешки.

Член 74

Ако старешина на сојузен орган на управата е овластен да донесе пропис во согласност со старешина од друг сојузен орган на управата, па согласност помеѓу старешините на овие органи не може да биде постигната, овие старешини се должни да го известат за спорното прашање Сојузниот извршен совет и да постапат по насоките што ќе им ги определи Советот за решавање на спорното прашање.

Член 75

Ако помеѓу сојузни органи на управата настане спор околку надлежноста или се појават други спорни прашања во решавањето на работите од нивниот делокруг, овие органи се должни за таквото прашање да го известат Сојузниот извршен совет.

Сојузниот извршен совет ќе го разгледа спорното прашање и ќе им даде насоки на сојузните органи на управата за неговото решавање.

Член 76

Определени права на надзор над работата на заводите, управите, дирекциите и комисиите како самостојни сојузни органи на управата врши државниот секретаријат или сојузниот секретаријат определен со сојузен закон, ако со сојузен закон не е определено надзорот непосредно да го врши Сојузниот извршен совет.

Член 77

Сојузниот орган на управата кој врши надзор над работата на завод, управа, дирекција или комисија има спрема тие органи право и должност: да ги укине незаконитите поединечни акти на старешините на тие органи донесени вон управната постапка; да го надзира извршувањето на сојузните прописи што непосредно ги извршуваат тие органи, да бара од нив извештај за работата и мислења по працањата од нивниот делокруг, како и податоци и други материјали потребни за вршење на надзорот.

Член 78

Надзор над работата на органите на управата во состав на сојузен орган на управата врши старешината на сојузниот орган на управата во чиј состав се наоѓа тој орган.

Во вршењето на овој надзор старешината на Сојузниот орган на управата има право и должност: да ги укине поединечните акти на старешината на органот на управата во составот донесени вон управната постапка, ако се во спротивност со сојузен закон или со друг сојузен пропис; да решава по жалбата против актите на старешината на органот на управата во составот и да го врши правото на надзор според прописите за управната постапка, ако со сојузен закон не е определено поинаку; да му издава задолжителни стручни упатства на органот на управата во составот и да му определува одделни задачи во рамките на општите негови задачи; да бара извештаи од органот на управата во составот за вршењето на работите од надлежноста на тој орган; да го надзира извршувањето на сојузните прописи што непосредно ги извршува органот на управата во составот.

Член 79

Одредбите од чл. 69 до 78 на овој закон за меѓусебните односи на сојузните органи на управата согласно се применуваат и на меѓусебните односи на сојузните органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата, како и на односите на тие органи и организации и сојузните органи на управата.

2. Односи на сојузните органи на управата и на органите на управата во републиката

Член 80

Во вршењето на работите од својот делокруг, сојузните органи на управата општат со републичките органи на управата непосредно.

Со покраинските, околиските и општинските органи на управата сојузните органи на управата општат преку републичките органи на управата, а во работите од областа на исклучивите права и должности на федерацијата и во другите случаи определени со сојузен закон можат да општат и непосредно.

Член 81

Заради извршување на работите од својот делокруг, сојузните органи на управата имаат право да бараат од соодветните републички органи на управата известувања во врска со извршувањето на сојузните закони и другите сојузни прописи и сојузните општествени планови и мерки, како и известувања и податоци за состојбата и појавите во соодветната област на управата.

Член 82

Во вршењето на одделни работи од областа на исклучивите права и должности на федерацијата и работи од интерес за целата земја сојузните органи на управата можат да им издаваат задолжителни инструкции на републичките, покраинските, околиските и општинските органи на управата кога на тоа се овластени со сојузен закон.

Член 83

Сојузните органи на управата можат, кога е тоа пропишано со сојузен закон, во одделни работи од областа на исклучивите права и должности на федерација да го запрат извршувањето на прописи на соодветните републички, покраински, околиски и општински органи на управата, ако се во спротивност со сојузен закон или со друг сојузен пропис.

Сојузниот орган на управата што го запред извршувањето на прописи на републичкиот, покраинскиот, околискиот или општинскиот орган на управата е должен истовремено да му предложи на надлежниот орган укинување или поништување на тој пропис.

Член 84

Во работите од областа на исклучивите права и должности на федерацијата сојузните органи на управата решаваат по жалбите против решенијата на соодветните републички органи на управата донесени во прв степен, ако е тоа определено со сојузен закон.

Член 85

Сојузните органи на управата не можат ниедна работа од својата надлежност да пренесат врз републичките, покраинските, околиските или општинските органи на управата, освен ако се на тоа овластени со сојузен закон.

Член 86

Сојузните органи на управата не можат да преземат ниедна работа од надлежноста на републичкиот, покраинскиот, околискиот или општинскиот орган на управата, освен ако е тоа предвидено со сојузен закон.

Сојузните органи на управата се должни самите да извршат работа од областа на правата и должностите на федерацијата чие извршување со сојузен закон е ставено во надлежност на републички, покраински, околиски или општински орган на управата, ако овој орган на управата, и покрај предупредувањето на сојузниот орган на управата, не ја изврши или не ја изврши во определениот рок.

Трошоците во врска со извршувањето на работите од ставот 2 на овој член паѓаат на товар на општествено-политичката заедница чиј орган не ги извршил определените работи.

Член 87

Сојузните органи на управата кои заради контрола на извршувањето на сојузните закони и другите сојузни прописи, како и заради заштита на законитоста и правата на граѓаните и организациите, вршат работи на инспекција, можат овие работи, согласно со сојузен закон, да ги вршат на целата територија на Југославија непосредно или преку соодветните републички, покраински, околиски и општински органи на управата.

Член 88

Републичките, покраинските, околиските и општинските органи на управата се должни да извршат одделна инспекциска работа од надлежноста на сојузните органи на управата кога овие органи ќе го побараат тоа од нив.

Во случајот од ставот 1 на овој член сојузните органи на управата се должни на републичките, покраинските, околиските или општинските органи на управата да им обезбедат средства потребни за извршување на тие работи, ако со сојузниот закон за односната инспекција не е определено поинаку.

Сојузните органи на управата имаат право да вршат непосреден надзор над работата на републичките, покраинските, околиските и општинските органи на управата во извршувањето на инспекциските работи што им се доверени од областа на правата и должностите на федерацијата.

Член 89

Сојузните органи на управата се должни во соодветната гранка на управата да им даваат стручна помош на републичките, покраинските, околиските и општинските органи на управата.

Стручната помош од претходниот став сојузните органи на управата ја даваат со издавање стручни објасненија, со одржување стручни советувања со давање мислење за примена на сојузните прописи, со пренесување искуство во работата и во други видови со кои се дава стручна помош.

Член 90

Сојузните органи на управата се должни нацртите на прописите и други стручни материјали со кои се уредуваат односно обработуваат начелни прашања од соодветната област на управата да им ги доставуваат претходно на мислење на соодветните републички органи на управата.

Сојузните органи на управата се должни да го земаат во разгледување мислењето што го дале републичките органи на управата, како и предлозите што самоиницијативно ги даваат овие органи во решавањето на начелни прашања.

Ако сојузниот орган на управата во приготвувањето на нацртите на прописи што ги донесува Сојузната скупштина или Сојузниот извршен совет не ги прифати начелните и други поважни забелешки на републичкиот орган на управата, тој е должен кон нацртот на прописот да ги изнесе и овие забелешки и да даде свое мислење за тие забелешки.

Член 91

Одредбите од чл. 80 до 86 и членот 90 на овој закон за односите на сојузните органи на управата и на органите на управата во републиката согласно се применуваат и на односите на сојузните органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата и на соодветните органи и организации во републиката.

3. Односи на сојузните органи на управата спрема Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет

Член 92

Сојузните органи на управата се должни да им доставуваат на Сојузната скупштина и на Сојузниот извршен совет извештаи за својата работа, за состојбата во односната област на управата, известување и објасненија по прашањата од нивниот делокруг, податоци, списи и други документи, потребни за работата на Сојузната скупштина и на Сојузниот извршен совет.

Член 93

Сојузните органи на управата се должни на барање од Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет да ја испитаат состојбата во определена област, да проучат определено прашање или во определен рок да извршат работа од својот делокруг и за тоа да им поднесат извештај.

Член 94

Сојузниот извршен совет го следи и го надзира извршувањето на задачите од страна на сојузните органи на управата и ги укинува прописите и другите акти донесени вон управната постапка на нивните старешини што се во спротивност со сојузен закон или со пропис на Сојузниот извршен совет.

Член 95

Државните секретари, сојузните секретари, претседателите на колегијални органи и другите функционери што раководат сојузни органи на управата се должни на барање од собори, одбори и комисии на Сојузната скупштина да поднесуваат извештај и да даваат известување и објасненија за извршување на сојузните закони и другите сојузни прописи и за другите прашања од делокругот на органот што го раководат, како и да даваат усни или писмени одговори на прашањата што ги поставуваат од тој делокруг пратеници.

Член 96

Државните секретари, сојузните секретари, претседателите на колегијални органи и другите функционери што раководат сојузни органи на управата можат да изнесат пред одборите на соборите на Сојузната скупштина и пред одборите на Сојузниот извршен совет одделни начелни и поважни прашања од делокругот на органот што го раководат или во врска со изработката на нацрти на прописи или други акти заради разгледување.

Член 97

Сојузните органи на управата се должни на барање од одборите на соборите на Сојузната скупштина да приготвуваат нацрти на одделени закони и други акти на Сојузната скупштина.

Сојузните органи на управата се должни на барање од одборите на соборите на Сојузната скупштина да им доставуваат на овие и податоци, списи и исправи од својот делокруг, што им се потребни за вршење анкети и сослушувања.

Член 98

Сојузните органи на управата се должни на барање од Сојузниот извршен совет и неговите тела, во својот делокруг, да приготвуваат нацрти на закони и други акти на Сојузната скупштина и на прописи и акти на Советот, како и да приготвуваат елаборати и други материјали потребни за работата на Советот или неговите тела.

Член 99

Сојузните органи на управата се должни да поставуваат според општите насоки што им ги дава за работа Сојузниот извршен совет.

Со општите насоки се утврдуваат начелните ставови на Сојузниот извршен совет со кои се усогласува работата на сојузните органи на управата во спроведувањето на законите и другите акти на Сојузната скупштина.

Ако сојузен орган на управата смета дека општа насока не е во согласност со закон или со друг акт на Сојузната скупштина или со пропис на Советот, може да му стави приговор на Советот и да бара Советот повторно да ја разгледа дадената насока.

Член 100

Одредбите од чл. 92 до 99 на овој закон за односите на сојузните органи на управата спрема Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет согласно се применуваат и на односите на сојузните органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата спрема Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет.

ВТОР ДЕЛ

САМОУПРАВУВАЊЕ И РАБОТНИ ОДНОСИ

I. САМОУПРАВУВАЊЕ И ОРГАНИ НА САМОУПРАВУВАЊЕТО

Член 101

Работните луѓе во сојузните органи на управата имаат право и должност во остварувањето на самоуправувањето да ги уредуваат внатрешните односи во согласност со овој закон и со Основниот закон за средствата за работа на органите на управата, а особено: да одлучуваат за распределбата на средствата и за личните доходи, да одлучуваат за внатрешната организација на органите, да обезбедуваат услови за своето стручно усовршување, да се грижат за подобрувањето на условите за работа, да ги уредуваат другите меѓусебни работни односи и да решаваат за прашањата на својата економска положба.

Правото и должноста на самоуправување работните луѓе ги остваруваат и во другите прашања, со давање свои мислења и предлози за тоа на старешината на органот.

Член 102

Општите акти со кои се уредуваат внатрешните односи во сојузен орган се донесуваат во согласност со старешината на органот, ако со закон не е определено поинаку.

Кои општи акти од ставот 1 на овој член ќе донесува советот на работната заедница, определува работната заедница.

Член 103

Правата на самоуправувањето во сојузните органи ги имаат сите членови на работната заедница.

Како членови на работната заедница се сметаат, во смисла на овој закон, сите работници што работат во сојузниот орган.

Член 104

Правата на самоуправувањето работните луѓе ги вршат непосредно и преку советот на работната заедница.

Покрај правата од овој закон работната заедница може да му довери на советот на работната заедница и вршење други самоуправни права.

Член 105

Со правилникот на органот може да се предвиди работната заедница на органот остварувањето на определени права на самоуправувањето да им довери на работници во одделни работни единици на органот. Во работните единици врз кои ќе се пренесат определени права на самоуправувањето можат да се формираат и совети на работната заедница.

Работна единица во смисла на овој закон може да биде организациона единица, повеќе организациони единици чии работи се меѓусебно поврзани, орган во состав или подрачен орган.

Во случаите од ставот 1 на овој член со правилникот на органот се утврдуваат и односите помеѓу работната заедница на органот и работната заедница на работната единица, како и односите помеѓу советите.

Член 106

Ако работна заедница во орган на управата има помалку од четири члена, нејзините права и должности во остварувањето на самоуправувањето се утврдуваат со спогодба со Сојузниот извршен совет.

Член 107

За член на советот на работната заедница може да биде избран секој член на работната заедница.

Старешината и функционерите во сојузниот орган на управата што ги именува Сојузната скупштина не можат да бидат членови на советот на работната заедница.

Старешината на сојузниот орган на управата кого го назначува Сојузниот извршен совет е член на советот на работната заедница според својата положба.

Член 108

Ако при донесувањето на општите акти од членот 102 на овој закон не се постигне согласност помеѓу старешината на органот и советот на работната заедница, конечна одлука за тоа донесува Сојузниот извршен совет.

Ако при донесувањето на поединечни акти што ги донесува старешината на органот со советот на работната заедница не се постигне согласност помеѓу советот на работната заедница и старешината на органот, ќе се изврши решението што ќе го донесе старешината на органот. Во ваков случај советот на работната заедница може да бара да се извести за тоа Сојузниот извршен совет.

Според одредбите од ст. 1 и 2 на овој член ќе се постапи и во случаите кога старешината на сојузен орган на управата е член на советот на работната заедница според својата положба.

Член 109

Работната заедница утврдува колку членови ќе има советот на работната заедница.

Бројот на членовите на советот на работната заедница не може да биде помал од 5.

Член 110

Членовите на советот на работната заедница се избираат на време од две години.

Секоја година се избира една половина од вкупниот број на членовите на советот на работната заедница.

Никој не може да биде избран двапати еднотрудно за член на советот на работната заедница.

Член 111

Изборот на членови на советот на работната заедница се врши непосредно и со тајно гласање.

Член 112

Изборот на советот на работната заедница го спроведува изборна комисија што од редот на членовите на работната заедница ќе ја определи советот на работната заедница.

Во новооснованите сојузни органи на управата и во органите што не формирале совет на работната заедница изборната комисија ја избира работната заедница.

Изборната комисија ги раководи изборите и ги утврдува резултатите на изборите.

Член 113

Изборот на советот на работна заедница се врши врз основа на кандидатски листи.

За членови на советот се избрани оние кандидати што добиле најголем број гласови, без оглед на која листа се кандидирани.

Член 114

Одделни членови на советот на работната заедница или советот во целина може да ги отповика работната заедница.

Постапката за отповик се поведува на предлог од најмалку една четвртина од членовите на работната заедница во односниот сојузен орган на управата.

Член 115

Советот на работната заедница избира од редот на своите членови претседател на советот.

Претседателот ги свикнува и ги раководи седниците на советот и ги потпишува актите на советот. Старешината во сојузен орган на управата не може да биде избран за претседател на советот.

Член 116

Советот на работната заедница има свој деловник.

Деловникот на советот на работната заедница содржи поблиски одредби за приготвувањето на седниците на советот, за работата во седници, за начинот на водењето на записникот и за спроведувањето на заклучоците.

Член 117

Во поглед на кандидирањето, избирањето и отповикот на членовите на советот на работната заедница.

дница како и во поглед на изборната комисија и нејзината работа, согласно ќе се применуваат соодветните одредби од Основниот закон за избирање на работнички совети и други органи на управувањето во работните организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/64).

II. РАБОТНИ ОДНОСИ

1. Примање на работа и распоредување на работни места

Член 118

Лице што се прима на работа во сојузен орган на управата мора покрај општите услови од Законот за работните односи да ги исполнува и посебните услови што ќе ги пропише сојузниот орган на управата.

За вршење определени работи во сојузните органи на управата посебни услови може да пропише и Сојузниот извршен Совет.

Во сојузен орган на управата може да се прими на работа странски државјанин или лице без државјанство само по одобрение од органот определен од страна на Сојузниот извршен совет.

Член 119

За потребата од примање нови лица на управнети работни места одлучуваат старешината на органот и советот на работната заедница.

Член 120

Примањето на работници на работа во сојузен орган на управата се врши врз основа на конкурс.

Лице кое според договорот за стипендирање е должно да стапи на работа во сојузен орган на управата се прима на работа без конкурс.

За лицата во сојузните органи на управата што ги назначува Сојузниот извршен совет конкурс не е задолжителен, ако Сојузниот извршен совет не определи поинаку.

Сојузниот извршен совет може да одлучи и за другите раководни работни места во сојузните органи на управата да не е задолжителен конкурс.

Член 121

Конкурсот мора да биде објавен.

Огласот за конкурсот се објавува во дневниот печат или на друг вообичаен начин.

Огласот за конкурсот содржи општи и посебни услови за примање на работа и рок за поднесување на пријавите кој не може да биде пократок од 15 дена ниту подолг од три месеци сметајќи од денот на објавувањето на конкурсот. Ако примањето на работа се обусловува со пробен стаж, огласот треба да содржи и податоци за тоа.

Во огласот за конкурсот истовремено се наведува местото и денот кога конкурсната комисија ќе ги разгледува поднесените пријави и ќе направи предлог за избор на пријавените кандидати.

Член 122

Конкурсот го спроведува конкурсната комисија што ја именуваат старешината на органот и советот на работната заедница.

Конкурсната комисија е независна во својата работа.

Член 123

Конкурсната комисија е должна да се состане на денот определен во огласот за конкурсот, да ги разгледа поднесените пријави и да го утврди редоследот во листата на кандидатите според условите што ги исполнуваат одделни кандидати (стручна спрема, работно искуство, стручни и други работи како и други факти што се од влијание за утврдување на редоследот во листата на кандидатите).

Конкурсната комисија е должна да води записник за својата работа.

Присутните кандидати можат да дадат свои забелешки на работата на конкурсната комисија и на утврдениот редослед во листата на кандидатите.

Конкурсната комисија е должна да ги внесе во записник ставените забелешки.

Член 124

Старешината на органот врши избор помеѓу кандидатите предложени на листата на кандидатите, по претходно прибавено мислење од советот на работната заедница.

За извршениот избор писмено се известуваат сите кандидати што учествувале на конкурсот, и тоа во рок од десет дена од денот кога конкурсната комисија ја утврдила листата на кандидатите.

Кандидатот што учествувал на конкурсот има право на жалба до Сојузниот извршен совет односно до органот што ќе го определи тој против работата на конкурсната комисија и против изборот на кандидати што го извршил старешината на органот. Жалбата се поднесува во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето.

Член 125

Ако на конкурсот не се пријават кандидати или се пријават а не ги исполнуваат условите определени во објавата за конкурсот старешината на органот и советот на работната заедница ќе одлучат дали ќе се повтори конкурсот или примањето на работа ќе се изврши без конкурс.

Одлука за повторување на конкурсот може да се донесе и ако старешината на органот оцени дека нивото на стручната спрема на кандидатите не е доволно за успешно вршење на работите на соодветното работно место.

Член 126

Решението за примање работници на работа во сојузен орган на управата и за распоредување на работниците на одделни работни места го донесува старешината на органот.

Ако примањето на работа се врши врз основа на конкурс, решението според ставот 1 од овој член се донесува по истекот на рокот предвиден за поднесување жалба од страна на кандидатите што учествувале на конкурсот, односно по донесување на решението од страна на Сојузниот извршен совет (член 124).

Ако на работа се прима лице без конкурс (член 120 став 4 и член 125) решението за примање на работа го донесува старешината на органот по претходно прибавено мислење од конкурсната комисија.

2. Овластувања и должности во вршењето на службата

Член 127

Работниците запослени во сојузни органи на управата ги вршат работите од делокругот на органот, во рамките на законите и другите прописи.

Член 128

Работник во сојузен орган на управата е должен работите и задачите што му се доверени да ги врши совесно и уредно, придржувајќи се за закните и другите прописи, како и упатството од надлежниот старешина.

Работниците на кои им е доверено водење на управна постапка оваа должност ја вршат самостојно, во рамките на прописите и дадените им овластувања.

Член 129

Работник во сојузен орган на управата е должен да ги извршува наредбите од надлежниот старешина и да постапува по нив. Ако смета дека наредбата на старешината е незаконита или противна на општествените интереси, тој е должен да го предупреди старешината што ја издал наредбата. По предупредувањето, работникот ќе ја задржи наредбата од извршување. Повторената писмена наредба од старешината работникот е должен да ја изврши и во тој случај е ослободен од одговорноста за последиците што ќе ги произведе извршувањето на наредбата.

Работникот е должен и повторената писмена наредба на старешината да ја запре од извршување, ако извршувањето би претставувало кривично дело. Во овој случај работникот е должен да го извести веднаш непосредно повисокиот старешина односно надлежниот надзорен орган. Ако ваквата на-

редба ја изврши, работникот одговара заедно со старешината што ја издал наредбата.

Член 130

Работник во сојузен орган на управата кој раково­ди со организациона единица или со вршење определени работи е одговорен како за извршувањето на работите така и за актите и мерките што ги презел или пропуштил да ги преземе во вршењето на тие работи. Во извршувањето на овие акти и мерки или во пропуштањето на нивното извршување, одговорни се и работниците што непосредно ги извршиле таквите акти и мерки или пропуштиле да ги извршат.

Член 131

Работник во сојузен орган на управата е должен да ја чува службената тајна, без оглед на начинот на кој ја дознал службената тајна.

Обврската за чување на службената тајна трае и по престанокот на работниот однос.

Како службена тајна се сметаат нацртите и предлозите на прописи и мерки и другите податоци и документи што се приготвуваат за Сојузната скупштина и Сојузниот извршен совет, ако со пропис или со друг акт на тие органи или од страна на предлагачите се назначени како службена тајна.

Како службена тајна се сметаат и одделни нацрти на прописи на сојузните органи на управата и други податоци и документи, за кои ќе го определи тоа со свој акт старешината на органот.

Старешината на органот може да ослободи работник од обврската за чување на службената тајна, ако оцени дека тоа не им е противно на општествените интереси или на интересите на службата.

Член 132

Работник во сојузен орган на управата може да дава податоци и известувања за определени прашања од делокругот на органот, само кога за тоа го овластил старешината на органот.

Одредбата на ставот 1 од овој член не се однесува на известувањата што им ги дава работникот на странките во врска со остварувањето на нивните права.

Член 133

Работник во сојузен орган на управата може да се прими во членство кое повлекува вршење определена должност во меѓународни организации или установи и организации на странски држави, по известување на Сојузниот извршен совет или органот што ќе го определи тој.

Член 134

Работник во сојузен орган на управата може да врши друга самостојна дејност само ако тоа не е во спротивност со неговата службена должност, согласно со прописите што важат за одделни служби.

Член 135

Работник во сојузен орган на управата не може да биде запослен кај друг орган, работна или друга организација, ако е тоа несврзливо со неговата редовна должност односно со природата на работите што ги врши на своето редовно работно место.

Член 136

Работник во сојузен орган на управата не може по основот на своето службено својство да прима подароци или да има некакви други користи од органи, работни и други организации или поединци.

Член 137

Во службите на сојузните органи на управата во кои со закон или со прописи донесени врз основа на закон е пропишана службена облека, работниците се должни да ја носат службената облека за време на вршењето на службата.

Член 138

На лицата во состав на службени југословенски делегации во земјата или во странство што ги формираат државни органи ќе се применат одредбите од овој закон во поглед на одговорноста за време на вршењето на таа функција.

3. Стручно образование

Член 139

За секое работно место во орган на управата мора да се предвиди соодветна стручна спрема.

Како стручна спрема во смисла на одредбата од ставот 1 на овој член се подразбира соодветната школска спрема, работното искуство и други услови потребни за вршење на работите на работното место.

Член 140

Лице што се прима на работа во сојузен орган на управата а нема потребно работно искуство за вршење на работите се прима во својство на приправник за определено време (приправнички стаж).

Член 141

Секој сојузен орган е должен да пропише поблиски одредби за стручната спрема и стручното образование на работниците, а особено:

- 1) која стручна спрема е потребна за работа на одделни работни места;
- 2) начинот на спроведувањето на приправничкиот стаж (работи што приправникот треба да ги запознае за време на работниот стаж, време на траењето на приправничкиот стаж и др.);
- 3) начинот на стручното образование на работниците во текот на работниот однос (семинари, курсеви специјализации и сл.);
- 4) начинот на проверувањето на стручното знаење на приправникот и стручната спрема на работникот за одделни работни места.

Член 142

Сојузниот извршен совет може да пропише да се решаваат на единствен начин определени прашања на стручното образование на работниците што се од заеднички интерес за определени или за сите сојузни органи на управата.

4. Дисциплинска и материјална одговорност

а) Дисциплинска одговорност

Член 143

Работникот одговара дисциплински ако доверените работи и задачи не ги врши совесно и уредно, ако не се придржува за законите и другите прописи, или за правилата за однесување за време на работата или во врска со работата (повреда на работната дисциплина).

Член 144

Со правилникот на органот поблиску се определуваат обврските во вршењето на службената должност и правилата за однесување на работниците за време на работата или во врска со работата.

Правилникот на органот во одредбите за работната дисциплина содржи и одредби за постапката за утврдување на повредите на работната дисциплина, за тоа што се смета како потешка повреда на работната дисциплина, за донесувањето на одлуки и за правото на жалба.

Член 145

За повреди на работната дисциплина можат да се изрекуваат следните казни:

- 1) опомена,
- 2) јавна опомена,
- 3) сменување од должност,
- 4) отпуштање од сојузниот орган во кој е запослен работникот со забрана на враќање во тој орган за време од една до три години.

Член 146

Казната од членот 145 точка 1 на овој закон се изрекува за полесни повреди на работната дисциплина а казната од членот 145 точ. 2 и 3 за потешки повреди на работната дисциплина.

Казната од членот 145 точка 4 може да се изрече за повреда на работната дисциплина што има тешки материјални или други последици штетни за службата, како и за повреди на должноста за чување службена тајна.

Член 147

Казните за полесни повреди на работната дисциплина ги изрекува старешината на органот. Со правилникот на органот може да се предвиди казна за полесни повреди на работната дисциплина да изрекуваат и работници што раководат организациони единици во органот.

Член 148

Казните за потешки повреди на работната дисциплина ги изрекува дисциплинскиот суд на органот, освен казната отпуштање од сојузниот орган.

Ако дисциплинскиот суд на органот утврди дека за повреда на работната дисциплина треба да ја изрече казната отпуштање од сојузниот орган тој ќе му го достави предметот на советот на работната заедница со предлог одлука за тоа да донесе работната заедница.

Одлуката за отпуштање од сојузниот орган се донесува со тајно гласање на состанокот на членовите на работната заедница на кој треба да бидат присутни најмалку две третини од членовите на работната заедница.

Ако во сојузниот орган се формирани и совети на работните заедници на работните единици, одлуката според ставот 2 на овој член ја донесува работната заедница на работната единица на која ѝ припаѓа работникот против кој е поведена дисциплинска постапка.

Член 149

Против одлуките за казните што ги донесува дисциплинскиот суд на органот или работната заедница може да му се изјави жалба на Вишиот дисциплински суд на сојузниот орган.

Член 150

Дисциплинските судови судат во совет составен од претседател и двајца членови. Претседателите и членовите на дисциплинските судови имаат заменици.

Претседателот и членовите на дисциплинскиот суд на орган и нивните заменици ги именува старешината на органот и советот на работната заедница.

Два или повеќе сојузни органи можат да одлучат да формираат заеднички дисциплински суд.

Претседателот на Вишиот дисциплински суд на сојузните органи го именува Сојузниот извршен совет. Еден член на судот делегира соодветниот орган на сојузот на синдикатите, а другиот член го делегира старешината на оној орган чиј работник одговара дисциплински.

Член 151

Функционерите во сојузниот орган на управата што ги назначува Сојузниот извршен совет одговараат дисциплински пред Сојузниот извршен совет.

Член 152

Во поглед на дисциплинската одговорност, дисциплинската постапка и отстранување на работник од должност согласно ќе се применуваат соодветните одредби од прописите за работните односи, ако со овој закон не е определено поинаку.

б) Материјална одговорност**Член 153**

Работник кој во врска со вршењето на службената должност, со своја вина ќе му стори штета на сојузен орган на управата односно на федерацијата, е должен да ја надомести оваа штета.

Ако штетата е сторена со службен акт или дејствие односно со пропуштање да се изврши определено дејствие работникот е должен да ја надомести штетата само ако штетата ја предизвикал намерно или од крајно невнимание.

Член 154

Постапката за утврдување и наплата на настаната штета ја поведува старешината на органот или работникот што ќе го овласти тој.

Постоењето на штета и околностите под кои настанала таа, нејзината височина и кој ја сторил штетата утврдува комисија од тројца членови што ја формира старешината на органот.

Член 155

Врз основа на решението за надоместок на штета не може да се спроведе извршување туку само да се предложи издавање платен налог според одредбите од Законот за процесната постапка.

Член 156

Од оправдани причини работник може да се ослободи од плаќање надоместок на штетата делумно или во целина.

Решението за ослободување од плаќање надоместок на штетата го донесуваат старешината на органот и советот на работната заедница.

Решението од претходниот став не може да се донесе ако штетата е сторена намерно.

Член 157

За штетата што работник во сојузен орган на управата ќе им ја стори со своја незаконита и неправилна работа во врска со вршењето на службената должност на поединци или правни лица одговара федерацијата.

По исклучок, работник може да биде тужен за штетата сторена на поединец или на правно лице само во случај кога со правносилна пресуда е осуден за кривичното дело со кое му ја предизвикал штетата на поединецот или правното лице.

III. ДРУГИ ОДРЕДБИ**Член 158**

Работник има право на приговор против секое решение со кое се одлучува за неговите права и должности во врска со работниот однос.

Приговорот се поднесува во рок од осум дена од денот на примањето на решението.

Органот што го донесол решението против кое е поднесен приговор е должен да ги разгледа наводите во приговорот и да донесе ново решение.

Ако решението го донесол старешината на органот за приговорот претходно ќе се прибави мислење од советот на работната заедница.

Решението што ќе се донесе по повод поднесениот приговор е конечно.

Член 159

Кога функционер или лице што го назначува Сојузниот извршен совет биде разрешено од должност, го задржува и понатаму правото на личен доход и другите права од работен однос што ги имало до разрешувањето од должност, сè додека не се распореди на нова должност.

Ако функционерот или лицето од ставот 1 на овој член не се распореди на нова должност за време од 6 месеци, му престанува работниот однос со денот на истекот на тој рок.

Член 160

На работниците во сојузните органи на управата ќе се применуваат согласно одредбите од вториот дел на Законот за работните односи, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 161

Со правилник на сојузниот орган поблиску се пропишува спроведувањето на одредбите на вториот дел од овој закон.

Член 162

Одредбите од овој закон за самоуправувањето и работните односи согласно се применуваат и на работниците во сојузните органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата.

ТРЕТ ДЕЛ

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 163

До донесувањето на закон со кој ќе се утврдат сојузните органи на управата, органите и организациите што вршат работи од интерес за федерацијата и нивниот делокруг, постојните сојузни органи на управата и органите и организациите што вршат работи од интерес за федерацијата продолжуваат со работа според делокругот утврден со прописите што важат на денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 164

Именувањето односно назначувањето на претседателите и членовите на постојните сојузни комитети, комисии и совети ќе се усогласат со соодветните одредби од овој закон во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 165

Се овластува Сојузниот извршен совет да го утврди во согласност со одредбите од овој закон начинот на канцелариското работење во сојузните органи на управата и во сојузните органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата.

До донесувањето на овој пропис, сојузните органи и организации од ставот 1 на овој член ќе ги применуваат важечките прописи за канцелариското работење.

Член 166

Службениците во сојузните органи на управата кои до влегувањето во сила на овој закон имале положајни звања на државен советник или специјален советник го добиваат звањето советник на државен секретар односно на сојузен секретар, советник на претседател на комитет односно на комисија, советник на директор на завод.

Член 167

Одредбите од овој закон за самоуправувањето нема да се применуваат на работните луѓе во дипломатските и конзуларните претставништва на СФРЈ во странство до донесувањето на посебен закон за дипломатската и конзуларната служба.

Член 168

Стручната спрема што им е признаена на работниците според одредбите од Законот за јавните службеници, се признава и според одредбите од овој закон за работа на соодветни работи.

Член 169

Службениците во сојузните органи на управата на кои до 31-XII-1964 година според прописите за јавните службеници им е одобрено полагање на посебен испит за здобивање со стручна спрема, можат тој испит да го полагаат и по влегувањето во сила на овој закон, но најдоцна до крајот на 1965 година.

Член 170

Работник кој на денот на влегувањето во сила на овој закон се затекнал во сојузен орган на управата или во сојузен орган или организација што вршат работи од интерес за федерацијата во својство на работник на располагање ги задржува сите права по тој основ според соодветните одредби од Законот за јавните службеници.

Член 171

До донесувањето на единствени прописи за работните односи, сите решенија по прашањата од работните односи што се донесуваат во сојузните органи на управата и во сојузните органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата се сметаат за управни акти и против нив може, под условите предвидени во законот, да се поведе управен спор.

Член 172

Правилниците и другите општи акти на организациите за спроведување на одредбите од овој закон ќе се донесат најдоцна до 1-VII-1965 година.

Член 173

Со денот на влегувањето во сила на овој закон нема врз службениците и работниците на сојузните органи да се применуваат одредбите од Законот за јавните службеници, и тоа одредбите:

1) за определување на платата, звањето и наградувањето на службеникот по кој и да е основ (глава VI и други соодветни одредби од Законот за јавните службеници), освен одредбите за полагањето на стручните испити;

2) за давањето согласност на Сојузната комисија за службенички работи на решенијата за назначување во звања или напредување во повисоко звање односно повисок платен разред (член 18 од Законот за јавните службеници);

3) за оценувањето на законитоста на решенијата за назначувањето и другите решенија за службеничките односи кои повлекуваат промена на звање или промена во платата (чл. 79—81 од Законот за јавните службеници);

4) за одобрувањето на полагање на посебниот испит за признавање стручна спрема или за ослободување од полагање на стручниот испит (чл. 177 и 198 од Законот за јавните службеници);

5) за давањето платено отсуство подолго од една година односно неплатено отсуство подолго од три месеци (член 87 од Законот за јавните службеници);

6) за давањето согласност на назначувањата без конкурс (чл. 35 и 40 од Законот за јавните службеници).

Со денот на донесувањето на правилниците и другите општи акти (член 172) за спроведувањето на одредбите од III дел на овој закон престануваат врз службениците и работниците во сојузните органи да се применуваат и другите одредби на Законот за јавните службеници.

Член 174

Надлежностите на Сојузната комисија за службенички работи што не се наведени во претходниот член, се пренесуваат со денот на влегувањето во сила на овој закон, и тоа:

1) давањето согласност на решенијата за унапредување во звање виш советник во републички и други органи (член 190 од Законот за јавните службеници) — врз органот што ќе го определи републичкиот извршен совет;

2) давањето согласност на решенијата за унапредување во звање примариус и виш здравствен советник (член 336 од Законот за јавните службеници) — врз комисијата што ќе ја определи сојузниот секретар за здравство и социјална политика; и

3) давањето согласност на решенијата за службеничките односи на граѓанските лица во Југословенската народна армија (член 18 од Законот за јавните службеници) — врз државниот секретар за народна одбрана.

Со денот на влегувањето во сила на овој закон решенијата за давање отказ на службеник во сојузен орган не подлежат на согласност од Сојузната комисија за службенички работи.

Член 175

На лицата што се назначуваат на работа во сојузни органи, во времето од влегувањето во сила на овој закон до донесувањето на правилниците на организациите, платата им се определува според височината на платата на работниците на соодветни работи.

Член 176

Решенијата за службеничките односи на службениците и работниците на сојузните органи против кои можела да ѝ се изјави жалба на Сојузната комисија за службенички работи а кои ќе се доне-

сат по влегувањето во сила на овој закон, се сметаат за конечни во управната постапка и против нив може да се поведе управен спор.

Член 177

Сојузната комисија за службенички работи престанува со работа со денот на влегувањето во сила на овој закон.

Работите од надлежноста на Комисијата што не ќе бидат завршени до овој рок се пренесуваат врз органот што ќе го определи Сојузниот извршен совет.

Член 178

До донесувањето на посебен сојузен закон, за службениците и работниците на Сојузниот секретаријат за внатрешни работи се применуваат и понатаму одредбите од Законот за јавните службеници, освен одредбите на тој закон наведени во членот 173 точ. 2 до 6 на овој закон.

На граѓанските лица во Југословенската народна армија се применуваат одредбите од Законот за јавните службеници на начинот определен во членот 294 на Законот за Југословенската народна армија.

Член 179

Работното време во сојузните органи на управата и во сојузните органи и организации што вршат работи од интерес за федерацијата трае седум часови.

Во подрачните органи и организациони единици на сојузните органи и организации од ставот 1 на овој член во кои се работи непрекинато во смени распоредот на работното време се определува со правилникот на органот во рамките на 42-часовна работа во седмица.

Часот на почетокот на работата во сојузните органи и организации од ставот 1 на овој член го утврдува Сојузниот извршен совет.

Член 180

Од денот на влегувањето во сила на овој закон, одредбите од Законот за државната управа не се применуваат врз сојузните органи на управата и врз функционерите и службениците на тие органи, како и одредбите од другите прописи што се во спротивност со одредбите од овој закон.

Законот за државната управа престанува да важи со влегувањето во сила на републичките закони за управата.

Член 181

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

88.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА УРЕДБАТА ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА НА СЕИЗМОЛОШКАТА СЛУЖБА

Се прогласува Законот за престанок на важењето на Уредбата за организација на сеизмолошката служба, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 5 февруари 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 5 февруари 1965 година.

П. Р. бр. 143

6 февруари 1965 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА УРЕДБАТА ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА НА СЕИЗМОЛОШКАТА СЛУЖБА

Член 1

Уредбата за организација на сеизмолошката служба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 6/49) престанува да важи.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

89.

Врз основа на чл. 4 и 14 од Законот за кредитните и други банкарски работи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/61 и 53/62), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОДЛУКАТА ЗА ОДОБРУВАЊЕ КРЕДИТИ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ДОМАКИНСТВА ЗАРАДИ ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТОТ И ПОДОБРУВАЊЕ НА УСЛОВИТЕ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И ИСХРАНА НА ТУРИСТИТЕ

1. Во Одлуката за одобрување кредити на определени домакинства заради зголемување на капацитетот и подобрување на условите за сместување и исхрана на туристите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 12/63) точката 5 се менува и гласи:

„5. Кредитите од точката 1 на оваа одлука можат да се одобруваат до износот од 750.000 динари по домаќинство, со рок за враќање до 5 години — зависно од височината на одобриениот кредит.“

2. Точката 7 се менува и гласи:

„7. Комуналните банки можат на кредитите од точката 1 на оваа одлука да пресметуваат интерес по стопа од 6% годишно и провизија по стопа од 1% годишно.“

3. Во точката 10 зборовите: „положи во готово најмалку 10% од износот на кредитот и да“ и зборот: „други“ се бришат.

4. Во точката 11 на крајот се додаваат зборовите: „или по пат на други налози за вирмански плаќања“.

5. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“

Р. п. бр. 14

6 февруари 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател.

Петар Стамболиќ, с. р.

90.

Врз основа на чл. 14, 15, 17 и 32 од Законот за кредитните и други банкарски работи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/61 и 53/62), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ НА ОДЛУКАТА ЗА ОДОБРУВАЊЕ ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ НА ЛИЦАТА ШТО ПРЕТРПЕЛЕ ШТЕТА ОД ПОПЛАВА ВО ХРВАТСКА И СЛОВЕНИЈА

1. Во Одлуката за одобрување потрошувачки кредити на лицата што претрпеле штета од поплава во Хрватска и Словенија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 44/64) во точката 10 став 1 зборот: „март“ се заменува со зборот: „декември“.

2. Во точката 13 став 1 зборовите: „31 март“ се заменуваат со зборовите: „30 јуни“.

Во ставот 4 зборовите: „15 декември 1964“ се заменуваат со зборовите: „30 април 1965“.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 15

6 февруари 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

91.

Врз основа на членот 64 став 1 точка 4 од Законот за стопанско-планските мерки во 1965 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА ОДЛУКАТА ЗА ДАВАЊЕ НАДОМЕСТОК (РЕГРЕС) ЗА СТАКЛЕНА АМБАЛАЖА

1. Одлуката за давање надоместок (регрес) за стаклена амбалажа („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 44/57 и 3/58) престанува да важи.

2. За стаклената амбалажа за која надоместокот (регресот) од точката 1 на Одлуката за давање надоместок (регрес) за стаклена амбалажа не е остварен до денот на влегувањето во сила на оваа одлука, претпријатијата на индустријата за преработка на овошје, зеленчук, масло и месо можат да го остварат регресот според таа одлука.

Регресот од ставот 1 на оваа точка не може да се остварува за стаклена амбалажа што ја вратиле потрошувачите.

Барање за остварување на регресот од ставот 1 на оваа точка може да се поднесе до 31 март 1965 година.

Претпријатијата на индустријата за преработка на овошје, зеленчук, масло и месо што не ќе поднесат барање до рокот од ставот 3 на оваа точка, го губат правото на остварување на регресот.

3. Регресот за стаклена амбалажа што претпријатијата на индустријата за преработка на овошје, зеленчук, масло и месо не го оствариле до денот на влегувањето во сила на оваа одлука, ќе се исплатува од средствата на Сојузниот буџет за 1965 година предвидени за исплата на укинатите регреси и премии.

4. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 18

6 февруари 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

92.

Врз основа на членот 64 став 1 точка 4 од Законот за стопанско-планските мерки во 1965 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА ОДЛУКАТА ЗА ОДОБРУВАЊЕ НАДОМЕСТОК (РЕГРЕС) ПРИ ПРОДАЖБАТА НА ОКТАНСКИ АВИО-БЕНЗИН

1. Одлуката за одобрување надоместок (регрес) при продажбата на октански авио-бензин („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 15/57, 21/57 и 51/57 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/64) престанува да важи.

2. Надоместокот (регресот) за количините на октански авио-бензин кои трговските претпријатија за промет на нафта и нафтини деривати им ги продале до денот на влегувањето во сила на оваа одлука на домашните претпријатија за превоз на патници и стоки со воздухоплови за потребите на специјални вонплански летања, тие трговски прет-

пријатија можат да го остварат само по барања поднесени во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 17

6 февруари 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

93.

Врз основа на членот 64 став 1 точка 4 од Законот за стопанско-планските мерки во 1965 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА ОДЛУКАТА ЗА ДАВАЊЕ РЕГРЕС НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА НА ПРЕХРАНБЕНАТА ИНДУСТРИЈА ЗА БЕЛ ЛИМ И ШЕКЕР

1. Одлуката за давање регрес на претпријатијата на прехранбената индустрија за бел лим и шеќер („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/61) престанува да важи.

2. За количините на бел лим и шеќер за кои регресот од точката 1 на Одлуката за давање регрес на претпријатијата на прехранбената индустрија за бел лим и шеќер не е остварен до денот на влегувањето во сила на оваа одлука, претпријатијата на прехранбената индустрија можат да го остварат регресот според таа одлука.

Барање за остварување на регресот од ставот 1 на оваа точка може да се поднесе до 31 март 1965 година.

Претпријатијата на прехранбената индустрија што не ќе поднесат барање до рокот од ставот 2 на оваа точка, го губат правото на остварување на регресот.

3. Регресите за бел лим и шеќер што претпријатијата на прехранбената индустрија не ги оствариле до денот на влегувањето во сила на оваа одлука, ќе се исплатуваат од средствата на Сојузниот буџет за 1965 година предвидени за исплата на укинатите регреси и премии.

4. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 19

6 февруари 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

94.

Врз основа на членот 8 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/62), сојузниот секретар за општи стопански работи издава

НАРЕДБА

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА КОНТРОЛАТА НА ЦЕНИТЕ ВО ПРОИЗВОДСТВОТО ЗА ОПРЕДЕЛЕНИ ПРОИЗВОДИ

1. Престанува да важи контролата на цените во производството за овошната пулпа, преработките од овошје и преработките од зеленчук.

2. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 78/1

25 јануари 1965 година

Белград

Сојузен секретар
за општи стопански работи,
Хакија Поздерац, с. р.

95.

Врз основа на членот 13 точка 9 алинеја 7 од Уредбата за пренесување работите во надлежност на сојузните и републичките органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 46/62), во врска со членот 110 од Законот за работните односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/61), по призеветото мислење од сојузните секретари за индустрија, за земјоделство и шумарство за трговија, за надворешна трговија и за сообраќај и врски, сојузниот секретар за труд пропишува

У П А Т С Т В О

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УПАТСТВОТО ЗА ПОСТАПУВАЊЕ ПРИ ЗАПОСЛУВАЊЕТО ВО СТРАНСТВО

1 Во Упатството за постапување при запослувањето во странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 42/63) во точката 2 ставот 1 се менува и гласи:

„Општинскиот завод ќе го земе во постапка барањето на работникот за издавање на упат ако работникот кон барањето приложи доказ за обезбедено запослување во странство под најмалку исти услови и со исти права од работен однос во поглед на сместувањето и платата, работното време, одморот и заштита при работата, трансферот на заштедите, како и на другите, што им се гарантирани на домашните работници во односната странска држава запослени кај странски работодавец.

Во ставот 2 зборовите: „под 2“ се бришат.

Во ставот 3 зборовите: „под 2“ се бришат, а по зборовите: „во односната странска држава“ се додава запирачка и зборовите: „со тоа што заверки нема да се вршат кога со странската држава постои договор за заемен правен сообраќај со кој не се бара заверка на странски јавни исправи според принципот на реципроцитет“.

2. Во точката 6 став 1 зборовите: „под 2“, точката и запираката по зборовите: „на ова упатство.“ и зборовите: „докази за регулираната воена обврска на тие работници,“ се бришат.

3. Во точката 1. ставот 1 се менува и гласи:

„Југословенските државјани кои на денот на влегувањето во сила на ова упатство се запослени во странство и југословенските државјани кои во странство се запослат по влегувањето во сила на ова упатство, но не под условите и на начинот како што пропишува упатството, можат својата положба да ја усогласат со одредбите од ова упатство во рок од три години од денот на неговото влегување во сила. Барањето за усогласување се поднесува преку југословенското дипломатско-конзуларно претставништво во односната земја или непосредно до надлежните органи во Југославија при посетата на Југославија заради користење годишен одмор, отсуство и сл.“.

4. Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 102-6/65-7а

6 февруари 1965 година

Белград

Сојузен секретар за труд,
Ристо Цунов, с. р.

96.

Врз основа на членот 56 став 1 од Основниот закон за заштита на добротокот од заразните болести („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 26/54 и 52/61), во врска со членот 1 од Уредбата за укинување на определени сојузни органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 40/64), Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство објавува

С П И С О К

НА ВЕТЕРИНАРНИТЕ БИОЛОШКИ ПРЕПАРАТИ И ЛЕКОВИ ЗА КОИ Е ИЗДАДЕНА ДОЗВОЛА ЗА ПУШТАЊЕ ВО ПРОМЕТ НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ЈУГОСЛАВИЈА

Сојузната управа за работите на ветеринарството од 1 јули до 31 декември 1964 година им из-

даде дозволи за пуштање во промет на следните ветеринарни биолошки препарати и лекови, и тоа на:

1. Серум-заводот Калиновица, Загреб, за:

1) Mastiphen ad us. vet., суспензија во туби од 5 g, под бр. 323-5-186/64 од 10 октомври 1964 година;
2) Mamex ad us. vet., емулзија во шишиња за прскање од 150 ml и во шишиња за дополнување со 1000 ml, препарати под бр. 323-5-187/64 од 22 септември 1964 година;

2. Ветеринарскиот завод, Земун, за:

1) Нормален 10% gamma globulin за говеда ad us. vet., инјекционен раствор во шишенца од 10, 20, 50 и 100 ml, под бр. 323-5-253/64 од 10 октомври 1964 година;

2) Нормален 10% gamma globulin за свињи ad us. vet., инјекционен раствор во шишенца од 10, 20, 50 и 100 ml, под бр. 323-5-254/64 од 10 октомври 1964 година;

3. Ветеринарскиот завод, Суботица, за:

1) Autigen Leptospiroze ad us. vet., течност во шишенца од 10, 20, 50, 100 и 250 ml, под бр. 323-5-218/64 од 10 октомври 1964 година;

2) Моновалентна вакцина за Leptospiroza кај свињите ad us. vet., течност во шишенца од 50, 100, 250 и 500 ml, под бр. 323-5-216/64 од 10 октомври 1964 година;

3) Поливалентна вакцина за Leptospiroza кај свињите ad us. vet., течност во шишенца од 50, 100, 250 и 500 ml, под бр. 323-5-217/64 од 10 октомври 1964 година;

4) Trisulfan ad us. vet., раствор во шишенца од 100, 250 и 500 ml, под бр. 323-5-219/64 од 10 октомври 1964 година;

5) Vibriocid ad us. vet., течност во шишенца од 250, 500 и 1000 ml, под бр. 323-5-351/64 од 10 октомври 1964 година;

4. Електрохемискиот комбинат „Билјана“, Скопје, за:

1) Vetacid прашок ad us. vet., прашок во хартијни вреќи од 5 и 10 kg и во поливинилски кеси од 0,5 и 1 kg, под бр. 323-5-71/64 од 10 октомври 1964 година;

2) Vetacid течен ad us. vet., емулзија во стаклени шишенца од 100 и 250 ml и во лимени канти од 1,5 и 10 l, под бр. 323-5-70/64 од 10 октомври 1964 година;

5. Фармацеутско-хемиската индустрија „Галеника“, Земун, за:

Galofak S.P. 125 ad us. vet., прав во кеси од 0,5, 1 и 5 kg, под бр. 323-5-376/64 од 10 октомври 1964 година;

6. Фабриката за лекови „Хемофарм“, Вршац, за:

Pentetrazol solutio 10% ad us. vet., течност во ампули од 1 и 10 ml и во шишенца од 100 ml, под бр. 323-5-230/64 од 10 октомври 1964 година;

7. Индустриско-земјоделскиот комбинат „Серво Михал“, Зрењанин, за:

Orasthin-forte A 10 ccм ad us. vet., течност во шишенца од 10 ml, под бр. 323-5-51/64 од 10 октомври 1964 година;

8. Земјоделската задруга, Мелница на сточна храна, Кикинда, за:

1) Премикс „Viam—1“ за претстартер за телиња, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35, 40 и 45 kg, под бр. 323-5-264/64 од 10 октомври 1964 година;

2) Премикс „Viam—2“ за претстартер за прасиња, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка

од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-265/64 од 10 октомври 1964 година;

3) Премикс „Viam—3“ за стартер за телиња, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-266/64 од 10 октомври 1964 година;

4) Премикс „Viam—4“ за стартер за прасиња, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-267/64 од 10 октомври 1964 година;

5) Премикс „Viam—5“ за свињи во пораст од 20 до 120 kg, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка, под бр. 323·5-268/64 од 10 октомври 1964 година;

6) Премикс „Viam—6“ за сопрасни прасици и доилки, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-269/64 од 10 октомври 1964 година;

7) Премикс „Viam—7“ за пилиња, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-270/64 од 10 октомври 1964 година;

8) Премикс „Viam—8“ за кокошки несачки, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-271/64 од 10 октомври 1964 година;

9) Премикс „Viam—9“ за телиња, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-272/64 од 10 октомври 1964 година;

10) Премикс „Viam—10“ за гоени јунчиња, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-273/64 од 10 октомври 1964 година;

11) Премикс „Viam—11“ за гравидни крави и молзници, прашок во натрон-вреќа со полиетиленска влошка од 35 до 45 kg, под бр. 323·5-274/64 од 10 октомври 1964 година;

9. Фармацеутско-хемискиот комбинат „Фармис“, погон „Лек“, Љубљана, за:

Thiabendazole, ad us. vet., прашок во поливинилски Кеси од 4 × 20, 100, 250, 500 и 1000 g, те болус од 4 односно 2 g, активна материја во кутии со 50 болуси, под бр. 323·5-151/64 од 17 ноември 1964 година;

10. Фирмата „Farbwerke Hoechst A.G.“, Frankfurt/M, Сојузна Република Германија, за:

Netolin ad us. vet., прав во пластични кутии од 100 g, под бр. 323·5-211/64 од 10 октомври 1964 година.

Застапник претпријатието „Југохемија“. Белград.

Бр. 323·5-114/64
8 јануари 1965 година
Белград

Помошник сојузен секретар
за земјоделство и шумарство,
Антун Дебрецин, с. р.

97.

Врз основа на членот 3 точка 3 и членот 21 од Уредбата за организацијата и работата на Сојузниот завод за статистика („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/57 и 12/60), директорот на Сојузниот завод за статистика донесува

**РЕШЕНИЕ
ЗА ПОПИС НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКИТЕ
УСТАНОВИ ВО 1965 ГОДИНА**

Од 1 до 10 март 1965 година ќе се изврши попис на научно-истражувачките установи на територијата на Југославија.

Пописот на научно-истражувачките установи од ставот 1 на оваа точка ќе се изврши според состојбата затечена на 31 декември 1964 година и ќе ги опфати сите научно-истражувачки установи регистрирани кај Советот за научна работа и сите научно-истражувачки установи во состав на универзитетите, факултетите и академиите на науките без оглед дали се регистрирани или не.

2. При овој попис ќе се приберат податоци за бројот на научно-истражувачките установи и за нивната работа како и за научниот, стручно-техничкиот, административниот и другиот персонал запослен во тие установи

3. Пописот на научно-истражувачките установи од точката 1 на ова решение ќе се изврши на обрасците и според упатствата што ќе ги утврди Сојузниот завод за статистика.

4. Со подготвителните дејствија, организацијата и спроведувањето на овој попис ќе раководи Сојузниот завод за статистика преку републичките (покраинските) и околските заводи за статистика и општинските органи за статистика.

5. Пополнувањето на определени обрасци ќе го извршат раководителите на научно-истражувачките установи или од нив овластените лица.

Раководителот или овластеното лице е должно на сите прашања во образецот за попис да даде точни и потполни одговори и на овластеното лице да му овозможи проверување на точноста на дадените податоци.

6. Податоците собрани со овој попис ќе служат исклучиво за статистички цели.

7. Трошоците за спроведување на овој попис паѓаат на товар на Сојузниот завод за статистика.

8. Ова решение влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 95-896/1

8 февруари 1965 година

Белград

Директор

на Сојузниот завод за статистика,
Милош Мацура, с. р.

УКАЗИ

Претседателот на Републиката врз основа на членот 217 став 1 точка 3 од Уставот, а на предлог од државниот секретар за надворешни работи, донесува

УКАЗ

ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТ НА ИЗВОНРЕДНИОТ ПРАТЕНИК И ОПОЛНОМОШТЕН МИНИСТЕР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ТАЈЛАНД И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ИЗВОНРЕДЕН ПРАТЕНИК И ОПОЛНОМОШТЕН МИНИСТЕР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ТАЈЛАНД

I

Се отповикува

Мирко Милутиновиќ од должноста на извонреден пратеник и ополномоштен министер на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Тајланд.

II

Се назначува

Анте Дрндик, извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Бурма, за извонреден пратеник и ополномоштен министер на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Тајланд со седиште во Рангун.

III

Државниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила веднаш.

У. бр. 1
6 февруари 1965 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

РЕШЕНИЈА

Врз основа на членот 166 во врска со членот 43 од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/57), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОМОШНИК СОЈУЗЕН СЕКРЕТАР ЗА СООБРАКАЈ И ВРСКИ

Се разрешува од должноста помошник сојузен секретар во Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски Љубиша Веселиновиќ, поради одење на друга должност.

Б. бр. 19
1 февруари 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 166 од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/57), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СЕКРЕТАР НА ЈУГОСЛОВЕНСКО-РОМАНСКАТА МЕШАНА КОМИСИЈА ЗА ГЕРДАП

За секретар на Југословенско-романската мешана комисија за Гердап се назначува др Јован Пауновиќ, виш советник во Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски.

Б. бр. 20
1 февруари 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

СОДРЖИНА

	Страна
82. Указ за прогласување на Основниот закон за судовите од општа надлежност —	129
Основен закон за судовите од општа надлежност — — — — —	129
83. Указ за прогласување на Законот за стопанските судови — — — — —	135
Закон за стопанските судови — — — — —	135
84. Указ за прогласување на Законот за воените судови — — — — —	141
Закон за воените судови — — — — —	141
85. Указ за прогласување на Законот за јавното обвинителство — — — — —	149
Закон за јавното обвинителство — — — — —	149
86. Указ за прогласување на Законот за военото обвинителство — — — — —	153
Закон за военото обвинителство — — — — —	153
87. Указ за прогласување на Законот за сојузната управа — — — — —	155
Закон за сојузната управа — — — — —	155
88. Указ за прогласување на Законот за престанок на важењето на Уредбата за организација на сеизмолошката служба —	168
Закон за престанок на важењето на Уредбата за организација на сеизмолошката служба — — — — —	168
89. Одлука за измени и дополненија на Одлуката за одобрување кредити на определени домаќинства заради зголемување на капацитетот и подобрување на условите за сместување и исхрана на туристите —	168
90. Одлука за измени на Одлуката за одобрување потрошувачки кредити на лицата што претрпеле штета од поплава во Хрватска и Словенија — — — — —	168
91. Одлука за престанок на важењето на Одлуката за давање надоместок (регрес) за стаклена амбалажа — — — — —	169
92. Одлука за престанок на важењето на Одлуката за одобрување надоместок (регрес) при продажбата на октански авио-бензин — — — — —	169
93. Одлука за престанок на важењето на Одлуката за давање регрес на претпријатијата на прехранбената индустрија за бел лим и шеќер — — — — —	169
94. Наредба за престанок на важењето на контролата на цените во производството за определени производи — — — — —	169
95. Упатство за измени и дополненија на Упатството за постапување при запослувањето во странство — — — — —	170
96. Список за ветеринарните биолошки препарати и лекови за кои е издадена дозвола за пуштање во промет на територијата на Југославија — — — — —	170
97. Решение за попис на научно-истражувачките установи во 1965 година — — — — —	171